

జూలై 1926

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 21-వ తేది మంగళవారము

No 146

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనందనభార్య భార్యపదమూన శుద్ధ పార్థమి.

నందిక ౧౪౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది వంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బొంతుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

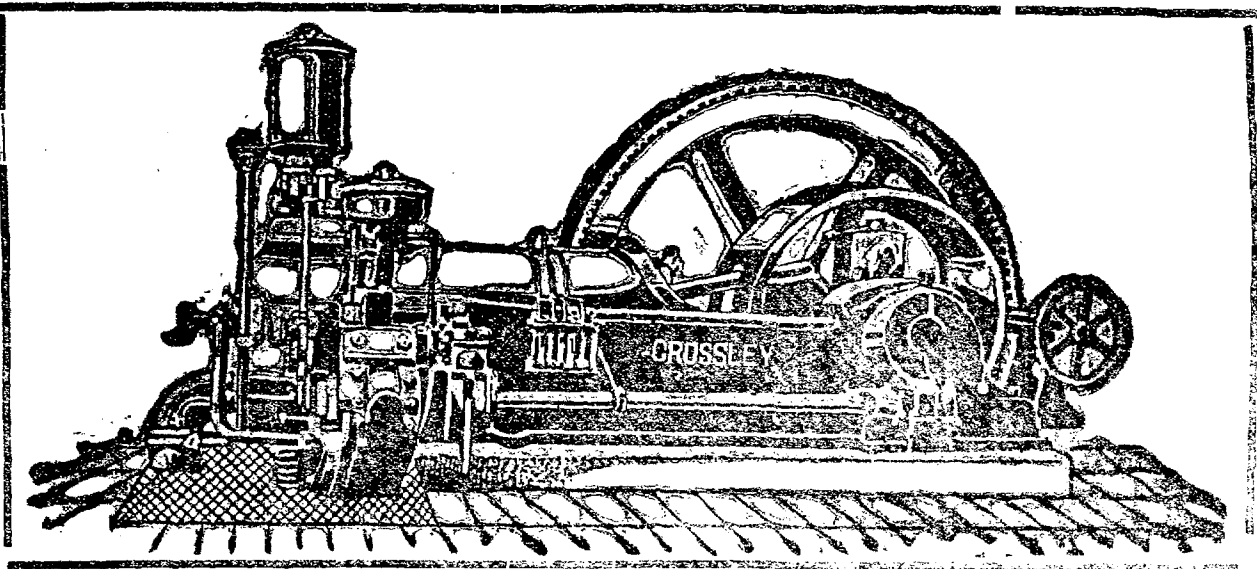
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింటు నుండవలసింది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీది, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాసు అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్టె
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
మైన శక్తిని
ఇచ్చుచున్నది.

అనుభవము జాస్తిగానుండవలసినదేము. మిక్కిలి సరసమైననూ సేనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యంత్రులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

శాసనసభలలో హిందూ మహమ్మదీయుల కరవ్యము

నల్ అల్బుల్ రహీంగారి వికమత్ ప్రసాదనలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 18:—నల్ అల్బుల్ రహీంగారు యీ (తెలంగాణ ప్రభుత్వము) అసెంబ్లీలో హిందూ మహమ్మదీయుల కరవ్యము (ప్రకటన) మిచ్చిరి. అంశముల దెలుపుచున్నాడు:—

శాసనసభలందు గ్రంథిక ప్రతిష్ట, విధానము నవలంబించుటకుందలి అవకాశము గూర్చి నా యభిప్రాయములను దెలుపుటలో స్వచ్ఛముగ నేదేమాత్రమును జనుకదీయకుండ నుంటిని. నేను స్వరాజ్యపక్షమువారి యెట్లు లక్షకములలో యేకీభవించుకొంటిని. అయినను కొన్ని వొట్ల ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వవిధానమునే వీలైనంతవరక బాగానుపయోగించి నిష్పక్షపాతశాసనసభ్యులను చాలమందిని తేర్చుట కవలంబించు మార్గములను మాత్రము నే నసమర్థునిగా నెప్పుడను. వార టు ల వచ్చి పనిజేయుట ప్రశంసనీయమే. స్వరాజ్యపక్షమువారు వారిసంగతి వారు జూచుకొనెదరు. నేనుమాత్రము నాచైఖిరి గూర్చియు నేను ప్రాతినిధ్యము వహించిన తెలంగాణ ముస్లింపార్టీ చైఖిరిగూర్చియు వ్యాపింపజేయుటకైన కొన్ని దురభిప్రాయములను బోగొట్టవలసియున్నది. శాసనసభయందలి ముస్లింసభ్యుల నందరూ ఒకటిగజేయు ప్రయత్నించుచున్నమాట నిజమే. కాని నేనుల జేయుటలో నుద్దేశ్యము ప్రభుత్వోద్దేశ్యముల సంపాదించుటయే, హిందువులకు గట్టు లాభముల జేగొట్టుట యనియు అప్రదక్షుడు గావించు నూచనము నేను ఖండింపవలసియున్నది.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము లోపభూయిష్టముగ నున్న మదానిని బాగా వినియోగించునటలను తొందరజేయవలెను. అందులకు పరియోగ మార్గము హిందువులనుగాని మహమ్మదీయులనుగాని వారి వల్ల మీకు ను మీ వల్ల వారికిని ఉపద్రవమున్న దని చెప్పి యెవరిబలము వారు సిద్ధముజేసికొనవలెనని చెప్పుటచేత గాదు. వారుభయమును కలసి ప్రజలజేతు మునకు పరిజేయవలెనని చెప్పవలయును. ప్రారంభోచిత విద్యను పాపించియు ఆరోగ్యపరిస్థితి లభింపజేసియు రైతులయొక్కయు కార్మికులయొక్కయు పరిస్థితుల బాగుజేయు మంచి ఉన్నతవిద్యను పొందేవిధమున దేశ ఆర్థికోన్నతికి వోడ్పును దానిని ప్రతేజబెట్టెడు శాస్త్ర విజ్ఞానముల నభివృద్ధిజేసియు ఉభయజాతులను దేశమునకు వోడ్పడవలయును. తెలంగాణ

మస్లింపక్షము యిట్టిదానినే దేశమున కాదర్శముగ నుంచెను. మేము తెలంగాణ మస్లింపక్షమువారము. మా రాజకీయ సంస్థను మతముచేరు బెట్టినమాట నిజమే. ఆ యి లే యీదేశమున రాజకీయసంస్థ లన్నియు మతస్వరూపమునే గలిగియున్నవి. అన్ని మతముల ప్రతినిధులను లేకు ప్రత్యేక స్వత్వములను లాభములనురక్షించుకొనుచు దేశముయొక్క అభివృద్ధికి కలసి యేల పనిజేయరాదో నాకు దెలియవచ్చును. అదియే మేము ఆదర్శముగ బెట్టుకొనియుంటిమి. భారత దేశమున వివిధజాతు లున్నంతకాలమును అది యే అచరణీయ మగు నాదర్శముగ నుండును. ఒక మతముగాని తెగగాని మరియొక మతము పై తెగపై అధికారము జేయుట మాకిష్టములేదు.

మంతులీలు లేకున్నమాత్రం మేమి ?

ఈ సారి యెన్నికలైన పిదప ప్రజామత శాఖను మంత్రిులవారూ పనిజేయ సాధ్యమునైనట్ల అందు హిందూ మహమ్మదీయుల సభ్యుల సమానమున వరతులవిధ సమాకారము జేయగోరవను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును పని జేయగోరని పక్షమును వేరుజేయవచ్చును. అయితే శాసనసభయందు చాలమంది భారతసభ్యులు నిత్యసాకార్యమునకు చూచుకొను నెడల మంత్రులు లేకుండనే మంచిఫలితములు గలుగగలవని నాకు నమ్మకముగలదు. ఇందుకు నిదర్శనము భారత శాసనసభయే. అందు మంత్రులు లేకపోయినను ముఖ్యమంత్రి కార్యములు జరుగుచున్నవి. మంత్రులకు కష్టములేమియులేవని యెవ్వరు నశబాలరు. ఆకష్టములను నేను మిటియెదుట దెప్పితిని. తాను మంత్రులుగనునను నాకేయియున్న సంకీర్ణములూ దెలిసిన రాజకీయజేత లేవనీని ఉత్సాహకరముగ నుండవలెను. నామట్టుకు నా కుత్సేహము గలుగజాలదు. తెలంగాణమహమ్మదీయ ప్రతినిధులు ఏహిందూసంస్థను లొంగియుండ నవ్వకున్న, ప్రభుత్వపునరుత్థాన పాత్రులుగ నుండరని నేను గట్టిగా జేప్పెదను. వారు భారత దేశమున నితర మహమ్మదీయులతోబాటు యేకమై వారి కాళ్ళమీద వారు నిలచి దేశమునందు ప్రజలందు జేయుము అభివృద్ధియై భారత దేశము రాజకీయముగ నభివృద్ధిగాంచుటకు సమాకారము జేయ నిశ్చయించుకొనిరి. అవసరమైనపుడు వారు ప్రభుత్వమునకుగాని ఈ దేశము దేశరాజకీయపక్షమునకు గాని ప్రాతినిధ్యమును గట్టిగా దానకు వెడదీయవలరు. దేశముయొక్క రక్షణము, స్వతంత్ర లాభముల బాగుబోనుటయు వారికి ముఖ్యము. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నివియే వారు బాగై తగ కనిపెట్టవలసియున్నవి. (అసెంబ్లీయే తెడుపెను సెప్టెంబరు 18వ తేదీ)

వరదలవలని నష్టము

ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము

రంచి, సెప్టెంబరు 20:—బీహారు బిరసాల్ ప్రభుత్వము వారు వరదలవలని నష్టమునుగూర్చి ఈనెలవల్ల ప్రకటన గావించిరి:—గతకం పూర్వము 1925 జూలై నెప్టెంబరు అగ్రము వరదలకు ఇప్పటివరదలపోలవు. బిరసాల్ ఇంతవరకును ఒక వరద మాత్రము హెచ్చుగావచ్చి తత్తులమేతగ్గును. పంటలనష్టము పూర్తిగా చెప్పవీలలేదు. కాని క్రిందటి నీటికాలములో దెబ్బ తిన భూములే ఇప్పుడును మునిగియున్నవి. కావున నష్టముపారమే. కాని తిరిగి నాలుగువ పీలున్నది. ఇంతవరకు వర్షదలదెబ్బ తినని పంట చాలబాగున్నది. కలకంజల్లాలో వరదలవలన కనుగొననిపోయిరి. స్థానిక అధికారులు సహాయసంఘముల నేర్పరచి ఉచిత అన్నవస్త్రదానముల చేయించిరి. ఇంకను బాధితులకు అవసరముగ సహాయముగావించిరి. కలకంజు బాలసాగు జిల్లాల కొక్కొక్క టి కి 1 క్విలర్లు ను, పూరి జిల్లాకు 25 కేలును ఏర్పరచి వ్యవసాయపు రుణముల నిచ్చుచున్నాడు. వీరిల సహాయార్థము 10 నేలు విడదీయబడినది. బిరసాల్ కమిషనరునద్ద 5 కేల అవసరసహాయమునుపంపినది. (అ. ప్రె.)

కాకోరీ వైదీలపై

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పత్రికలవ్యాఖ్యలు

లక్నో, సెప్టెంబరు 18:—యునైటెడ్ పత్రికలన్నియు, ప్రభుత్వమువారు కాకోరీ వైదీలపై గావించిన ప్రకటన గూర్చి నిర్మాగమాటముగ వ్యాఖ్యలు వ్రాసెను.

లిడరుపత్రిక వ్యాఖ్య

అతి చాతుర్యముతో ప్రభుత్వములు చేసిన ప్రకటనములు నీతిరాహిత్యములుగ ఇతర ప్రభుత్వములకు తెలియును. అది గాక ఈ ప్రభుత్వము జాతీయముగా సక్రమమైనదియుగాదు ప్రజలదిగాదు. ఇదియే సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము. ప్రభుత్వ ప్రకటనము నూచించినట్లయితే సరిగానున్నయేల ఆహార నిరసన మొట్టు ప్రారంభింతురు? మా అభిప్రాయమే మన ఈ ప్రకటనము వైదీలకు బంపవలెను. వారి అభిప్రాయ భేదములకు ప్రభుత్వ ప్రకటన మునకు గలిగిన ప్రచారము గలుగవలెను. అట్టిని యేదో చేయని యెడల ప్రజలు ఆకారము గాక, ఏదో జరిగియుండియుండుననియు, ప్రభుత్వ ప్రకటనమును ప్రమరీంపబడ లేవనియు, ఏదో పెద్దకష్ట ముండియుండవలెను. లేకున్న ఆహారనిరసన ముండదు”

ఇండియన్ డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక వ్యాఖ్య

ఇండియన్ డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది: “గవర్నరుగారు ప్రచారము గావించిన ఉపన్యాసము హేత్వా భాషనవచ్చును” తరువాత బలవంతముగ ఆహారము నిచ్చుట గూర్చి కొంత చెప్పి “ప్రభుత్వమునకు వైదీల ఆరోగ్యభాగ్యత యున్నయెడల వారు నేడుదాహారస్వరూపు నట్లు చేసియుండరు. ఆహారనిరసనలపై ఆమానుష కృత్యముల గావించి సంకల్ప వేయింపరు. అహారకృత్యమునకు ప్రభుత్వము అలవాటుపడినది. శాసనసభ మైనను నీతిబాహ్యమైనట్టి ఈ పక్షిప్రాసిన అధికారియెవరు? ఇది భరింపరాదనికను. వారు దానిని హేయుటకైనను శక్తిచాలనివారు. ఇతరకష్టముల చెప్ప నెందులకీ? (అ. ప్రె.)

మతకలహము

మరల వాద్యములే కారణము

నానిటాలు, సెప్టెంబరు 19:—బీహారు జిల్లా నజిబాబాదులో మతకలహము శుక్రవారము నాడు జరిగెను. మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు గయ్యాత్రమునకు పోవు నడకముతో ఒక దేశమును మింగి హిందువులు స్త్రీలతో సూరేళించుండిరి. ఇది మరీయే తెంతకు రాగానే మహమ్మదీయులు కొండరువచ్చి వాద్యముం నాపమనిరి. మాటలు చెరుగుట హిందువులను కొట్టుట జరిగినది. దీనితరువాత పట్టణమునందు చిచ్చివచ్చి కొట్టాటలు జరిగినవి. నలుగురు మరణించినవియు, 40, 50 మందికి గాయములు తగినవనియు తెలియచున్నది. జిల్లా వ్యాయాధికారి పోలీసు, సూపరెంటెను నచ్చిరి. ప్రస్తుతము పరిస్థితులు భాంకించినవి. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటిసు

మిటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1928-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మిటర్ గేజ్ స్పెషు మీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ విషయ తెలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను. నెం 1 రు 1 అందు 2 మెయిల్ రాకపోకలయందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. సులేఖావద్ద నిల్పుచున్న నెంబరు 2 మెయిలు యిక ముందు నిజపదు.

		గం. ని.	గం. ని.
నెం 5 రు కొల్లాపూరు ప్యాసంజరు కొల్లాపూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయము	7-35	పూనా చేరుట రాత్రి	8-40
నెం 31 రు మిక్సెడ్	మిక్సెడ్	సాయంత్రము	6-5
నెం 8 రు ఎక్స్ ప్రెస్సు	పూనా	10-10	తెలంగాణ
నెం 24 రు ప్యాసంజరు	మార్కగోన	ఉదయము	7-20
నెం 28 రు మిక్సెడ్	కాజల్ రాక్	రాత్రి	12-45
నెం 39 రు లోకల్ మిక్సెడ్	మార్కగోన	రాత్రి	12-0
నెం 40 రు లోకల్ ప్యాసంజరు	ధార్వాడ	సాయంత్రము	6-10
నెం 41 రు మిక్సెడ్	గడగో	రాత్రి	2-20
నెం 63 రు	మార్కగోన	సాయంత్రము	6-10
నెం 52 రు ప్యాసంజరు	తెజవాడ	సాయంత్రము	6-25
నెం 48 రు మిక్సెడ్	మార్కగోన	పగలు	11-10
నెం 14 రు ప్యాసంజరు	మార్కగోన	ఉదయము	6-5
నెం 47 రు	మిచిలిపట్టము	సాయంత్రము	6-50
నెం 13 రు	మార్కగోన	సాయంత్రము	6-50

ముఖ్యమార్పుల బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు కూడ స్వల్పమార్పులు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ మాత్రము ప్రాంతీయ నెలవార బోవుబండ్ల కాలపరిమితికూడ స్వల్పముగా మార్పుపడినది. పూర్తి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు రైల్వేలోనే ప్రభుత్వమునందును అన్యాయమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితి కట్టిన మూచనవచ్చును.

ఆ. టి. ఆంధ్ర. ఇంజను
సార్వజనిక, మద్రాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్ కేర్,
ఆకటింగు జనరల్ ట్రాక్ మేనేజరు.

మా లండన్ లేఖ

ఇండియా హైకమీషనరు నివేదిక

బేకుబే స్క్రీమును గురించి "టూత్తు"

పత్రికవ్యాఖ్యలు

త్రివిప్రపమందు బోల్లివిక్కు కుట్రలు

(ఇండియా న్యూస్ పర్వీకు)

లండనునగరము

2.9-1928

బెన్లీ ప్రదర్శనము జరిగినప్పటినుండియు, యూరోపు అమెరికా ఖండములందు భారతదేశపు సరకు ఎగుమతి కేయలయినను హైందవవర్తకుల ప్రయత్నములు క్రమముగ హెచ్చుచున్నవి. హైందవవర్తకులను, సగకు తయారుకేయ వారలకును యావవియమై గలగజేసిన సౌకర్యములు యండియా హైకమీషనరు ప్రకటించిన 1924-1925 సంవత్సరపు నివేదిక యందు నూచింపబడినది. యూరోపు, అమెరికాలందు దొరత సమలయొక్క గాని యితర సంస్థల యొక్క గాని విధానముచే భారతదేశ వాణిజ్యమునకు లాభముగాని నష్టముగాని యెంతవరకు సంభవించునున్నదియు భద్రముగ గమనింపవలసిన పని హైకమీషనరు భర్తములలో నొకటిగ నున్నది. "విదేశములలో భారతదేశపు వర్తకము నానాటికి పెరుగుచుండుటయు, శూత నవస్తువులు మాత్రమే బహుళములు డిమాండు కేయబడుచుండుటయు, భారత వాణిజ్యకమీషనరు పట్టు కాన్యభారమును ప్రాముఖ్యము కేయచున్నది".

భారత వస్తుప్రదర్శన భవనము

సామ్రాజ్యమును తయారుకేయబడు సరకు విషయమై శ్రద్ధ దీక్షింపవారల నాకర్షించుటకు కేంద్రస్థానము నొకదానిని స్థాపించు నావశ్యకత గలదని హైకమీషనరు గావించిన నూచన నివేదికమందు మిక్కిలి ముఖ్యమైన అంశము ఇండియా భవనముకొరకు నూతన స్థానము నిర్ణయించినప్పు డీ ఆశయము నెరవేరవచ్చును. అట్టి ప్రదర్శన భవనమును రాష్ట్రీయ దొరతనముల తరఫున ప్రదర్శనార్థము తెట్టిన సరకులను విస్తారముగ ఆర్జునము యివ్వబడునని వాణిజ్య కమీషనరు భావించుచున్నాడు. ప్రకృతముందుగల సిబ్బందితో భారతదేశపు సరకు గోరువోహ వర్తకస్థానముల గురించి తగినంత శ్రద్ధ దీక్షింపవలసి అవకాశము చాలవచ్చునని నిత్యసభ్యములను దలియచున్నది. కానీ వర్తక కమీషనరు తాచేవారి ఉద్యోగల సంఖ్య హెచ్చింపవలసిన అవశ్యము గలదని నివేదిక యందు నూచబడినది.

బేకుబే స్క్రీము విచారణ

ఇటీవల బొంబాయిలో విచారణ పూర్తిగావించిన బేకుబే విచారణ కమిటీపై యావారపు "టూత్తు" పత్రికయందు ఘాటర వ్యాఖ్యలుగలవు. సంపూర్ణవివరములతో గూడిన ప్రత్యేకపు అంచనాలు, మదింపులు కేసుండగనే పని ప్రారంభించబడినదియు, యిదివర కెన్న డిట్టి తొందరగ పనిచేయ బూసలేననియు అభివృద్ధిశాఖ ప్రధాన యింజనీరు ఎల్.కె. గారు యచ్చిన సాక్ష్యము "టూత్తు" క్రోడీకరించుచున్నది. "బేకుబే ప్రదర్శనమును గురించి నిజపరిస్థితులు ప్రజలకు తెలియకుండ గుప్తముగ నుండి ప్రజలను దొరతనము మోసము కేసు నని కొంతకాలమునుండి యారపియను, హైందవ నాయకులు చాచింపుట కిట్టి సాక్ష్యము ఆధారమును చూపుచున్నదిని "టూత్తు" వ్రాయుచున్నది.

ప్రారంభమునుండియు స్క్రీము అమలునందు బెట్టుటకు ను, తనయిచ్చ ప్రకారముగ నడపుటకును లాయడుప్రభువు తలచెనని వారు చెప్పుటకు వెనడియుటలేదు. స్క్రీముకు ప్రతి కూలముగ నొసంగబడిన నిపుణుల సలహాలు నిర్ణయించబడినది. నిజసందర్భముల పరికించి పై తప్పు మోసపరిస్థితి బాధ్యత గ్రహింపుట మియర్లనారి సహోద్యోగులకు విధిచెట్టు వచ్చును. బేకుబేస్క్రీమున కింతటితో ఉద్యోగసము చెప్పకలసి నదియు లేక పూర్తిజేయవలసినదియు, నిశ్చయింపవలసిన గొప్ప బాధ్యత కమిటీపై యున్నది. సంస్థాపికరముగ పని పూర్తిగావించుటకు నుమారు పా 5,000,000 లు వెచ్చించబడినది యున్నది గాన, వత్తుమును యిప్పుడే తగ్గించుట యుక్తము గాదా యని ప్రశ్నింపవచ్చును."

హైందవ క్రైస్తవుల చర్చి స్వపరిపాలనము

హైందవ క్రైస్తవుల చర్చి స్వపరిపాలనము గురించి కొన్నివారములు యిండియా కార్యాలయాధికారులతో సంప్రతించిన పిదప యిండియా మెట్రోపాలిటను, బొంబాయి విషయ యిండియాదేశమునకు బ్రయాణమైరి. వెళ్ళువిషయంలోను బరిష్కరించుటకు సాధనములు గడుగొనబడినది. ఇండియా కార్యాలయముయొక్క ఆభిప్రాయముల యిండియా దొరతన చూడబడినది తెలియజేయవలసి విషయము యిగ్గాండునందు అగిరి. విషయాల విధానము ఆమోదించిన భారత చర్చి యొక్క రాష్ట్రీయ సలహాసంఘముల తరఫున విషయము శ్రద్ధవహించి బనికేయచున్నారు. భారతదేశమందలి క్రైస్తవ చర్చికి స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించ విషయాలను ఛాందసపు అంగ్లోహైందవుల అభ్యంతరములను సమాధానము నిచ్చి వారి ఆమోదమును బడయుటకు విషయము బనిచేయుట న్నారు.

వైకొంటు సేన్ డ్జునుగారి విలాపము

బెంగాలునందు అడుగుబెట్టరాదని పండిత మదనమోహన మాలవ్య, డాక్టరు మూంజీగార్లపై ఆరాష్ట్ర ప్రభుత్వ ముంపిన కంత్ ధిక్కరించుటచే, ఇక నెప్పుడును అట్టి అధికార ధిక్కారము గావించకుండ కేయలుటకు చర్య అవలంబింపవలసి యున్నదా యని ఆగస్టు 31-న లేదిన ఇండియా సహాయకార్యదర్శిని ప్రమానబరి కాన్సర్వేటివు సభ్యుడు వైకొంటు సేన్ డ్జును గారు ప్రశ్నింప, సమయమునుబట్టి చాలవరకు దొరతనము చర్య నిర్ణయింపబడవలసియున్నదనియు చాత్రయందు జరిగిన సంభవముతో పడేపడే ఘట్టించుననియు, సభ్యుడు బెంగాలిన అంతఃకాలు గరపిన గుణపాతము జాగ్రత్త గుర్తింప బడుననియు, అవసరమైనయెడల అమలునందు, బెట్టుటకు సంబంధించినదియు యిండియా సహాయకార్యదర్శిని వింటుంటున్న ప్రభువు సేన్ డ్జునుగారికి ప్రశ్నకుత్త మిచ్చెను.

టిబెట్టుదేశముందు బోల్లివిక్కుల కుత్రుత్రములు

ఈకాశరి టిబెట్టుదేశముందు లాంకో సగరములో "నాగరికాభివృద్ధి సంఘ" స్థాపనము మాన్య ఆ యాలో బోల్లివిక్కులు గావించు యిట్టిచి కుట్రలవిజయచిహ్నముగ నున్నది. తన ప్రయత్నములకు కేంద్రస్థానమును కేంటు నగరమునుండి దక్షిణ చీనాలో గోల్లివిక్కు ప్రచారమున కధ్యక్షుడగు బరోడి నుగారు పంపిన రాయబారులు తీరుముగ కృషిచేయుచున్నాడు. దలేనూను బుట్టలో కేసికొని, యాసంతస్సె రారంభమున బ్రిటిషువారియెడ ఆధిక్యమును గల సేనానాయకుడగు జరంగు పేతుగారిని సేనానాయకత్వమునుండి తొలగించుటయుండు వారు కృతకృష్ణులైరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యకాంక్ష ఆరికట్టుటకై పైని బెంగాలనుబడిన సంఘము స్థాపించబడినట్లు దలంపవలయును.

"సామ్రాజ్య కాంక్ష"ల ఆశల నరికట్టుటకు విదేశప్రభుత్వములనే సీకంపబడు వన వెల్ల యేకము ఖుమై శత్రువుల నెదుర్కొనవలయును. మన శత్రువుల ఆశల విఫలముగాకేయుటకు మనము ప్రాణములపైత మర్చింప నిర్ధముగ నుండవలయును. మనవాక్కుల సంరక్షించుకొనుకొరకే మనము తాపత్రయము బడుచున్నాము. ఓంటులమై మన మేమియు కేయజాలకున్నాము గాన సూమిన్ టూటలో కేరి కీర్తికేఫులగు డాక్టరు కెన్ ఎటుసేనుగారు అలంబించిన సాన్ మిన్ సిద్ధాంతముల అవలంబించ నిశ్చయించితిమి.

"రాబోవు స్వేచ్ఛా సమరసంగ్రామమును టిబెట్టుతరపున పోరాడుటకు టిబెట్టు నైపుసంఖ్య హెచ్చింప మేమిప్పుడు ప్రయత్నించుచున్నాము. చీనావారు, మంఝాలు, మంగోలియనులు, మహమ్మదీయులు మాతోగలసి, చీనా రిపబ్లిక్కునందలి విరుద్ధముల నారు సామ్రాజ్యకాంక్షపరుల ఆశయముల భగ్నముకేయగల రని విస్తృతము కేయలుట మాతో చీనాయందుపైనే బెంగాలనుబడిన చతుర్వర్ణములవారు మాప్రయత్నములకు తోడ్పడెద రని విశ్వసించుచున్నాము. స్వయంసిద్ధ యావశ్యకతను టిబెట్టువారు గుర్తించవలసియున్న దని మేము గోరుచున్నాము."

స్వతంత్ర కార్మికవత్తుము: నేలబొగ్గు గనుల

విషయ సమన్వయ

ఇంగ్లాండు మధ్య ప్రాంతముందు గల గగ్గలలో సమ్మెకట్టిన కార్మికులు పనిలో కేరకుండకేయటకు స్వతంత్ర కార్మికపక్ష ప్రచారకులు సీమనుండి వదియారు మోటారుకారులలో వెడలిరి. మీటింగులు జరుపకుండగన, మీటింగులు చెల్లవెదరు గాకుండగను కేయలుట పోలీసువారు వెళ్ళుచున్న లాటి కట్టలతో పొడుచుచుండెదరగయ్య చాల

సార్లు రిపోర్టులు చేయబడుటచే సమ్మెదారులు కలిసి కృషి కేయవలయునని ప్రబోధించుటకు గ్రామములందు స్వతంత్ర కార్మికపక్ష ప్రచారకులు సంచారముచేసెదరు. గనులనుండి అసలికాలములో గనుల భద్రముగ రక్షింప కావలి ఉంపబడిన వారలను నూడ సమ్మెదారులు తీసివేసేద రని ఆప్రాంతములందు సంచారముచేసిన విలేఖరులు వ్రాయుచున్నారు. ఆకాభివృద్ధిగల గనుల పనివాండ్లుకేయనది కడపటి పని. చుని తలంపవలయును. రెండుమూడు వారములు మధ్యప్రాంత పొందలి గనుల కార్మికులు వీరిముఖముగ నిలచిన యోయావత్తు పరిస్థితులను నుముఖముగ చూడవని గనుల ప్రాంతీయుల అభిప్రాయముగనున్నది. కాబట్టి యీప్రాంతముందు స్వప్రయత్నములు కేంద్రీకృతము గావించుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి.

జార్జియ కిరసనాలుగనులు

సమ్మెను ప్రాంతముందలి కూరియునూ సగనుల త్రవ్వ నూ సేతీయుటకు ఆమెరికాభర్త గావించిన నూచనను జార్జియా దొరతనము నిరాకరించెను. యుద్ధమునకు పూర్వ మీనూసగనుల ఒక యింగ్లీషు జాయింట్ కంపెనీ కొంపవరకును త్రవ్వ పని సాగించెను. సోవియటునిపుణులచే యాగనుల పని సాగింపవలయునని జార్జియ గవర్న మెంటు నిశ్చయించెను. ముందు సంవత్సరములో యాపనివారు ప్రారంభించెదరు. ఏనుగునల మీటలుల లోతుగల రంధ్రముతో యుద్ధమునకు పూర్వకుండు గల ఆదాయము చేకూరవచ్చునని యెంచవచ్చును.

ప్రాంతుదేశముపై జర్మనీ దండయాత్ర

వారిసు నగరమునకు సమీపముందు గల లిర్సిట్లో సమాప్తమైన అంతర్జాతీయ డిమాక్రిటిక్కు కాంగ్రెసు కాంతి స్థాపనము కొరకు జరిగిన సభలందు అమృతమున విషయములు ముత్యనగుభారణములు జ్ఞప్తికి తెచ్చెను.

"రష్యమును విశాలమైన ఎస్టేటులో అనుబెట యిరువది రెండు దేశములనుండి వచ్చిన ఆరువేల డెగ్రేటులు కాంపుకేసిరి. ఈకాన్పునకు గానలిన వ్యయము ప్రెంచి పైరికాధికారులు ఎరువిచ్చిరి. ప్రెంచి పైకురు ఆతిథ్యమును అంగీకరించిన వారిలో సగముకంటె అధికసంఖ్యలగు డెగ్రేటులు జర్మను దేశముందలి బయలుదేరిన యువజన ఉద్యమ సభ్యులే. మూడు తండాలు గ యీ జ ర్మ ను కాంతియాత్రయు రైను సరిహద్దుదాటి, యుద్ధ భూమి గుండ కా లి నడగను ప్రయాణముగా విం చి రి. జర్మను రిపబ్లిక్ సాటింపబడిన వార్షిక దినమును ప్రెంచి వక్తయొ, గత శాసనసభ్యుడును సగు మార్కు సాంగి మరు జర్మనులకు నుస్కారముచ్చి ప్రెంచి, జర్మను దేశముల సరిహద్దులు విభేదము తొలగింపబడినని నూచించుటతోయన జయింపవలసి గల నాటకకాల గవాక్షము పడగొట్టుబడినది. సాయంత్రమును కాగడలతో ఉత్సవము జరుపబడినది. ఉత్సవములో జర్మనీదేశీయులు పాటలబాడుచు ఉరేగిరి. వివిధదేశములనుండి వచ్చినవారు నాటకముల నాడిరి. నెంటు పాంక్రియాను పీట్టుయొక్క నాటకకాలయము నెంటు ప్రాన్సిను నాటక మడబడినది. ప్రాన్సు జర్మనీదేశముల గుబంధమునందు యీకాంగ్రెసు నూతనాధ్యాయమును ప్రారంభించిన దు కల్పవచ్చును. యుద్ధకాలమున ప్రాంతుపై జర్మనీ గావించిన దండయాత్రకు ప్రాతినిధ్యముగ మూడువేల జర్మను డెగ్రేటులు కాంగ్రెసుకు వచ్చిరి. ఇంతవరకు ను పారిసునగరమును సందర్శించుటకు జర్మను వారెవ్వరును సావనింపలేదు. జర్మనీవారిపై పారిసు నగరములో అతకనిగలదు. జర్మను యువకుల ఉద్యమ మందలి సభ్యులు షర్దునును పొట్టియూజ్జుగు దొడిగొని తిరుగుట ఆకర్షింపబడి ప్రెంచి వార్తాపత్రికలందు విశేషముగ రవ్యయమై వ్రాయబడినది. ప్యారిసునగరమును యీవిషయమై తరువుగ మాట్లాడుటయే ఎక్కువచూచినది. ప్రాన్సుదేశమునకు యీయేమివచ్చిన అమెరికను, యింగ్లీషువారికంటె జర్మనీవారి లభికముగ సన్మారించబడిరి. హెయ్యురకపురేలు గల యింగ్లాండు ఆమెరికాదేశములకంటె తక్కువరేలు మారకము గల అస్పష్టహీనములగు ప్రాంతు జర్మనీదేశముల మధ్య సానుభూతి నూతనముగ బయలుదేరుచున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది.

నూము! గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది శుక్లవస్త్రము, స్త్రీల తలకును, ముఖముల, శిశువాయలు సూరించును. వారంకోజాలకు సరిపడుపాకెట్టు 1-2-0 మాసారనింహ లేహ్యము ఆ పైవ్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలదు. తు 10 పిట్టి రు 1-0-0.

ప్రేరామకృష్ణాయుర్వేద ఔషధాలయము,

కొంజుపల్లె

పాలు పెరుగుగ తోడుకొనునప్పుడు పాలలోని పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు, పాలలోనున్న నీటి భాగమునుండి వేరై కలిసికొని చిక్కపడును.

పాలు పెరుగుగా చేయబడు విధముగనే, పాలలోని నీటిభాగము హరించి పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు చిక్కనగువరకు మరగపెట్టబడిన సారవంతమైన అచ్చావుపాలే మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు). కాని పెరుగువలె యీ మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) పులియవు. అప్పటి కప్పుడు ఆవుదగ్గరనుంచి పిరికిన పాలవలె పరిశుభ్రముగాను, మధురముగాను వుండును. మాధుర్యము నిలుచుటకును, పరిశుభ్రముగా వుండుటకును యీ పాలలో చెఱకు పంచదార కలపబడినది. ఈ పంచదార విడకొట్టబడిన డబ్బాలోని మిల్కు మెయిడు పాల (గొల్లభామ పాలు) ను అనేక మాసములవరకు చెడిపోనివ్వక పరిశుభ్రముగా వుంచును. డబ్బా విడగొట్టినపిమ్మటకూడా పాలు చాలారోజులవరకు మధురముగాను, పరిశుభ్రముగాను వుండును.

మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) కొనడమనగా:— అచ్చావుపాలలోని మంచిదైనటువంటిన్ని, బలము నిచ్చునటువంటిన్ని పదార్థమును కొనుటయే! ఆవుపాలలో సహజముగా వుండు నీటికిగాని, పాలమ్మువాడు లాభముకొఱకు పాలలో కలుపు నీటికిగాని సొమ్ముయిచ్చుటలేదు. పిల్లలకు ఆహారముగా యిచ్చుటకును, టీ, కాఫీ తయారుచేయుటకు, వంటకు, మితాయివగైరాలు చేయుటకు మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) ఉపయోగించునప్పుడు, అవసరమునుబట్టి కొద్దిగాగాని, హెచ్చుగాగాని నీరు కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల, ఈ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన కలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగనుండును.

మీ పేరు, మీ చిరునామాతో మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపినయెడల ఒక మాదిరి పాలడబ్బా మీకు పంపబడును. దానివలన మీ పిల్లలు మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెట్లు యిష్టపడెదరో, మీ యింట్లో వుపయోగపరచుకొనుటకు యెంత అర్హులమైన పాలో మీకే తెలియగలదు. ఈ దిగువ చిరునామాకు మాదిరిడబ్బా నిమిత్తము యీ రోజుననే వ్రాయుడు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనికో మాడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....
---	---	---

శ్రీ మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే పుచ్చుచు కరుణచేయించినవారిచే గౌరవీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవరైనా దుజుప్రచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో

తాళబడకయే తయారుచేయబడినది.

తిరుచినాపల్లి జిల్లా నిమ్మజాతుల

మహాసభ

ఆర్ వీరయ్యను యం. యల్. సి. గారి

అధ్యక్షతన వ్యాసము

తిరుచినాపల్లిలో ఈనెల 19 వ తేదీ జరిగిన తిరుచినాపల్లి నిమ్మజాతుల మహాసభ మూడవసభాశ్రమమునకు అధ్యక్షత వహించిన ఆర్. వీరయ్యగారు ఎం. ఎల్. సి. యొగిన అధ్యక్షతన వ్యాసము ఈ దిన ప్రకటించుచున్నాము.

నామినేపనులు

కొన్ని కుటుంబము నిమ్మజాతులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించి వాటికి ప్రతినిధులను నియమించుచున్నందులకు మనకు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞత తెలుపవలసియున్నది. ప్రస్తుత రాష్ట్రీయవాదనసభలో నిమ్మజాతుల ప్రతినిధులు 6 మంది యున్నారు. ఇటీవల కామవ్వపల్లిలో జరిగినట్లుగా ప్రభువుగారు గోపాలాచల ప్రకటన ననుసరించి నిమ్మజాతుల కింకను స్థానము లివ్వబడును. ఇప్పుడే నామినేపనుల సానములకై ప్రాకులాడుట ప్రారంభమైనందులకు చింతిల్లుచున్నాను. నామినేప అయిన చాలును అని పలువురు స్వలాభముకొరకు నిమ్మజాతుల యందే విభేదములను కలుగజేయుచున్నారు. నిమ్మజాతుల యందలి ప్రత్యేకత గల మతప్రత్యేక ప్రతినిధులు యందలియు నని వీరు కోరుచున్నారు. ఇట్లు ప్రవర్తించుటలకు మన ఉద్యమముయొక్క బలము తగ్గిపోవును. నిమ్మజాతులన్నియు సమానముగా విభజన జాగ్రహించుచున్నది. మన విప్లవే ఆగ్రహాతులవారి తిరస్కారమునకు లోబడియున్నాము. మనలో మనము తగవులాడుకొనుచు విభేదములను వృద్ధిచేసికొని మన కింక విముక్తి కలుగదు. నామినేపను కావలయు నని ఆశపడువారు తమ నిమ్మజాతులకు ప్రతినిధుల మని వాడించుట ప్రేమపూర్వకముగాని నిమ్మజాతులందరి ఒకసంఘమునకు ప్రతినిధుల మని చెప్పుకొనుట నష్టప్రదము.

అస్పృశ్యతానివారణము

అస్పృశ్యత మనదేశమున నాటుకొనియున్నది. యూరక నదిరీతమంతమాత్రమున లాభము లేదు. శేర్లూరికిని వైద్యుడు రోగనివాదమును గుర్తించి తన బొంబ మిచ్చు విధమున సంఘమును ఆవిరించుచున్న అస్పృశ్యతారోగమును రూపుమాప మనము తన ప్రతినిధులు సలుపవలసియున్నది. త్వరలో రోగము కుదర్చవలయునను ఉద్దేశముతో తోటవరవైద్యము చేయబడును. దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి ఈ అస్పృశ్యతాసమస్యను మన పూర్వీకులలో మహనీయులు కొందరు పరిష్కరించియున్నారు. హిందు జైన బౌద్ధమత సన్యాసులు దేశమునందంతయు పర్యటన మొనర్చుచు వెనక చిక్కియున్న సంఘముల నుద్ధరించుచుండి రని మనము చరిత్రయందు చదివుచున్నాము. శైవ, వైష్ణవ, తాంత్రిక గురువులకూడ ఇట్లే చేయుచుండెడివారు. ఈకాలమునందుకూడ విద్యావంతులు నాగరికులు ఆర హిందువులే నిమ్మజాతులందరమునకు కంఠము కట్టుకొనియున్నారు. అనుకూలపరిస్థితులు అవకాశము లున్న నిమ్మజాతులవారైనను వృద్ధిచెంది గౌరవము ప్రతిష్ఠ సంపాదించగలరనుటకు చరిత్రయందు చెప్పియో నిదర్శనము లున్నవి. కావున హిందువులలో ఆగ్రహాతివాద నిమ్మజాతుల వారిని ఆదరించుచు తన సానుభూతి చూపిన ఈవివాదము ఒక విధముగా పరిష్కారమగును. మనముకూడ అభివృద్ధి చెందవలయునను పట్టుదతో కృషిచేయుచుండవలయును. అప్పుడుగాని మన సంఘము వృద్ధిచెందదు. పరిస్థితు లిట్లుండ నామినేపను ఖానుబాదరు సి. కాళివల్లా సాహెబుగారు పియూర్ల ఆదిద్రావిడ మహాసభను అధ్యక్షత వహించి అస్పృశ్యతా నివారణమునకు ఒక విధరీతియగు నూడనకు గావించిరి. ఆదిద్రావిడులు హిందూ మతమును వదిలి మహమ్మదీయమతమును చేరినవారికి సంఘము నందు గౌరవము కలుగుననియు అప్పుడు వారు తప్పక అభివృద్ధి గాంచగలరనియు ఖాళివల్లా సాహెబుగారు చెప్పిరి. నాకు మహమ్మదు ప్రసక్తిపై గొప్ప గౌరవము గలదు. వారి సిద్ధాంతములు పరమార్థమైనవి. మహమ్మదీయ మతము ప్రపంచమునందలి ఇతరజాతు లన్నిటికన్న ఎక్కువ వృద్ధిపొందుతమగు నోనరుచున్నది. కాని మనము మన ప్రాచీన హిందూమతము నేల విడనాడవలయునో తెలియకున్నది. హిందూ మతము పర్యవ్యాప్తమైనది. రాళ్లను చెట్లను పూజించు అజ్ఞానులకు కూడ హిందూమతమున పూజ్యస్థానముగలదు. మూఢభక్తి గలవారికిని, ఉన్నత ఆధ్యాత్మికచింతనాపరులను హిందూమతము కరణమై యున్నది. గొప్ప మహమ్మదు అది ప్రస్తావన హిందూమతము తనయందే చేరువారి నందరిని కాపాడుచున్నది. అంతేకాక స్వలాభముకొరకు కష్టమెదును విడనాడి ఇతర మతములందు చేరుట అంత శ్రేష్ఠమైన విషయము కాదు. క్రైస్తవ మతపోషకులకూడ మనలను తమ మతమునందు చేర్చుకొన ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ఇట్టి సంకుచిత ఆదర్శములు లేక క్రైస్తవ సంక్షేమమును వ్యాపింపజేయవలయునను ఉత్సాహముగల క్రైస్తవ మతపోషకులకూడ పలువురున్నారని గుర్తించవలయును. వీరు కేవలము మానవసౌఖ్యముకొరకు సాంఘిక విద్యావిషయములందు శ్రద్ధ పుచ్చుకొని పనిచేయుచున్నారు. ఈవిధమున స్వమతస్థుల సంఖ్యను వృద్ధిచేసికొనవలయునని గాక కేవలము నిష్కామ్యులుద్ధితో సంఘసేవచేయు వారే ప్రశంసాపాత్రులు. నాటకజనుగారు క్రైస్తవ మతపోషకుల సత్కార్యములను ప్రశంసించుచు ఇతరులను తమ మతమునందు చేర్చుకొనవలయునని వారు గావించు ప్రయత్నములను ఖండించుచున్నారు. ఇట్లే మహమ్మదీయ మతమునందు హిందువులను చేర్చుకొనవలయునని ఉద్దేశించు మహమ్మదీయులకుకూడ ఖండింపవలసియున్నది. మానవసేవ పరమార్థమైనది. కావున కేవలము మానవసేవ చేయవలయునను ఉత్సాహము గలవారే పూజ్యాలు. ఆలోచనశక్తి మరణావస్థయందు తన కుమారుడగు హుసాయీనుకు హితముగను అన్ని మతములకు చేరినవారిని ఆదరించుచుండవలయునని చెప్పెను.

వృత్తులు

మన సంఘమువారు కొన్ని వృత్తులయందు నైపుణ్యము సంపాదించి వర్తమా నందును పరిశ్రమలయందును తన శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచు సంఘపు ఆర్థికస్థితిని వృద్ధిచేసికొనుటకు ఆవసరము. ఆదిద్రావిడులలో అనేకులు తోళ్ళను కుభ్రముచేయుట ప్రధాన వృత్తిగ నున్నది. కాని ప్రాతపద్ధతుల ననుసరించియే పని జరుగుచున్నది. నూతన పద్ధతుల ననుసరించి ఆదిద్రావిడులు తోళ్ళను కుభ్రముచేయుటకు పూనుకొనిన గొప్పలాభము కలగును చెన్నపురిలో ప్రభుత్వమువారు తోళ్ళ పాకాలను స్థాపించియున్నారు. ఆదిద్రావిడ యువకులు ఈపాకాలయందు చేరి నూతన పద్ధతులను తెలిసికొనవచ్చును. ఆదిద్రావిడులలో ఉత్సాహము కార్యదీక్షగలవార నేకులున్నారు. కాని అందరు ధనికులవద్ద కూలివారుగ పనిచేయుచున్నారు. ఇందుచే పనిచేయుచు మనము లాభము పొందునది ఇతరులు. కావున సహకారసంఘములను ఆదిద్రావిడు లేర్పరచుకొని టానరీలను స్థాపించుకొని పనిచేసిన మన సంఘము క్షృణలో మంచిస్థితి నచ్చును. రామురెడ్డు టాన్లనరీల యంత్రాలయ చట్టమునకు లోబడనందుక పనివారికి మిగుల తక్కువ జీతము లివ్వబడుచున్నది. పనివారికి నేతపరిశ్రమయందలి పనివారికివలె ఉచిత వైద్యసహాయము విద్య ఆరోగ్యాదిసౌకర్యములు లేవు ఇట్టి విపరీతములు అంతమొందుటకు మనమే సహకారసంఘముల లేర్పరచుకొని తోళ్ళను పరిశుభ్రముచేయు పరిశ్రమను మనమే కొనసాగించిన అన్నివిధముల అనుకూలముగ నుండును.

నేతవృత్తి

ఆదిద్రావిడ యువకు లనేకులు ఉపాధ్యాయవృత్తికి ప్రయోనింప పొందుచున్నారు గాని అంతరకు ఉద్యోగములు దొరకుటలేదు. కావున మనవారు నేతవృత్తి శేఖ్యకావలయునని సూచించుచున్నాను. ఈ విషయమై తన శ్రద్ధ పుచ్చుకొని పనిచేయవలయునని అభివృద్ధిపాథు బంధిగారిని కోరి యున్నాను. ఆదిద్రావిడులలో అనేకులు పొలములందు కృషిసాధమునకు సంబంధించిన పనులు చేసికొని జీవించుచున్నారు. అందుచే సంవత్సరమునకు నాలుగు కెలలు వారు పనిలేకుండెను. ఇట్టివాగు ఏదైన కృషిపరిశ్రమ శేఖ్యకొని యుండుట లాభకరము. ఇందులకు వారు ప్రత్యేకశిక్ష పొందవలయును. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తన శ్రద్ధ వహించి ఆదిద్రావిడులకు ప్రత్యేక నేతపాకాలలను స్థాపించవలయునని కోరుచున్నాను. నేతవృత్తి ఆదిద్రావిడుల కుత్సాహము యున్నది. ఈ విషయమై జిల్లా లేబరు ఆఫీసులకు తన శ్రద్ధ వహించి పనిచేయవలయునని కోరుచున్నాను.

1926 సంవత్సరము జూలై 26 న తేదీన చెంబూరు వ్యవసాయబంధి ఆరావ్త్రపు పరిస్థితులను వివరించు అమృతసరమున 6000 చేతివర్కములు లాగ్నుననియు, అవన్నియు విద్యుచ్ఛక్తి మూలమున పనిచేయుటకు విలసనట్టి ఏర్పాటుల చేయటకు ప్రభుత్వమువారు కట్టేందుచున్నారనియు మంత్రిగారు చెప్పిరి. ఇట్టి గొప్పమాతృ ఈరావ్త్రమున జరుగుట ఆనాధ్యమైనను దీనిని ఆదర్శముగ నుంచుకొని మనమందరము పనిచేయవలసి యున్నది.

ముగింపు

ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు ఆగ్రహాతులవారియొక్కయు పైభరి మారుచున్నది. ఇది కుభ్రముచేయు మనలో మనకు

వికమత్వము లేవనెత్త ఇతరజాతులకన్న వెనుక చిక్కియున్న మనము అశోగతి పాలయ్యెదమా. వృత్తులు గావించు ప్రత్యేక కృషికన్నను పలువురు కలిసి పనిచేయుటలన్ని ఎక్కువలాభము కలుగును. వృత్తిబలముకన్న సంఘబలము ఎక్కువయినది. కావున ఏసంఘమైనను వృద్ధిచెందవలయునని నీతిని నిర్మాణము ఏర్పడవలయును. మనలోమనకు గల శ్రేణివేరులను మరచి సంఘాభివృద్ధికి తడకడీక్షతో పాటుపడవలయును. మన ఉద్యమము ధర్మమైన దగుటచేతను మన ఆదర్శములు భగవద్ప్రీతిపాత్రములైనవగుటచేతను మనము కష్టక విజయము గాంచగలము.

భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజనము

ప్రాథమిక మాగారి సూచనలు

గుజరాతు సాహిత్యసమితివారి యాజమాన్యమున 'గుజరాతు రాష్ట్రనిర్మాణము' గురించి ప్రాథమిక కె. టి. సాగారపన్యసిండు భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజనవాదమును జలపరచిరి. వా రొసగిన ఉపన్యాసము సంకలనముగ ఈదినవ ప్రకటింపబడినది:—

భారత రాజకీయనిర్మాణమునకు సంబంధించిన మార్పులు త్వరలో జరుగనున్నందున ఈవిషయమై చక్క నువులు అవసరమగుచున్నది. ఈవిషయమును సంస్కరణలను వృద్ధిచేయునప్పుడు భారతదేశమును సంపూర్ణరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము సగబడును. కాని ఈ సంపూర్ణరాష్ట్రీయత్రయములన్ని రాష్ట్రములకు సంపూర్ణలాభము కలుగవలయునని భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజనమునకు గడంగవలయును. ప్రస్తుతము గుజరాతు బొంబాయి రాజధానిలో ఒకచిన్న భాగముగ నున్నది. ఒకభాష, ఒకజీవితమును సాంప్రదాయముల గలవా రుండు ప్రదేశము ఒకరాష్ట్రముగ నుండవలెను. వ్యాజ్యముగ ఆలోచించిన గుజరాతు 10 వేల చదరపుమైళ్లు విస్తీర్ణము గలిగి కోటిజన సంఖ్యగల రాష్ట్రముగను యుండవలెను. ఈవిధమున రాష్ట్రములు నిర్మింపబడినగాని ప్రజలు తమ బాధ్యతలను చక్కగ నిర్వహింపజాలరు.

భారతదేశమున స్వదేశసంస్థానములు కొన్ని ఇబ్బందులకు కారణము లగుచున్నవి. సంస్థానములే కాక జమీందారీలకూడ అధికముగ నున్నవి. ఈ సంస్థానములందు పరిపాలనావిధాన మెంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. చిన్నచిన్న జమీందారీల యందు పరిస్థితులు సంపూర్ణముగ మారవలయును. అప్పుడుగాని పెద్దసంస్థానములందు ప్రజాయుక్తపరిపాలనాప్రతిష్ఠాసములను స్థాపింపవలయును. అప్పుడుగాని సంస్థానములందలి ప్రజలకూడ విటిషు భారతదేశమునందలి ప్రజలతో సమానముగ వృద్ధిచెందజాలరు.

గుజరాతు సాంఘికవైషమ్యములు లేకుండుట గొప్ప అనుకూలముగ విషయము. ప్రాచ్యులప్రాచ్యుల వివాదములలేవు. రాష్ట్రమును అభివృద్ధిపరచుటకు భౌతికసంపద, ధనముచున్నది. గుజరాతు ప్రత్యేకరాష్ట్రీయని నిర్మింపబడిన ఆరావ్త్రపు ప్రత్యేకావసరముల ననుసరించి రాష్ట్రాభివృద్ధికి చక్కనివిధాన మేర్పరచవచ్చును. రాష్ట్రమువారి అభికారమునందున్న రాష్ట్రీయ వృద్ధిలోనికి వచ్చుట సులభపరచుచును. గుజరాతునందు గొప్ప సముద్రసంక్రమ వృద్ధిపరచుకొనుట అనుకూలముగ పరిస్థితులున్నవి. ఇందులకు లేవులు అధికముగ నుండవలెను. లేవులను కట్టుటకు రాష్ట్రమున తగినంత ధనముకూడ యున్నది. రైల్వేలు అధికముగ నుండి నక్కగలేదు. నదులు కాలువలు వీటిపై వ్యాపారము జరుపుచును. గుజరాతు అన్నివిధములు తగియున్నది. గుజరాతు రాష్ట్రీయ ప్రత్యేకింపబడి గుజరాతు ప్రజలే రాష్ట్రపరిపాలనావాక్యత వహించినగాని ఈమార్పులు గావించుట అవకాశముండదు.

నేను రాష్ట్రీయవాదాన్నికొన్నిసార్లు గుర్తించి కోరుచున్నాను. భారతదేశము అభివృద్ధి చెందవలయునని చింతించునగు కేంద్రప్రభుత్వముండవలయును, అందుచేత రాష్ట్రములన్నియు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కలిగినవిగ నుండవలెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు రాష్ట్రీయ విషయములందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య చూడబడుచు భారతదేశమునకు సంబంధించిన విషయములందు కేంద్రప్రభుత్వమునకు లోబడియుండవలెను.

భారత శాసనసభ

శిల్పి అధ్యక్షులు

శిల్పి, పెట్రెంబరు 20:— భారతశాసనసభ శిల్పికావ్య ట్యూయెన్సికి వాచిమనవాచనము నాల్గవార్షికోత్సవము అనగానీ (కాంగ్రెసు) శివనారాయణ్, అంబేద్కర్లులు గావ్ర యున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

పండ్లతో మోతీలాలు నెహ్రూభిండనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:—కాబ్జాముగారు వాతావర
ణము బాగుండునందున అలహాబాదును ఉదయమున ప్రయాణము
చేసెను. (ఆ. పే.)

కాంగ్రెసు స్వతంత్రపార్టీ ఎన్నిక ప్రచారము

రావల్ పిండి సమావేశము

లాలాజీ మాలవ్యాజీల ప్రత్యేక కులక యోధిమానము

రావల్ పిండి, సెప్టెంబరు 20:—కాంగ్రెసు స్వతంత్ర పార్టీ తరఫున ప్రచారము చేయుచున్న లజపతిరాయి మాలవ్యా గార్లు మునిసిపల్ తోటయందు రావల్ పిండి పొరుగు నుద్దేశించిన విదప హిందువుల కేసుముల గాపాడువారిలో శ్రేష్ఠులను ఎన్నుకొనవలయునని ఉద్దేశించిరి. భిన్న సంఘముల కేసుసంభందినను విచారించక స్వరాజ్యస్థాన ప్రయత్నములందు పరాకు పడవలదని జాతీయవాదులకేయు ఉద్దేశనిము తాను గమనింపజాలనని లాలాజీలజపతిరాయి గారు నుడివిరి. మహమ్మదీయులు హిందువులతోగలిసి స్వరాజ్యస్థానము నిమిత్తము గృహిణులైన గాని హిందువులకు నష్టము వాటిల్లుననియు యితరసంఘములు స్వరాజ్యము నిమిత్తము కృషి చేయుచుండ, హిందువులు స్వరాజ్యముకొరకు పనిచేయుట హిందూసంఘమునకు హానికరమనియు లాలాజీ వదించెను. గతమందు హిందూసంఘమునకు అభ్యర్థి రెట్టివేన జేసినదియు, మహారాజపురం, కోపాటు దురంతము లందు జిక్కుకొనిన హిందువులకు యెట్టి హానియు గావించినదియు తెలుపవలసిన దని వోటరులు అభ్యర్థుల తరచి ప్రశ్నింపవలయునని లజపతిరాయిగారు గోరిరి. కరంసీ బిల్లువంటి బిల్లులు మప్పలుకుప్పలుగా త్రోసివేయబడుటకంటె ప్రజల వ్యర్థ నశింప వార్తాపత్రికల కాసనము విక్రీణి ప్రాముఖ్యమైనదని తన ఆభిప్రాయమని లాలాజీ నడివెను.

మాలవ్యాగారి ప్రసంగము

ప్రకృతి సంస్కరణములు ప్రసాదించిన అనకాకముల ఉపయోగించుకొని ఉద్దేశముల స్వీకరించి జేశాభివృద్ధికి దోడ్పడవలయునని మాలవ్యాగారు సభ్యులకు సలహానిచ్చెను. సభాభ్యర్థిత్వహించిన సర్దారు యోధాసింగుగారు లాలాజీ మాలవ్యాగార్ల ఆచరణముగ బెట్టుకొని వర్తింపవలయునని కిక్కు వోటరులకు విన్నవించెను. (అ. ప్రె.)

రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలు

మాలవ్యా లాలాజీలు హిందూమహాసభ సభ్యులతో సంప్రతించుట

రావల్ పిండి, సెప్టెంబరు 20:—రావల్ పిండి హిందూ మహాసభ నాయకులతో లాలాజీలజపతిరాయి మాలవ్యాగార్లు రాబోవు ఎన్నికల విషయమై సంప్రతించిరి. వారలకు కలహాను మొంటు నగరసభకు సంబంధించి సభల ఆభిప్రాయములను నాయకుల కరిగించెను. రావల్ పిండిలో స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష కాభిస్థాపించబడెనని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీ స్థాయి సంఘము

కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుల రాజీనామాల సంగీకరించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 20:—అదినారమునాడు జరిగిన సమావేశమందు లాలాజీలజపతిరాయి, పండిత సంతానమ్, డా॥ గోపిచంద్రు, లాలా విశ్వనాథు, కిషన్ చంద్రభూతియా గార్లు రాజీనామాల పంజాబుకాంగ్రెసు కమిటీ స్థాయిసంఘ ముమోదించెను. వీరుకార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యత్వములకు రాజీనామిచ్చిరి. గత ఏప్రిలుమాసముందు వీరురాజీనామాలదాఖలు జేసిరి. కొని సభ్యులు రాజీనామాల ఉపసంహరించుకొనెననని యింతవరకు విషయము బహిష్కరింపబడెనని తెలుస. రాజీనామాల ఉపసంహరింప సంగీకరింపనందున కమిటీ రాజీనామాలనిన్ను మంజూరుజేసెను. పైన జేర్కొనబడిన అయిదుగురు సభ్యులను పంజాబుకాంగ్రెసు కమిటీయందు సభ్యులుగ సుంజెదరు. (అ. ప్రె.)

సబర్బల్లి యోగి డాక్టరు జోన్నగారు మహాత్ముని కీర్తించుట

సబర్బల్లి సత్యాగ్రహశ్రమ సందర్భము

డాక్టరు జోన్నగారి గౌరవాధ్యక్షులు 18 వ నేది సాయంకాలము వధురలో యువజనక్రొస్తవ సంఘ మందిరమున జాతిస్వ వివక్షావిరహితమున విందు జరిగినది. ఆ విందుకు చాలమంది పాల్గొన్నవారు భారతీయులనుగూడ వచ్చిరి. విందు ముగిసిన పిమ్మట సబర్బల్లి సత్యాగ్రహశ్రమసందర్భమున గూర్చి జోన్నగారు గవనసించిరి. ఆశ్రమమున కార్యనిర్వహణము చాల పరిశుద్ధముగను నిరాడంబరముగను నున్నది. నిబంధనలను కఠినముగ ననులు జరిపెదరు. ఉదయమున 5 గంటల 45 నిమిషములకు గంట మ్రోగించెదరు. వెంటనే ఆందగులు లేవవలెను. నాలుగు గంటలకు ప్రార్థన జరుగను. మహాత్ముని ప్రార్థించు నపు డందరును నిశ్శబ్దముగ సభిక్రొస్తవోపాసించెదరు. అటు పిమ్మట అందరును తమ తమ నియమితకార్యములందు నిమగ్నులయ్యెదరు. పని లేకుండనుచునా రొక్కరును కనబడకు.

ఆశ్రమమునకు క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన మొదట పాకీ పనికి నియమించెదరు. ఈ పనివలన గర్వముడగిపోయి విస్త్రుత కలుగును. మానవసేవయు నగును. “పాకీ పని ప్రత్యేకముగా జోక తెగవారు మాత్రమే చేయవలె పని తలంపుట తప్ప ఈపని నందరును గూడ చేయవలసిందే” అని మహాత్ముని తెలుపుచుండును. ఒక దక్షిణదేశపు హిందువును ఒక జర్మనీప్ర్యాయును క్రొత్తగా నాశ్రమమునకు వచ్చిరి. క్రొత్తగా వచ్చినవారు కనీసము మూడునెలలైనను పాకీపని చేయవలెను. ఒక హిందూ పండితుడు ఆశ్రమమునకు వచ్చి 12 ఏండ్లయినది. అత డిప్పటికిని గూడ పాకీపనిని జడలలేదు.

రాట్టముయొక్క ఉపదేశము

మహాత్ముని నాలుగు వధురమున్నపుడు మహావారి కొక అకాశికరావణీయకము గోచరించుచుండును. ఆశ్రమ నాను లందరును తింతుకరణమున నిశ్చలులే. ఒక చీనాదేశీయు డొక అమెరికా దేశీయునకు తింతుకరణమును నేర్పుచుండగా నేను చూచితిని. ఇదియే ఆసియా అమెరికా ఖండముల అన్యోన్యత. రాట్టములన ఆర్థికముగ కలుగులాభ మత్వల్యుని నేను మహాత్మునితో తెలిపితిని. “ఇంతకంటె శ్రేష్ఠమును సాధనము నెవరైన మోచించినా నేను రాట్టమును వదలివేసెదను. ఇది అనుబంధకృషి యని నేనెఱుంగుదును. ఈదేశమున రైతులను సొలము పరిపాలకునే కొట్ల తరబిడిగా నున్నారు. వారికి సంపత్తిరహితం దాడునెలల పాటు ఏపనియు నుండదు. వారికి రాట్టము నిజముగా ఏదేవమే యగును. మానవ పక్షములవలన నమ్మి ఆదాయము చాల స్వల్పమే యొనెను లక్షలకొలది వీరు కుటుంబములు తిండిలేక మృత్యుండు సన్నిధి కాపాడుచున్న”దని మహాత్ముడు తెలిపెను. మొదట రాట్టమును గూర్చి నాకలె నమ్మకము లేకపోయినను మహాత్ముడు తెలిపిన పిమ్మట నాసంశయము తొలగినది. రాట్టము నిరుపయోగమని వాదించవలెనని యే నేను మొదట వద్దేసితిని. కాని మహాత్మునివాక్యములను వినిన పిమ్మట నే నేమియాను వాదించ జాలకపోతిని.

మహాత్మునిదీక్ష మూర్ఖపువట్టుదల గాదు

మహాత్ము డందరితోను కలసి మెలసి యుండును. అడలెబర మావంతయును కనబడను. వీరల దారిద్ర్యమును తానుగూడ సమర్థించుగోరి మహాత్ముడు చిన్న గానంచాను మాత్రమే కట్టుకొనుచున్నాడు. మహాత్ముడు భుజించు నాహారము గూడ చాల కొద్దిగా నే యుంచును. చిన్న బిడ్డలను మహాత్ముడధికముగా లాగించును. వారిలో నాడు కొమరు. వారిని పికారు తీసుకొని వెళ్లును. వారి చెరసాల ద్వారమును పృథ్వీనిమనముల చేయుటవలన మహాత్మున కధికును సంతోషము కలుగుచుండును. వారిలో నాడుకొనునపుడు మహాత్ముడానందపరనకు డుగుండును వారికి నీకులు బోధించుచుండును. అట్టి మహాత్ముని చూచినవా రెరుడు మూర్ఖపు పట్టుదల గలవాడని ఎన్నటికిని తలంపజాలక.

గాంధీమహాత్ముడు-రవీంద్రమహాత్మవి

మహాత్మమూర్తియం దొక విధమున గాంధీర్యము కలదు. కాన నతనిని పండిత్యించువారి కొకవిధమున భక్తి కలుగును. మహాత్ముడన్ననో నిగర్వమాదావణి. అందరితోను అతిదగవుగ మాటలాడును.

అమెరికాదేశమునుండి వచ్చిన శిష్యురాలు

మహాత్మునకు సమాధేన జేరాయి గారు కుడిభుజమువంటి హిందు. అతని యోగ్యత చాల ప్రశంసనీయును. ఇప్పుడమెరికా దేశమునుండి అమెరికాను వేడుగారి కుమార్తె ఆశ్రమమునకు వచ్చి యున్నది. ఆమెకిది యీయమునకును ఎంతయో భేదమున్నది. ఒకసారి ఒకయోదలో నేను అమెరికాను వేడుగారిని చూచి “నీకు మార్క్సింగు” అంటిని. అతడు నావంక తీవ్రముగా చూచెను. అపరిచితుడనగు నీవు నాతో నీ కేవలము పరిచయమును కలిగించుమన నే నను పలుకరించుటలో ఎంత సాహసపు పనిచేసితివి? అను నగ్ధ మామాటలతోనే నాకు గోచరించినది. నేను ఆశ్రమమునకు వచ్చినపుడు వేడుగారి కుమార్తె కాళ్లకు జోళ్లు మేజోళ్లును శేకుండనే నానిద్దకు వచ్చి భారతీయుల పద్ధతిని రెండు చేతులను జోడించి నమస్కరించెను. విరోధానుభావం గామము జరిగిన పిమ్మట నామెకు చాల నష్టము కలిగెను. ప్రపంచమున కాంతిమార్గమును బోధింపగల గురువుకొర కామె ఆదోశనపడుచుండెను. మహాత్ముని గూర్చి రోమను రోలండుగాడు వ్రాసిన గ్రంథము నామె చదివెను. అటుపైని రోలండుగారికడ కేసి స్వయముగా మాటలాడెను. “ఇప్పుడు ప్రపంచమునందున్న మహాత్ముడే ఏనుకీర్తు అని రోలండుగా రామెకు తెలిపెను.

ప్రపంచమున కొక సందేశము

నేను ఆశ్రమములోనున్నపుడు చాల సారలు మరలను తురులను గూర్చి మహాత్మునితో సంభాషించితిని. అభిప్రాయ భేదములండినను యోగింపుంగవు డవందరు మహాత్ముని సద్భావము నన్నధికముగ నాకర్షించినది. దానిని నేనెన్నటికిని మరవజాలను. మహాత్ముడు యోగ్యతనుగూర్చియే ఎల్లవారికిని నిరంతరమును బోధించుచుండును. నిష్కాపట్యము సత్యనిరతి కాంతము అహింస విషయము ల్యాగము మున్నగు నీతులను మానవులందరును అనుష్ఠించునట్లు చేయవలెనను. మహాత్ముని మహోదారభావము మిక్కిలి ప్రశంసనీయును. మహాత్ము డీనీతులనన్నిటిని స్వయముగా ననుష్ఠించుచునే లోకులకు బోధించుచుండుటవలన మహాత్ముని బోధకలకు విలువ యధికముననున్నది. పామరజనరంజనము కొరకు వంచన, కాపట్యము మున్నగునవి మహాత్మునికి కలికమునైన కాపరావు. మహాత్ముడు ప్రపంచమునకు నీతిని ఆస్తికభావమును గూడ బోధించుచున్నాడు గాన భారతదేశీయులు పునీతులును ఉదారులునై కీర్తిని బడయగలుగుదు రని నమ్మెనను” అని జోన్నగారు నుడివిరి.

సముద్రపు పడవ మునుగుట

170 మరణములు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:—ఇంగ్లీషునావిక నిట్లు వ్రాయుచున్నది:—క్రీస్తు పశ్చిమలో సహా 170 ప్రాణములు నష్టమైనవి. ములదాపరు ఒక పాగులోనికి శనివారము ఉదయమున బెట్టిలవద్దకు ఇనుక తిన్నెలపై నుండియున్న 26 గుర్రను తీసికొనివచ్చెను. వారిట్లు చెప్పిరి. “మేము వ్యవసాయకులము. విద్యుత్తురంజిల్లా కాంటాయి నూనికాపట్టణం - రి ఆశం గుల, 12 బిడ్డలతో సహా 200 మందిని పడవ నెక్కి స్వగ్రామమునకు బయలుదేరితిమి. దోవలో లుహాను కిగిరి పడవ ముని! పోయినది. కొందరు కొట్టుకొనిపోయిరి. కొందరు పడవలో చిక్కికొని పోయిరి. పడవ సరింపులు వెతురు బొంగులపై చాటి పోయిరి.

సాయంకాలము 4 గంటలకు రెండు పడవలలో రక్షింపబడితిమి. ఎల్లిఫెంటాపడ దానిని చూచి మందాపరు ఒకడు సంభ్రమపెను. రెండుపడవలలో వారు బాధితుల కక్షించిరి - రేవు చేరి కాగిలో ఇగువురు గాయములతో బాధపడుచుండుటవలన వైద్యుల సుముడు చికిత్సకొనిం. చిర్యవజెరి. (అ. ప్రె.)

అతివృష్టి - రైల్వేలను గండ్లుపడుట

నాయిస్వగము, సెప్టెంబరు 20:—వి. యస్. రైల్వే డివిజనునూపరింబెండెంటుగా రిట్లు రెండినవి:—అతివృష్టి యుద్ధివర్తములవలన మహాభూకాల్లుల నడువలెను ఉండదు. మన గండిపడినది. రైల్వే సర్వీసునంతవై నడవగలవు. కొంత వరకు ఎంతెంతయును కొట్టుకొనిపోయిరి. నాయిస్వగము మూడ్డాపోర్టు నెక్కుమలో భూమిని బంబరు లాండ్లాలనడుమ పైనుపై నీరు రోతుగ నున్నది. రావుర రైల్వే భూమినిబంబరు పైనుపైను పోయి. ఇప్పుడు తిగి ప్రయాణ సౌకర్యము ను ఎంతకాలములో జరుగునో తెలియదు. గాని మాండ్డా పోర్టు నెక్కు 12 గంటలలో దానవడవచ్చును. జిల్లాబ్బురం రైలు చాలదినములు పట్టుకలదు. ప్రభుత్వము ఏ విధమున ఏ రైల్వేపథు చేయుటకు వలసిపడదు. (అ. ప్రె.)

ఐకమ్యమే భారతదేశము
నొకజాతిగ జేయుసాధనము

ప్రస్తుతపు విద్యావిధానమాల ఖండించుట

జులై ౧౯౫౭ నుండి ౧౯౫౯ వరకు పరిమళం

(అ. ప్రొ. స్వీషలు సర్వీసు)

శ్లో. సప్తవింశతి 20:— కీర్తనముచేయుకొద్దకనునను
మీద ఆమెను నిరీక్షించెను యాజ్ఞప్రసాదాచార్యులను
కలెఖాను లేమాను కన్న శిల్పినింపి స్వదేశమునను బోవుచు
సానియే బెట్టెను విలేఖితో బెట్టెను. ఇంతవరకును
కించియున్నయెల కామె సంపదించెను. ప్రస్తుతనమును
సానియనుచు పనియు ప్రస్తుతమును కుమార్తెయును ల
ను ప్రపంచము పునోభిష్టినిగూర్చు బట్టుచున్నదనియు
చెప్పెను. సాంఘికసంరంధముగూడ తాత్కాలికమైన
నియు, భిన్నవర్తనలచేత వికృతమున స్థాపిత నాయకులు
ప్రయత్నింప నలయుననియు, వికృతము భారతదేశము నొక
కాలిగ జేసి గౌరవస్థానము నుంకింప జేయుననియు సులేమాను
చేప్పెను. వికృతము స్వరాజ్యమును గొనివచ్చును.

భారత దేశపు విద్యావిధానము

భారతదేశముందలి విద్యావిధానము ఆమె కాశాధంగము గించెను. క్షేత్రము విద్యాభ్యసనముచే గలుగులాభములను బస బుత్తుగాక గండ్లు పెట్టు నాకరికొరకు భారతదేశమున పురు శు విద్యగలవగుచున్నది. నిఁద్యోగసమన్విత, సాంఘిక పున్యములకు యీవిద్యావిధానమే జనబుధారిగ యున్నదని యిఁకొనించుచున్నది. ప్రతివారను ఉద్యోగములకొరకు చూచుచుండ, ఆకాశపులు ఇతర సంఘముల నిందించుట శ్వాసకము. చదరంగపుటబయందునెల దొరతనము ఎత్తుల ముందుడును. మానవులే యీయెత్తులకు బలియొదరు.

శ్రీ విద్యావిధానము

భారతదేశమందలి స్త్రీవిద్యావిధానము నిస్సారవశులూ
కముగనున్నది. కాని స్త్రీవిద్యాప్రాప్తికి బహుకష్టముల నెదు
ర్కొని కృషికేయవారల నామె గొనియాడెను. ప్రపంచమందే
గముగనున్న భారతదేశము నెదుర్కొనునట్టి కష్టపరంపరలు
వు. కాని వీకటిపోయి నూర్వోదయముకానున్నదని ఆమె వి
సింపుచున్నది. అనతికాలములో భారతదేశము తొల్లింటిప్రా
వధత చివికాడ నున్నది—అని జాతేభా సులేమాను కన్య
యించెను.

బిషప్ హేబరు కళాశాల
సాంవత్సరికోత్సవము

గేవర్న రుగాను జరిపెదరు

ఉద్యమకాండలను పెట్టెంబరు 20:— దక్షిణోర్కాటు
 లో చిదంబరమును గవర్నరుగారు అక్టోబరు 14వ తేదీన సర్
 స్నామలై చెట్టియూరుగారి (క్రొత్తగా పై) కళాశాల తెరచి
 యు. అక్కడనుండి తిరుచునాపల్లిపోయి బి.ఎ. పూహేబరు కళా
 శాల సాంవత్సరికోత్సవము అక్టోబరు 15 వ తేదీన జరిపెదరు.

(७. प्रे.)

క్వాడ్రాంగులరుక్మిణి

అయిరోపీయులు మొదటి ఇన్నింగ్సు 1599 లో
ఆఖరగుట

ప్రాసా, నెట్టెంబరు 21:—అయిరోపీయులను హిందూవులను అడుగున్న క్వార్టర్లనుగల క్రైకటు అఖరియాట ఉదయమున 45 నిమిషములు అడుటతోడనే 159 రన్నులతో ఆక్రమింపెను. గ్రోవెనుగారు 28, హడ్సన్ గారు 26 రన్నుల చేసిరి. హిందూ జట్టునందు రాష్ట్రీగారు 57 రన్నులలో 5 వికెట్లు చేసెను. (అ. నెట్టె.)

(ಆ. ಪೆ.)

గురుత్వరా బోర్డు ప్రథమ
సమావేశము

అమృతసరం పురమందరములో అక్టోబరు 2 వ
తారీఖున జరుగనున్నది

అ. హను, సెప్టెంబరు 20:—గురువారా బోర్డు ప్రధాన సమావేశము, అప్పటినుండి పురపంచరికములో ఆగ్నేయ 2-3 వ సమావేశమునకు ప. జాబుదొరతనము ఉ తరుపుకేసెను.

(b) (5)

కక్షలు - రాజకీయములు

ఇ. వి. సుందరరెడ్డిగారి ఉపన్యాసము

నిన్నసాయంత్రము 8-30 గంటలకు పచ్చయప్పకూ
కాలచరిత్రవిద్యార్థులకు ఇ. వి. సుందరరెడ్డిగారు రాజకీయ
కేతుల గరించి ఉపన్యసించిరి. వి. చక్రరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు
వహించిరి.

గవర్నరుగారి సూచన

నుండరెడ్డిగారు ప్రభుమమున కాసనసభను ఆపుదల చేయుచు గోషమప్రభువుగారు గావించిన నూచన మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదనిరి. రాజకీయకార్యక్రమమును ఆధారముగ గైకొని కక్షలు ఏర్పడవలయు నని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. పార్టీపద్ధతుల వల్ల ఎట్టిలాభములు కలుగునదియు, ఎట్టినష్టములు కలుగునదియు ఆలోచించుట అనవసరము. బాధ్యతాయుత్తరప్రభుత్వ మేర్పడుటకు రాజకీయపక్షము తెంతవరకు సాధనముగ నేండునో విమర్శింపవలయును. రాజకీయములలో కక్ష లుండక తిప్పదు. మా న వ మా క్షు లు రాజకీయముల నిర్వహించుచున్నంత కాలము పార్టీ లుండును. వ్యక్తులభిన్నాభిప్రాయముల ననుసరించి పక్షము లప్పడప్పుకు ఏర్పడుచుండును. కాబి నేను ప్రభుత్వపద్ధతి ఈయుగమున ప్రాముఖ్యము గాంచియున్నది. కాబి నేను ప్రభుత్వమునకు రాజకీయ కక్షలు అవసరము.

ఈ దేశమున నిజముగ కాచినెటు పద్ధతి ఇంకను ఏర్పడలేదు. నిజముగ కాచినెటు ప్రభుత్వము కాచినెటు సంయుక్త బాధ్యత లేకున్న రాజకీయసిద్ధాంతములపై కక్షలు ఏర్పడుటకు అవకాశములేదు. మంత్రులకు సంపూర్ణ బాధ్యత లేనంతకాలము రాజకీయసిద్ధాంతముల ననుసరించి పార్టీల నేర్పరుకొని ప్రచారము పలుపుటకు అవకాశముండదు. భారతదేశమున ఆశయముల విషయమై ప్రజలలోను నాయకులలోను భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. ఆదర్శములను సాధించుటకై ఆపలంబింపవలసిన విధానములందు భేదాభిప్రాయములున్నవి. ప్రభుత్వమున మిత్రవాదులు అతివాదులు అని రెండుకక్షలుమాత్రమే యుండెను. కాననసభలయందు అధికారులు అసధికారులు అని రెండుపక్షములేయుండెను. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసునందే రెండుమూడుపక్షములున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసులో అధికసంఖ్యాకులై యున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమును ఖండించువారు పలువురున్నారు. ఇంతవరకు స్వరాజ్యపక్షమునం దున్నవారు పలువురు ఈపక్షము నిష్కృడు వదలిపోయిరి. దురుద్దేశముతో కాక అభిప్రాయభేదముతో స్వరాజ్యపక్షము నదలుకొని రనియే అంగీకరించెదము. ఉద్యోగములను అంగీకరింపవచ్చునా అంగీకరింపగూడదా అను విషయమై భేషము లేర్పడినవి. జాతీయాదర్శములపట్ల ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు సానుభూతిచూపి తమదృక్పథమును మార్చుకొననంతకాలము ప్రభుత్వమువారితో సహకారమునకు గడంగుట ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమని కొందరి అభిప్రాయమై యున్నది. ప్రభుత్వమువారితో సహకారమునకు గడంగి ఎక్కువ సంస్కరణములను పొంద బాటుపడవలయు నని మరికొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారికి అనుకూలముగ నున్నంతమాత్రమున లాభము కలుగునని నమ్ముటకు వీలులేకున్నది. ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి ఎక్కువ సంస్కరణములను పొందవలయు ననిన స్వరాజ్యపక్షమువారివలె కఠినచర్యల నవలంబింపవలయును. ఎన్నికల సందర్భమున కాంగ్రెసునందలి వివిధపక్షములను ఒకటిగ చేర్చవలయు నని పలువురు ప్రయత్నించిరి. ఈరాష్ట్రమున రెండుకక్షలుమాత్రమేయున్నవి. ఒకటి జన్మిసుపక్షము, రెండవది స్వరాజ్యపక్షము. యున్న టెడు నేషనలిస్టుపక్షమును స్వరాజ్యపక్షమున జేర్చవచ్చును. ప్రస్తుతము కాననసభలో జన్మిసుపక్షమువారే. అధికసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. వారే అధికారమునందున్నారు. నేడు అల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నవారు లేవు అధికసంఖ్యాకులుగ మారవచ్చును. నియోజకవర్గమువారి ఆహ్వానమును బడయగల కార్యక్రమమును అపొజిషనువర్గమువారు నూచించినంతకాలము వారు అల్పసంఖ్యాకులుగనే యుండెదరే. కాననసభలో అపొజిషనువర్గమువారు అల్పసంఖ్యాకులై యున్నను, తాముపపాదింపు సవరణలు తీర్మానములు తప్పక నిరాకరింపబడు నని తెలిసినను, తమయభిప్రాయములను ప్రతిపయమునందును ప్రకటించుచుండుట వారిధర్మమై యున్నది. ఈ సిద్ధాంతము ననుసరించియే హిందుధర్మావాయముల టెల్లు చర్చ సందర్భమున అపొజిషనువర్గమువారు పట్టుదలతో ప్రవాహమున కెదురీదురుండిరి. పార్టీచాయకుడు అనువరుల అభిప్రాయములను గుర్తెగురుచు వారినందరి ఒకదారిని నడుపుచుండవలయును. పార్టీ నాయకుడు పార్టీనిష్ఠ సహాభిప్రాయము గలవారగుగ నుండవలయును. కాననసభలో

ఈ కేశవము తమ నియోజకవర్గములపై దృష్టి యుంచుకొనక
జాతీయదృష్టితో సమస్యలను పరిశీలించవలయును.

జసి సుపక్షము

ప్రస్తుతము మన రాష్ట్రమున సాంఘిక విధేయములు స్థిరముగ నాడుకొని యున్నవి. చట్టముకూడ సాంఘిక భావమును బలపరచుచున్నది. సుసామ్యదీయులకు ఆంగ్లేయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లున్నవి. నిజముగ రాజకీయకక్షలు, కాబినెట్టు విధానము మనదేశమునం దేర్పడవలయు ననిన ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గము లంతమొందవలయును. ప్రజల దృక్పథము మారవలయును. సాంఘికాభివృద్ధిని అంతమొంది జాతీయై అభివృద్ధి చెందవలయును. అప్పడుగాని నిజముగ జాతీయత ఏర్పడదు. కాబినెట్టు విధానము రాజకీయకక్షలు ఏర్పడుటకు అవకాశము కలుగదు. ఒక రాజకీయకక్ష ఒక సంఘమును బహిష్కరించుటకు వీలులేదు. జన్మింపజేయున బాహ్యబల కడములేదు. నిజముగ రాజకీయకక్ష లేర్పడకున్న కాననభానిర్యాణము నిర్జీనమైన దగును.

అధ్యక్షుని అభి. పాఠము

పిమ్మట నభయ అస్యక్షత విహించిన చక్కరవట్టిగా
రిట్టు చెప్పిరి.

ప్రస్తుత మీ దేశమున ఎట్టి రాజకీయకక్షలు లేవనియే చెబవచ్చును. మనకు స్వరాజ్యమునమ్మనంతవరకు పరిస్థితు లిట్లే యుండును. భారతదేశము మహాసభకూడ సంపూర్ణమును రాజ క్షీమప్రతిస్థాపనము కాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారికి అతనానకా లము అసన్నమైనది. (లేదు, లేదు అను కేకలు) బాలబజవతిరా యిగారు స్వరాజ్యపక్షమునుండి విడిపోవుట అశుభమును నూ చించుచున్నది. కాంగ్రెసుమహాసభ జాతీయోద్యమమును నిరూపిం చుటలేదనియు, కాంగ్రెసు కార్యవిధానము హిందువులకు నష్ట ప్రదముగనున్నదనియు బజవతిరాయుంటికి ప్రముఖులు చెప్పిన దున్నట్లుకు కాంగ్రెసు నిర్మాణమును మార్చుట అవసరమని అం దరు గుర్తించవచ్చును. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు ఒకకక్షకుమాత్రమే బడి యున్నది. దేశమున సంఘబలమే ప్రధానబలముగనున్నది. పంపా బునందు స్వరాజ్యమువారు గెలుచుట అసాధ్యము. బెంగాలు సం యుక్తరాష్ట్రములందుకూడ వారికి బలము లేదు. పరిస్థితులు మారినను స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ ప్రతిఘటనవిధానమును మార్చుకొననందున ఇట్టి వివరీతపరిస్థితు లేర్పడినవి. ద్వంద్వప్రభుత్వముపై మునుగు తొలగదీయుబడిన విమర్శల స్వరాజ్యపక్షము వారు తమవిధానమును మార్చుకొనుట వ్యాయము. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానక్షేమమునంతకాలము కాదనెట్లు పద్ధతి ఏర్పడుటకు వీలు లేదు. మనమొంతమట్లాడినను జాతీయతాభావము మనలో ఇంకను చక్కగ ఏర్పడలేదని చెప్పవలసియున్నది. బ్రిటిషువారిచేతనుండి అధికారమును లాగుకొనుట ఎట్లు అను విషయమై ఆలోచించవలయును. ప్రస్తుతము మనలో మనము సాంఘికవిభేదములలో మునిగి తగవులాడుకొనుచున్న 1929 సంవత్సరమున రాయలుకమిషనువారు నిచ్చినపట్టు వారు మన దౌర్బల్యమును గుర్తెగగలరు. మనలో చీటికిమాటికి తగవులాడుకొను భిన్నసంఘము లున్నంతకాలము మనము స్వరాజ్యము పొంద అర్హులముకామని ప్రతిపక్షులు వాదించుచున్నారు. స్వరాజ్యము పొందుటకు రెండే కండుమార్గము లున్నవి. పన్నుల నిరాకరణము కాపనోల్లంఘనముతప్ప వేరుమార్గము లేదు. మన దేశములో ఒక్క గాంధీమహాత్ముడే ఈసాంఘికాభిమానమునకు అతీతుడైయున్నాడు. భారతజాతీయసంఘము స్థాపించబడినదిగాని దానివల్ల సాంఘికసమస్యలు పరిష్కరింపబడునని చెప్పుటకు వీలులేదు. రాబోవు ఎన్నికల ఫలితములు, దేశము సాంఘికవాదము నెంతవరకు బలపరచుచున్నదో నిదర్శించును.

కాబోము గారు

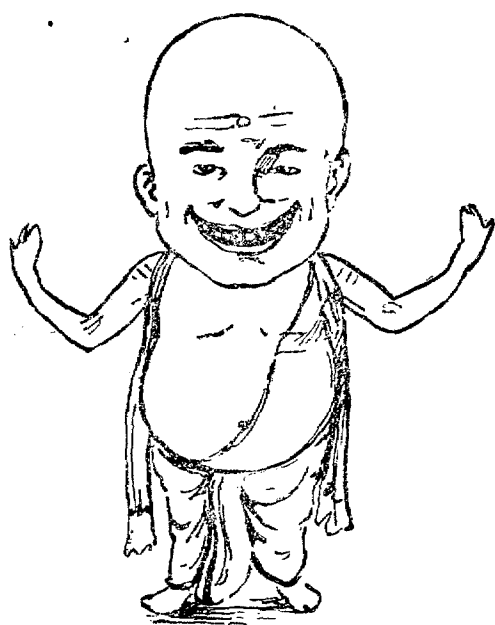
కలకత్తా సెప్టెంబరు 21:— ఆరిస్ కాష్టాముగారు
ఇరవైవేల మెత్రెనిక్యులను అరిస్ కాష్టాముగారు ఉదయమున 8/45
గంటలకు బయలుదేరి పోయిరి. (అ. వె.)

(ಅ. ಪ್ರ.)

నజీబాబాదు అల్లరులు

ఒకమహమ్మదీయుడు చనిపోవుట

సానిటారు, సెప్టెంబరు 20:—కోహిలారు దేవిజను
కమిషనరునుండి ఈవార్త వచ్చినది:—నతీబారు అల్లరులు కుక్ర
వారమునాడు జరిగినవి. ఒక మహమ్మదీయుడు చనిపోయెను.
21 హిందువులను 17 గురు మహమ్మదీయులకును గాయములు
లగినినవి. కాంతి ట్యరలోనే స్థాపించబడినది, (ఆ. ప్రె.)

అమెరికా

(అంగ్రవత్సర ప్రత్యేకం)

ఈ త

ఒకడు— ఈత నేర్చుకోవటం ఎంత అవసరమో తెలియదా?

ఇంకొకడు— అవసరమే. నేర్చుకోవడానికోసం నీళ్లలోకి దిగకుండా ఉంటేమాత్రం చాలా బాగుంటుంది.

గొట్టం

ఒకడు— గొట్టం తెలికంద పెట్టుకొన్నావేమి? తలకు వత్తుకొని నొప్పిపట్టదా?

ఇంకొకడు— గొట్టంలో గడ్డిపెట్టాను కాబట్టి ఫరవాలేదు.

వెల్లి

రావయ్య— నాకు పిల్లనిస్తానని బావయ్యగారు నీతో చెప్పారా?

సోమయ్య— చెప్పలేకే. ఆయన మాట్లాడినమాటలో చెడ్డమాట ఒక్కటే కనిపించలేదు.

పళ్లనొప్పి

బాలుడు— అమ్మకు వచ్చిన పళ్లనొప్పి నీకు వస్తే బాగుండేది.

తండ్రి— ఎందుకే?

బాలుడు— నీవయితే పళ్లను తీసి వాచిపెట్టగలవు. అమ్మకయితే పళ్లు నీయడానికి రావు.

బిల్లు

కోగి— ఇదేమిటి?

డాక్టరు— బిల్లు.

కోగి— మనస్సుచెడిపోతే, కోగం కుడదంటికిగదా, ఇంకేసామ్య ఇయ్యమని అడిగితే, మనస్సు కలవరపడదా?

నిజం

నటుడు కంటేనే మాకెవరూమీద పరువుపట్టానికివ్యాజ్యం చెప్పెను.

స్వామి— ఇంతవస్తుం కోరుతున్నావు. నీకు స్వామిమేనా?

నటుడు— నాఅంత నటుడు ఎక్కడాలేడండీ.

స్వామి— నిన్ను నీకే పొనుదుంటున్నావే? నటుడు— ఏం చెయ్యనండీ? నిజం చెప్పతానని మొదలు ప్రమాణించేసానుగదా.

కుస్తీ

యజమాని— నీవు కోజా కుస్తీనేస్తావటంగదా. నాకరూ— అప్పుడప్పుడు చేస్తానండీ. ఎందుకడిగారండీ?

యజమాని— చున ఇంట్లోనానూనులు ఇంకో ఇంట్లోకి తీసుకుపోవాలి. నీకు బలం ఉంటుందోలేదో కనుక్కుంతామని అడిగాను.

మోటారుబండి

పుల్లయ్య మోటారుబండి కోడ్డుమీదనుంచి కిందికిదొర్లి చెట్టుకొట్టుకొని అగిపోయెను.

బాటసారి— అయ్యో, చెట్టు లేనిచోట్లలో, బండి ఎట్లా ఆపుతారండీ?

కండ్లబట్టు

కండ్లకు జోడు కొనుక్కోడానికి పట్టెటూరి రయితో బస్తీకివచ్చెను.

కండ్లవైశ్యుడు— ఎదురుగావున్న అబ్బమీదవాసిన అక్షరాలు చదవండి:

రయితో— మీరు చెప్పండి. నేను మీతోమాడా అంటాను.

కాఫీ

రయితో— నేనుకూడా అమ్మేవాడు కాఫీకావలెనా అని ప్రయోజనిని అడిగెను.

ప్రయోజనము— కాఫీపై ప్రయోజనముగాని, డబ్బు ఇయ్యమంటే ఇయ్యెను.

అమ్మేవాడు— అయినా, మీముఖమాస్తే ఏమీ ఆకలిగా ఉన్నట్లు లేదురండీ.

పథ్యము

డాక్టరు— నేనుచెప్పిన పథ్యం చేస్తున్నాడా, మీనాన్న?

సుబ్బారావు— అయ్యో, ఇంకా కొంతకాలం బతుకుదామని వుంది కాబట్టి, ఆపథ్యం చెయ్యలేనన్నారండీ.

అద్వైతం

నాటకం మానేజరు— ఇవ్వాలి మీదర్శనం కావడం నా అశ్చర్యం.

పెద్దమనిషి— నిజమే. నామూలంగా మూడు రూపాయలు మీకు వచ్చినవి.

పని

ఒకడు— ఎవరు ఎప్పుడు ఏపని చెయ్యబోయ్యేది ముందుగా తెలిసేమార్గంవుంటే ఎంతో బాగుండును.

మరియొకడు— ఎందుకు?

ఒకడు— ఆ సమయానికి పనిచెయ్యకుండా ఎక్కడికయినా లేచిపోవచ్చును.

వకీలు

మేజిస్ట్రేట్— నీకు ఏకీలు ఉన్నారా?

మొదలయి— లేరండీ.

మేజిస్ట్రేట్— ఎవరియినా పెట్టుకుంటావా?

మొదలయి— పెట్టుకొనండి.

మేజిస్ట్రేట్— అయితే ఏం చేస్తావు?

మొదలయి— నాకు సంబంధించినంతవరకు ఈ కేసుతో సంబంధం వదులు కంటానండీ.

నర్తిశిక్షకుడు

ఉపాధ్యాయుడు— ఎందరో విద్యార్థులు హుమానాలు సంపాదించుంటే, నీవు ఒక్కనర్తిశిక్షకుడియినా ఇంతవరకు సంపాదించావుగావు.

విద్యార్థి— ఒకటి సంపాదించానండీ.

ఉపాధ్యాయుడు— అది ఏది?

విద్యార్థి— నేను పుట్టినపుడు ఇచ్చిన నర్తిశిక్షకుడి నా వద్ద ఉన్నదండీ.

సూర్యుడు

అర్ధరాత్రికే పెద్దమనిషి నిద్రలేచి, గడియారంమాస్తే అగిపోయెను.

పెద్దమనిషి— టేను ఎంతయిందో చూడు.

నాకరు— ఇంట్లో పెద్దగడియారంకూడా అగిపోయినదండీ.

పెద్దమనిషి— బయటికిపోయి సూర్యుడిని చూసి పొద్దు ఎంత అయిందో చెప్పు.

నాకరు— బయట చీకటిగా వుండండి.

పెద్దమనిషి (నిద్రమత్తుతో)— చీకటిగా వుంటే దీపం వెట్టి చూడు.

దూడ

ఎల్లయ్య, ఆవు పొడవవస్తే పొరిపోయెను. తరువాత వచ్చి చూడెను కొట్టెను.

పుల్లయ్య— ఏమయ్యా! ఆవు పొడవబోతే, పాపం దూడను కొడతావేమి?

ఎల్లయ్య— దానికల్లి తిప్పు చేసింది గాబట్టి, దూడను కొట్టుకొనివచ్చింది.

డబ్బు

ఒకడు— ఈమధ్య పత్రికాసంపాదకు డొకడు ఏళ్లకేల రూపాయలు సంపాదించాడు విన్నారా?

ఇంకొకడు— లేదండీ. ఎట్లా సంపాదించాడండీ?

ఒకడు— పరిశ్రమనల్ల, అమితవ్యయంనల్ల, తెలివితేటలనల్ల, సంపాదించాడు. ఇంతే కాకుండా అతనిమేనమామ చచ్చిపోతూ, 49990 రూపాయలిచ్చాడు.

హాస్యం

నాటకం మానేజరు— అయ్యో, ఈఅంకమునుంచి తరువాత హాస్యరసమయిన వచాలు పాకుతాను. శ్రద్ధగా వినుండి.

చెక్కితుడు— ఎవరండి పాడేమి?

మానేజరు— మేము విదూషకుడిని బొంబాయినుండి ప్రత్యేకంగా తెప్పించాము. ఆయన పాడేబట్టుకు మీరు నవ్వి గోల చేసారంటే మర్రు, ఆయనకు చాల కోపంవస్తుంది బాగ్రత.

కోపం

భార్య— పనిచేసేవాడిని కొంచెము గట్టిగా కోప్పడండి.

భర్త— ఎందుకు? వాడు బాగా బనిచేస్తూనే ఉన్నాడే.

భార్య— ఉన్నాడుగాని, కోపపడితే వాడికిమాడా కోపంవచ్చి, పరువులన్నీ గట్టిగా కొట్టి దుమ్ము పొగొట్టుతాడు.

విశ్వాసం

పిచ్చయ్య— నామీద భీనుయ్యకు ఎంతో విశ్వాసం.

వెట్టెయ్య— ఎప్పుడెప్పుడూ విశ్వాసం కార్యంలో కనబటిచాడా?

పిచ్చయ్య— ఆపత్సమయములో కనబడచాడు. మొన్నటిరోజు చీకట్లో వర్షంగా నేను తడిసి న్ననుంటే, ఎంతో విశ్వాసం చూపాడు.

వెట్టెయ్య— ఏం చేశావయ్యా?

పిచ్చయ్య— గొడుగు కింకి రమ్మన్నాడు.

వాణిజ్యసంఘం

సభికుడు— తమ రీవాణిజ్య సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా ఉండాలెనని మాప్రార్థన.

పుల్లయ్య— నాకు అంక హోదా అక్కరలేదు.

సభికుడు— ఉపాధ్యక్షులుగా అయినా ఉండాలి.

పుల్లయ్య— నాకు అంతి ఆకలేదు.

సభికుడు— కార్యదర్శిగా వుండడానికి అంగీకరిస్తారా?

పుల్లయ్య— నాకు వద్దండీ.

సభికుడు— అయ్యో తమరు అట్లాఅంటే ఎట్లాగండీ? అయినా మీరు ఏవిధమయినభారం వహిస్తారో చెప్పండి.

పుల్లయ్య— నన్ను కోకొక్కకొరిగ చెయ్యండి చాలాను.

పరిపూర్ణం

మేజిస్ట్రేట్— నీవు ఎన్నెన్ను శిక్షపడ్డావు?

మొదలయి— ఇరవైసార్లుండీ. ముమ్మడి పరిపూర్ణం. కాదుగదా అండీ.

జ్ఞాపకం

ఒకడు— నీవు బాగా చదువుతున్నావా?

విద్యార్థి— నాలుగు బహుమతాలు సంపాదించానండీ.

ఒకడు— ఆ నాలుగు దేకి వచ్చినవి?

విద్యార్థి— ఒకటి జ్ఞాపకశక్తిగీతం వచ్చింది. మిగిలిన మూడూ ఎందుకు వచ్చినవో మరిచిపోయినాను.

లడ్లు

టీచరు— మీశాయిన నీకు నాలుగు లడ్లు ఇచ్చాడయ్యో.

మీ తమ్ముడికి రెండు ఇయ్యమన్నాడయ్యో. నీవు ఎన్ని తింటావు?

బాలుడు— నాలుగు.

కొండలు

బాటసారి— ఇక్కడ ఇన్నికొండలు ఎట్లా ముంచినవి?

గ్రామముడు— అయ్యో, ఈచుట్టో ఖాళీస్థలం చాలా ఉండండి. అందులో వట్టి దీర్ గట్టలు పోనానుండి.

నవ్వు

కోగి— నాకు అజీర్ణం కుడదానికి మందు చెప్పండి.

డాక్టరు— నవ్వుతో నిండిన బుడ్డిని బాగా కదలించి మూడు పూలబూ భోంచెయ్యకముందు ఆవున్న పుచ్చుకోండి అజీర్ణం పగిలిపోతుంది.

స్వరాజ్యం

ఒకడు— మీకు స్వరాజ్యం అక్కరలేదా అండీ?

జమిందారు— స్వరాజ్యం వస్తే, రయితోను మమ్మలను అసలే లక్ష్యపెట్టరండీ.

సర్ చార్లసు ఇన్స్పెక్టరు, మదరాసు

రాజధానియందలి సంచారము

సిగ్గా, పెట్రెంబరు 18:— సర్ చార్లసు ఇన్స్పెక్టరు మదరాసు రాజధాని సంచారము ఆక్టోబరు 16 వ తేదిన సిగ్గా విడిచెను. 28 వ తేదిన మద్రాసు చేరి కాళికట్టు, మదనూరు, ఎర్నాకులం, పోదనూరు, యిగోడ్డు, తిరుదువాపల్లి పిటిని వారమురోజులలో చూతురు. నవంబరు 1 వ తేదిన మద్రాసు విడిచి డిల్లీ 7-వ తేదిన చేరెదరు. మద్రాసు యుద్ధపుడు మా రాధ్యారాను, వెల్లెనపుడు బొంబాయిద్వారాను ప్రయాణము చేయుదురు. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసుపక్షము : శాసనసభలు

XXI

జస్తిసుపక్షము : ఉప్పుపన్ను

జస్తిసుపక్షము : ఉప్పుపన్ను

1925 సంవత్సరము మార్చి నెలలో ఉప్పు పన్నును రూ 1-4-0 నుండి రూపాయికి తగ్గింపవలెనని వోటు జేసినందులకు భారత శాసనసభవారి సభిక్షేపించుటకు సింపునను గా రెటుల ప్రయత్నము జేసిరో, వెనుకటి వ్యాసములందు సూచించి యుంటిమి. వీరికి బదులు జెప్పచు, ఉప్పుపన్నును తగ్గించుట కనుకూలముగ వోటుజేసిన నేకటపతి రాజు, పణ్ణుఖంచెట్టిగానే ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచి రనియు, వ్యతిరేకముగ వోటుజేసిన రామచంద్రగూపు రంగచార్యులు ప్రభృతులే ప్రజాశయములకు భిన్నముగ ప్రవర్తించి రనియు, నరసింహరాజుగారు ఖండితముగ బలికిరని తెలిపి యుంటిమి. పిమ్మట జరిగిన ప్రసంగములుగూడ ఎన్ని కలకును ఉప్పుపన్ను తీర్మానమునకును ముడిపెట్టజొచ్చెను. పి. సి. వేంకటపతిరాజుగా రివిషయమై ముచ్చటించుచు, ఉప్పుపన్నుకును, రాష్ట్రకప్పములకును ముడిపెట్టుటవలన, ప్రజల సౌఖ్యమునకు భంగము కలుగుననియు, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలవలన, గలిగెడి 97 లక్షల రివిన్యూనష్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వేరొకరికిగ భరింపలేరనుట హాస్యాస్పదమనియు బలికిరి. భారత శాసనసభలో గూడ పి. వేంకటపతిరాజుగారు ముచ్చటించుచు, బ్లాక్ ట్యుగా రంచనా వైచినిలువ చాల స్వల్పమనియు, కోటిరూపాయిలయినను తప్పక మిగులు నని యుజోగ్యమును చెప్పిరి. తుద క టుల నే మిగులుట చే, ఉప్పు పన్ను తగ్గింపకుండుటకై బ్లాక్ ట్యుగా రేదియో సాకుజెప్పి రని తలంపవచ్చును. 1923 సంవత్సరము మూడుకోట్లకు బైగ మిగులు నని అంచనావైచినను, ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటకు బ్లాక్ ట్యుగా రంగీకరింపక బోయిరి. తగ్గుదల వీరి కనలే యిష్టము లేదనియు, ప్రజాసామాన్యపు కష్టములను వీరు పాటించరనియు ఇందు వలన మ రింత స్పష్టమయినది. సనత్య మూర్తి గారు గూడ బ్లాక్ ట్యు ట్యుగారి బెడరింపు గాంచి విభ్రాంతి జెందవలదనియు సింపుననుగారి కాగ్రహము గలిగినను తమ నియోజకగణమునకు మాత్రము తమపై ప్రేమ యతిశయించు ననియు, స్వలాభముకొరకు ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలను తాము కోరుట లేదనియు, విశదపరచిరి. ఉప్పుపన్నును తగ్గింపగూడదని వోటుజేసిన రంగచార్యులుగారిని గూర్చి సత్యమూర్తిగా రిటుల బలికిరి:

VX వ వ్యాసము 7 వ తేదీ ప్రతిరోజు ప్రచురింపబడెను.

“తమ నియోజకగణపు డేమములకు భంగము కలిగించిన భారత శాసనసభోపాధ్యక్షు లగు ది. బ. రంగచార్యులుగారు మాకు ప్రతినిధులగుట, మాదురదృష్టము. రాష్ట్రకప్పముల బరువును భరింపజాలక, బీదవాని ఉప్పుపై పన్నును కొనసాగించుటకు, ఆచార్యులుగారు పూనుకొనిరి. వారు తిరిగి వచ్చిన పిమ్మట, వారిని కలసికొనవలయునని నాకు కుతూహలము గలదు. వారితోను వారిని బలపరచువారితోను, నే నొక ప్రతిజ్ఞ జేయుచున్నాను. చెన్నపురిలో ఒక్క బహిరంగసభను జరిపి, ఉప్పు పన్నును తగ్గింపగూడదని ఒక్క తీర్మానము సంగీకరింప జేసిన చాలును. ఈ శాసనసభలో గాని, చెన్నపురిలో గాని ఉప్పుపన్నును ప్రస్తుతపు రేటులో నుంచవలయునని కోరువారొక్కరును గనుపింపరు. కొందరు యూరపియనులుండిన నుందులేమో. ది. బ. రంగచార్యులుగారికిని వారి వోటర్లకును ఈవిషయమును వదలెదను.”

ఉప్పుపన్ను చారిత్రాప్రసిద్ధమగు నేరమగుటచే దానిని కొనసాగించుట దోషమని సత్యమూర్తిగారు తేటపరచిరి. సాల్దానాగారాసమయమున జెప్పినటుల “హిందూదేశమున ప్రజలరాబడిని అణాలతోను, పైసలతోను, లెక్కపెట్టుటకు వీలులేదనియు, అరపైసలతో లెక్కపెట్టవలయు ననియు, జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. అట్టివారికి ఉప్పుపన్ను ఏమాత్రము హెచ్చినను, ఏమాత్రము తగ్గినను, చాలముఖ్యమే యగును.” ఈసంగతిని వేనకువేలు జీతములను అల్లవెన్నులను గడించు వారు గ్రహించుట దుర్లభము. ప్రజలతోకలసిమెలసి తిరుగుచు, వారిజీవితమును పరికింపగలవారే యీసత్యమును గ్రహింప గలుగుదురు. ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలకన్న రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలయే ముఖ్యమని వాదించుచు సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు యీక్రిందియమూల్య వాక్యములను బలికిరి.

“మన రాష్ట్రమును మూలద్రోసి, దేశభక్తి యనుదాని ననుసరింపవలయునా? దేశభక్తి మంచిచే. కాని బూటకపు దేశభక్తి, ఇతర దేశభక్తుల కన్నను అధికుమయినదే. దేశభక్తి నీకును నీయింటికిని సరిపోవుదాని నేర్పరుచుకొనుటయందే గలదు. ప్రజల డబ్బు మనకు గావలసినపుడు, దానిని అవతల పారవేయడని చెప్పట సులభము గాదు. నీప్రజలను రక్షించుకొన బ్రయత్నించుటయే దేశభక్తి. ఇతరుల కొరకు నిన్ను డబ్బీయమని అడుగుట సులభమే”

పై వాక్యములలో దేశభక్తిని బూటకముగ వర్ణించి, నాయుడుగారు పేరెన్నిక వడసిరి. ఈ బూటకమునుగూర్చి పిమ్మటగూడ వీరవకాశము చిక్కినపు డెల్ల ముచ్చటించుచుండిరి. మిగిలిన పన్నులకన్న రాష్ట్రకప్పములను ముమ్మందు తగ్గించుటయే, తమ కిష్టమని నాయుడుగారు వాదించిరి. పి. ఆంజనేయులుగారు నాయుడుగారికి తగినజవాబు చెప్పిరి. లీ కమిషను సిఫార్సులవలన, చెన్నరాజధానిలో హెచ్చువ్యయము జరిగెను. ఈవిషయమై ప్రజాప్రతినిధులు ప్రశ్నించుటకు వీలులేదు. కాని ఉప్పుపన్ను విషయమునుగూర్చి మాత్రము అనవసరముగ తగువులాడి బ్లాక్ ట్యుగారిని బలపరచుట తటస్థించినది. ప్రధానమంత్రిలగు సర్ పానగల్లు

రాజుగారు ముచ్చటించుచు ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలకన్న రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలయే ముఖ్యమని తేటపరచిరి. అంతటితో బోక, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలకు వోటుజేసిన వారిని వీరిటుల బెడరించిరి.

“ఈ ప్రశ్నకు జవాబు జెప్పదలచినచో సద్భావ భరితులందరును రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలయే ముఖ్యమని చెప్పకమానరు. తమ విచక్షణను తిన్నగ నుపయోగించినందుకు గా. రంగచార్యులుగారి కిని, గా. రామచంద్రగూపుగారికిని మన మెంతయు కృతజ్ఞులుగ నుండవలయును. ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేసినవారి చర్యలను రాజోపు ఎన్నికలలో వోటరులు పరిశీలింతురని, గౌరవనీయసభ్యు లొకరు బెడరించిరి. రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలకు అడ్డుగలిగించినవారి చర్యను వోటరులు పరిశీలింతురనియే నేనును గోరుచున్నాను. ఆస్పిష్టగారి వాక్యముల నిట నుదాహరించుచున్నాను ‘వేచిచూచు’ (కేకలు—మేము చూచియున్నాము)” సర్. పానగల్లుగారు ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల కనుకూలించినవారి నేటుల భయపెట్టిరో పై వాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును. బల్లారి ప్రతినిధులగు పి. శివరావుగా రిచ్చిన యీక్రింది ప్రత్యుత్తరమును పరికించుట యవసరము.

“ఉప్పుపన్నును నిలిపియుంచినగాని, రాష్ట్రకప్పములను తగ్గింపవీలులేదా? మనము విచారింపదగినప్రశ్న ఉప్పుపన్నును నిలిపియుంచినగాని, రాష్ట్రకప్పములను తగ్గింప వీలులేదను నది యొక్కటే గాదు. నాయభిప్రాయము ప్రకారము, ఉప్పుపన్నును తగ్గింపవచ్చును. దానితోబాటు రాష్ట్రకప్పములనుగూడ తగ్గింపవీలుగును. ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యులు అసత్యపు ప్రశ్నను బైకి దెచ్చిరి. నిజస్థితిని మరుగుపరచిరి. ఆర్థికసభ్యునికే తెలియును ఆకారణములు. వీరికి ఉప్పుపన్నును నిలిపియుంచవలెనని కోర్కెగలదు. కాని దానిని సమర్థింప వీలులేదు గాన, ఈచిక్కు ప్రశ్నను వారు మన ఎదుట పెట్టుచుందురు.”

పై వాక్యములు సత్యమును తేటపరచుచున్నవి. బ్లాక్ ట్యుగారి ఎత్తులను బయ్యరచుచున్నవి. తానొకటిదలచిన దైవమొకటిదలచునను సామెతప్రకారము, కథ అడ్డుముతిరిగెను. సింపు సనుగారి యూహలతో జస్తిసుపక్షసభ్యులు దప్ప మిగిలినవారెవరును సానుభూతిజూపకబోయిరి. భారత శాసనసభ్యుల పట్ల విశ్వాసరాహిత్యముజూపుటకు వీలుగనుపింపదయ్యెను. బ్రిటీషు వారును, అందు ముఖ్యముగ వర్తకులు నగుటచే తెగువరకు బిగించుట పాడిగాదని సింపుననుగారికి దోచెను. భారత శాసనసభవారిని నిరసించుపదములను తీసివైచి, కేవలరాష్ట్రకప్పములకు సంబంధించినంతవరకు మాత్రమే తీర్మానమును నిలిపియుంచుటకు, సింపుననుగారు తుదకు అంగీకరించిరి. రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలవిషయమై ఎట్టియభిప్రాయ భేద ముండజాలదు. బ్లాక్ ట్యుగారి బెడరింపులకు లోబడవలదనియు, వారుతలపెట్టుచో, కష్టములను ఉప్పుపన్నునుగూడ తగ్గింపగలరనియు, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల కందుచే భంగముకలిగింపవలదనియు, నరసింహరాజుప్రభృతులు గోరిరి. వారియూహయే సరియయినదని 1926 సంవత్సరమున స్థిరపడెను. 1925 సంవత్సరము మార్చి నెలలో మృదాను

శా న న భ యం దు ఉ ప్ప ప న్ను గూర్చి జరిగిన చర్చబట్టి, జప్తినుపక్షపు సంకుచిత దృష్టిని గ్రహించుటకు వీలగును.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము

ప్రత్యేక ఘోరరాష్ట్రము నేర్పరపవలయు నని కోరుచు, హిందూదేశమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములకింద విభజించుట య వ స ర మ ని బాంబాయి విశ్వవిద్యాలయ పండితు లగు ప్రొఫె సరు మాగా రిటీవల నుపన్యసించిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగి, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము చేకూరు నని ప్రజలు ఆశించుచున్న సమయమున, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగమువలన ప్రజలు స్వపరిపాల నము ననుభవించ వీలగును. ప్రస్తుత పు రాష్ట్ర ములు కలగూరగంపగ నున్నవి. స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మటగూడ, నాల్గయిదు భాషల మాట లాడురాష్ట్రము లుండునెడల, ప్రజలకు లాభము గలుగజాలదు. పరిపాలనమునందు ప్రజలు పాల్గొన జాలరు. ఇంగ్లీషుభాషయే పరిపాలనభాషగ నుండి, శాసనసభావ్యవహారములు ఆంగ్ల భాష లోనే జరుగునెడల, ప్రజలు దీనియందు పాల్గొన వీలగు నా? అందుచే, భాషాప్రయుక్తవిభాగ మెంత త్వరలో జరిగిన నంతమేలు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ము భాషాభాగముబట్టి ఏర్పడినపుడు, ఆంధ్రరాష్ట్ర ము ఏర్పడుట యత్యంతావసర మని సులభముగ గ్రహించవచ్చును. ఇటీవల రివరెండు మెక్లెయిల్ భారతశాసనసభలో ముచ్చటించుచు “నేను చెన్న పురికి రాగానే తిరువాన్కూరు తిరువాన్కూరుప్రజ లకేననియు, మైసూరు మైసూరువారికే ననియు, కేకలు వినబడుచుండెను. ఇప్పుడు ఆంధ్రుల కాంధ్రదేశ మనుకేక బయటకు వచ్చినది. ప్రతిసంఘ మును తనకు దా నొకచిన్నజాతి నేర్పరుచుకొన బ్రయత్నించుచున్నది. బెంగాలును విభజించినపుడు, చైలరేగిన ఆగ్రహమునందట్టిసందర్భమే గనుపించె” నని నుడిచిరి. కాని, వీరు ఒకదానికొకటి జెప్పి నిజ సిద్ధిని మరుగుపరచిరి. తిరువాన్కూరు, మైసూరు, స్వదేశ సంస్థానములు. వీనిలో బయటివారు ప్రవేశించి, ఉద్యోగలాభములను వశపరచుకొనుటచే, సంస్థానప్రజలకే వీని నందజేయవలయు నని కోరి యుండిరి. ఆంధ్రోద్యమము అట్టిది గాదు. భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగమువలన, ప్రజాపరిపాలనము సిరపడుటకు వీలగుననియు, దేశభాషలలో పరిపాలన ము జరుగ వీలగుననియు, ఆంధ్రులు మొదటినుండి యు గోరుచుండిరి. సర్. బి. యక. శర్మగారు భాషాప్రయుక్త విభాగతీర్మానమును ప్రతిపాదించి నపుడు యీ యాహానే తేటపరచిరి. ఆంధ్రుల కోర్కెలు కొనసాగుచో, భారతజాతీయత సృష్టి జెందునుగాని, తగ్గిపోనేరదు. భాషాప్రయుక్తవిభా గమువలన, ఎట్టి వైషమ్యములు గలుగనేరవు. భారతీయులు సంయుక్తజాతిగ నుండుట సాధ్యమగు నని ఎల్లరంగీకరించుచున్నాడు. ప్రొఫెసరు మాగారు తమయపన్యాసమును ముగించుచు తాము గాఢ మగు జాతీయవాదుల మనియు, భాషాప్రయుక్త విభాగము జాతీయ భావమును బల పరచుననియు, సూచించిరి. ఆంధ్రులసిద్ధాంతమును, కాంగ్రెసు మహాసభ యంగీకరించి, కాంగ్రెసువ్యవ

హారములనిమిత్తము దేశమును భాషాప్రయుక్త ముగ విభజించెను. గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకు లీ విభాగము నామోదించిరి. ఇట్టి విభాగ మువలన, అన్నిభాగములును కాంగ్రెసు ప్రచార మును నిర్వహించుటకు పట్టుదలజూపినవి. కాంగ్రెసు సందేశము మూలమూలకును బ్రాకుటకు వీలయ్యె ను జానపదులు సయితము కాంగ్రెసు సందేశమును గ్రహించి, స్వరాజ్యసంపాదనోత్సాహము గనుపర చిరి. కాంగ్రెసు వ్యవహారములకు మిగుల నక్కరకువచ్చిన భాషాప్రయుక్తవిభాగము, పరిపాలనా వ్యవహారములకు బనికిరాదనువాదము నిలువజాలదు. భాషాప్రయుక్తవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుటలో, ఆంధ్రులే ముందంజవైచిరి. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రమును నిర్మించుటలోగూడ ఆంధ్రులే మార్గదర్శకులగుటముఖ్యము. తమకు ప్రత్యేకరాష్ట్ర ము గావలయునని, ఆంధ్రులు చాలకాలమునుండి యు ఆందోళనము సలుపుచుండిరి దేశమునంతను ఒక్క పర్యాయము విభజించుటకు వీలులేక బోయినయెడల, చిరకాలమునుండియు ఆందోళన ముసలుపుచున్న ఆంధ్రులకోర్కెను సఫలపరచుట న్యాయము. ఆంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడినచో, మిగిలిన భాషారాష్ట్రములు త్వరితముగ నేర్పడగలవు. రాష్ట్రస్వపరిపాలనము నిర్విఘ్నముగ కొనసాగి ప్రజలకు మేలొనర్పవలయుననిన, భాషల ననుసరించి రాష్ట్రములను నిర్మింపక తీరదు.

సుందరరెడ్డిగారు: రాజకీయపక్షములు

రాజకీయసూత్రముల ననుసరించి రాజకీయ పక్షము లేర్పడవలయు నని మద్రాసు గవర్నరు గారు చెప్పిన వాక్యములు మద్రాసు రాజభాని యందును వెలువలనుగూడ ఆలోచనను బురికొల్పు చున్నవి. ఇతర రాష్ట్రముల ప్రతికలుగూడ యీ విషయమై వ్యాఖ్యానముజేయుట యిందుకు ప్రబల నిదర్శనము. జప్తినుపక్షిక కీవాక్యములు రోష మును బుట్టించుట సహజము. నిన్నటి దినము పచ్చయ్యప్ప కళాశాలలో నుపన్యసించుచు, సుందర రెడ్డిగారు రీవిషయమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ప్రస్తుతసమయమున ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానము దేశమం దంతటను పాదుకొని యున్న దనియు, స్వప్రమగు రాజకీయకార్యక్రమములను అవలంబింపక కేవల జాతిమతభేదముల నెదుటబెట్టుటవలన మితిలేని హాని గలుగుచున్న దనియు, అందుచే ప్రత్యేక సాంఘికనియోజకగణములను తీసివైచుట యవసర మనియు, రెడ్డిగారు ధైర్యముతో బలికిరి. జప్తినుపక్షమును రాజకీయపక్షమని పిలుచుటకు వీలు లేదని వీరి యభిప్రాయము. ఏలనన రాజకీయ పక్ష మేదియు ఒకవర్ణమును బహిష్కరింపజాలదు. కొన్నివర్ణములను మాత్రమే జేర్చికొని, రాజకీయ పక్షముగ నేర్పడుటకు వీలుండదు. అందుచే రాజ కీయాభిప్రాయభేదముల ననుసరించి పక్షముల నేర్పరుపవలయునని రెడ్డిగారు గోరిరి. ప్రాజ్ఞులెల్లరు వీరి యభిప్రాయములతో నేకీభవింతురనుటకు సందియములేదు. సభాధ్యక్షత వహించిన చక్రయ్యశెట్టిగారు, మాతనముగ జప్తినుపక్షమున జేరుటచే, రెడ్డిగారి వాదము నంగీకరించుట కిష్టపడకబోయిరి. స్వరాజ్యపక్షము వారిని దూషించుటతో వీరు తృప్తిజెందిరి. జాతీయ

తకు దేశ మింకను చాలదూరముననున్నదట. రాబోవు ఎన్నికలు సాంఘికభేదముల ననుసరించియే జరుగునని చక్రయ్యశెట్టిగారు నలికిరి. ఇందునుబట్టి మాతనదృక్పథము నవలంబించుటకు జప్తినుపక్ష మువారు సమ్మతిరేపరని యాహింపవచ్చును. అందుచే సాంఘికభేదముల నాహింసించి స్వరాజ్యసిద్ధికై కృషిసలుపనెంచిన కాంగ్రెసుపక్షమువారినే వోటరులు తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట యత్యవసరము.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు ప్రచారమును రావల్కిండిలో గావించుచు, లాలాబజపతిరాయిగారు హిందువులశ్రేయముకొరకు పనిజేయువారికే ఎన్నికొనవలయునని కోరిరి. కేవలము స్వరాజ్యసిద్ధికొరకే పనిజేయవలెనను సలహాలను లజపతిరాయిగారు రంగీకరింపరు. హిందూయద్యమమునకు అభ్యర్థు లేమి చేసిరని, వోటరుడుగవలయునని లజపతిరాయిగారు హెచ్చరించిరి. వీరివాక్యములబట్టి స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము కేవల హిందూ సంఘాభిమానము నిమిత్త మేర్పడినదని విదితమగుచున్నది. సాంఘిక విభేదములను రాజకీయవ్యవహారములలోజొప్పించు వారు, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై తోడ్పడుట దుర్లభము. దేశాభ్యుదయము గోరువా రెల్లరును సాంఘికవిభేదదృష్టి నతిక్రమించుట ఎంత యవసరమో, లజపతిరాయిగారి ప్రసంగములబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

అస్సాము స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల

మేనిఫెస్టో

యథోచిత సహకారపక్షము ఉద్యోగముల స్వీకరింప నున్నది కలకత్తా, సెప్టెంబరు 20:— అస్సాము స్వరాజ్య పక్ష నాయకులు ప్రజల సహస్థినింపము ప్రకటించిన మేనిఫెస్టోయందు దిగువ ప్రకటించిన విషయములు గలవు:— ప్రజలక్షేమము నిమిత్తమై యంత స్వార్థరహితముగను, స్వాతంత్ర్య ప్రేరితులై స్వరాజ్యవాదులు కృషిజేయుచున్నారో మీరెరుగనిదిగాదు. ప్రజలఅభివృద్ధికి భంగకరమగునట్టి తీర్మానములు తీరముగ విమర్శించి ఖండింపబడకయే శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడలేదు. తక్కిన పార్టీవారుగూడ స్వరాజ్యపక్షముతో గలసిన యెడ యిట్టి అభివృద్ధి కంతరాయములకు తీర్మానములు శాసనసభయందు ఆమోదంపబడకుండెను. ప్రజాభివృద్ధికి మార్గదర్శకములగు స్వరాజ్యవాదుల తీర్మానముల తక్కిన పక్ష మెన్నడును బలపరచలేదు కాబట్టి వారికి వోటు యివ్వవలసినదియు మాకు యివ్వవలసినదియు నిశ్చయింపవలసిన భారము మీమీద గలదు. గవర్నరుమెంటు మాచనల తిరస్కరించి ప్రజల అభివృద్ధికి బాటు పడుట అసంభవమని ఎంచి కాంగ్రెసు మంత్రి పదవుల అంగీకరింపకుండుటను నిశ్చయించెను. కాని కాంగ్రెసుయొక్క యీ తీర్మానమును గంగలోగోపి యథోచిత సహకారవాదము ఉద్యోగముల స్వీకరింప నిశ్చయించిన. ఆగ్రగణ్యమగు కేశవమును బోగోట్టుకొనుచు అవసరమైనప్పుడు పదవులకు తిలోదకముల యిచ్చుటకు ముల్లెలకు సాధ్యమగుదియు లేనిది మిగిలిన నిశ్చయించవలయును. (అ. (వె.)

లాహోరు నగరము రాజప్రతినిధి

సందర్శింపబోవుట

తత్సందర్శమున ఆయనగౌరవార్థము మునిసిపాలిటి విందుచేయును లాహోరు, సెప్టెంబరు 20:— అధ్యక్షుని తీర్మానముపై లాహోరు నగరము సందర్శింపబడు రాజప్రతినిధి గౌరవార్థము విందు జేయుటకు తగిన యత్నములు సల్పుటకు ఒక ఉపసంఘము నియమింపవలయునని నగర పరిపాలక సంఘ సమావేశ మంగీకరించెను. (అ. (వె.)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రము వోటులకు హెచ్చరిక

రానున్న నవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావినితని నిర్ణయించునున్నది. పరాధీన దేశమును ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వము తప్ప వేరొండుకీకి తావులేదు. సంస్థల కెల్లము తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేపాచి మీతోడ్పాటు నాశించుచున్నది. తల్లిపిల్లలు నాలించి జనవియోజనాదల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించు కొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవరు లీదిగవ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుపమాన భక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు !

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:— శ్రీయుత వరహగిరి వెంకట జోగయ్యగారు.
తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:— ... ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు.
దత్తమండలములు; చిత్తూరు:— ... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.
గుంటూరు; నెల్లూరు:— ... బత్తెని. పెరుమాళ్లనాయుడుగారు.
మదరాసు:— (మహమ్మదీయస్థానము) ... ఉమాఅలీషాహి. సయ్యదు ముహమ్మదాహమ్మదు
చెన్ననగరము (మహమ్మదీయేతరస్థానము) ... శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు [గార్లు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:— శ్రీయుత వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు;
... శశిభూషణరథో మహాశయో;
... ఉన్నవ రామలింగం గారలు.
విశాఖపట్టణం (నగరం):— ... వనంధవాడ బుచ్చి సుందరరావుగారు,
(జిల్లా):— ... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహరాజుగారు
... పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు
గోదావరి (నగరం):— ... బిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారు.
(జిల్లా):— ... కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు
పశ్చిమగోదావరి:— ... దండు నారాయణరాజుగారు,
... మోతే నారాయణరావుగారు.
కృష్ణ:— ... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు
... కొల్లివర సూరయ్యచౌదరిగారు.
గుంటూరు:— ... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు
... కోట జయరామరెడ్డిగారు.
నెల్లూరు:— ... ఆమంచర్ల సుబ్బు కృష్ణరావుగారు.
... పొణకా గోవిందరెడ్డిగారు
చిత్తూరు:— ... కొండూరు వెంకటశివరాజుగారు
కడప:— ... కె. కోటిరెడ్డిగారు
... ఎ. కరకురామా రావుగారు.
అనంతపురం:— ... చీమ వాగులలి నారాయణరెడ్డిగారు
... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.
కర్నూలు:— ... యస్. శంకర రెడ్డిగారు
... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు
... పి. శివరావుగారు.
బళ్లారి:— ... సామి వేంకటాచలంరెడ్డిగారు
చెన్నపురి:— ... వి. మాళిరామణి పిల్లెగారు
... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు
... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.
... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖాను
సర్కారులు (మహమ్మదీయస్థానము): ... నజీరు అహమ్దుగారు [గారు
నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు:— ... మహమ్మద్ ఖాజా మొహదీన్ సాహెబుగారు
దత్తమండలములు:— ... సయ్యదు మొహదీన్ ఖదీగారు
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— ... యస్. సత్యమూర్తిగారు
దక్షిణ ఇండియా పర్వతసంఘము:— ... సి. గోపాలమోహన్ గారు
మధ్యజిల్లాలు (భారత కై) ప్రవసంఘము:— ... డి. కొశంబైగారు

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

పూనాలో స్వాగతము

పూనా, సెప్టెంబరు 20:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు మిక్కిలి కీసాయంత్రము 6 గంటలకు స్వేచ్ఛలు (ట్రైయినులో) చేరెను. దిగడము కర్మిలో రహస్యముగ దిగిరి. వారు గజేఖండు ప్రభుత్వపరిమళమునకు బోయిరి. ఆచట గవర్నరు సర్ లెస్లీవిల్సనుగారి ఆతిథ్యముగనుండిరి. దారిలో బొంబాయినుండి వచ్చినపుడు స్వేచ్ఛలుట్రైయిను తాతా హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ఆంధ్ర వాతీ పవరు స్టేషను వద్దను. హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ స్థితి సందర్శనను పెద్ద డాము గట్టుమన్న లోనవాలానందముగను. అంతయును రాయబారులు సందర్శించిరి. రెండు వోట్లను తాతా కంపెనీ ప్రతిభులు రాయబారులకు సత్కరించిరి. మంగళవారమునాడు రాయబారులకు పూనాలో తీరిక లేకుండును. ఎన్నియో ముఖ్యమున సంఘసంఘం జూడవలసియుండును. క్యాబ్రాస్ట్యులరు క్రికెటుపందెముల ముబుయేగాక ఆచట ఫలాహారములకేసి అంతట బొంబాయి పెరిపు గావించు లోటవిందుకు బోయెదరు.

వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుని విందు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు నిన్నరాత్రి వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షులకు లక్ష. ఎ. కే గారు విందు కేసిరి. కే గారు ఆతిథ్యము ఆతిస్య నుపపాదించుచు బహుచక్ర ని ప్రసంగము గావించిరి. ఆయ్యది అందరకు నుముదావహముగనుండెను. వారు బొంబాయిలో భారతీయులకును ముగ్ధాపియనులకును గల సద్భావములదెల్పి, అపట్టణము వాణిజ్యపారిశ్రామికాభివృద్ధి గాంచుటకు కారణము ఉభయభాతులకును గల మిత్రసహకారములే యని దెల్పిరి. కేగారు తాము కలసిమెలసి యున్న భారతీయులకన్న యెక్కువమిత్రులను గోరబాలనని దెల్పిరి.

కేగారు తమకొసంగిన స్వాగతమునకు డంకనుపతి హర్షములు చెలరేగ వందనము లర్పించెను. బేయర్సుగారుకూడ అత్యుత్సాహముతో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. దక్షిణాఫ్రికాపారిశ్రామికాభివృద్ధి కేసుల నవకాశము నొసంగునో ఆచట ఖనిజములకెట్టి వ్యాప్తి గలదో దెల్పిరి. భారతము ముఖ్యముగ నవటిలోహములకు బంగారము, వెజ్రములు, నీమబొగ్గు మన్ననవానియందు పరిశ్రమలలో పాల్గొనిపనికేసెదరను సమ్మతమును దెల్పెను. ఈవిందునకు బొంబాయిలోనికి భారతవిరోపియప్రముఖులు వచ్చి సలక్షణముగ జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధియెడ బేయర్సుగారి కృతజ్ఞత

సిన్ధు, సెప్టెంబరు 20:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు శాయకుడగు గా. బేయర్సుగారి విధునుండి రాజప్రతినిధి క్రిందివిధముగ తింతివార్త వచ్చెను:—

“మీరు మాకు స్వాగతపూర్వముగ స్వాగత మొసంగుచు నిచట సౌఖ్యముగ కులాసాగా నుండగోరినందులకు నేను రాయబారులపక్షమున నావందనము లర్పించుచున్నాను. ఈ అద్భుత దేశభూమిపై కాల్గిడినందులకు మాకు సంతోషముగనున్నది. ఇందువలన మనోహరముగ నుండుటయేగాక మేము ఆనేకవిషయములను దెలుగుకొనగలమని నమ్మెదను. రాయబారులు మీకు రాజప్రతినిధికిని భారతీయులకును వందనము లర్పించుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

రంచినహకార్ల బ్యాంకు

సాంవత్సరికము

విద్యాంగమంత్రి యుపన్యాసము

రంచి, సెప్టెంబరు 18:—రంచి నెలలు సహకార బ్యాంకు సాంవత్సరికోశమునకు అధ్యక్షత వహించి విద్యాంగమంత్రి గా|| సర్ పయ్యదుహమ్మగు ఫకర్దీనుగారు ప్రభుత్వమువారు దేశముయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు ఆర్థికస్థితి అభివృద్ధిచేయు సహకార ఉద్యమమునకును పరిశ్రమలకును సహాయముచేయ నిర్ణయముగా నున్నారు. త్వరలోనే సహకారోద్యమ సహాయమునలన నిజమైన గ్రామపునర్నిర్మాణము చేయు గల మని తెలపచున్నాను” అని చెప్పిరి.

లండనులో మొదటినుసీదు

ఇర్విన్ సాదుగారికొడుకు తెరచును

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెం 20:—ఇర్విన్ సాదుగారికొడుకు పెయి నూలుగారు ఇంగ్లండు కేసుమన్నారు. లండనులో సభ్యత్వము లోనున్న మొదటి ముసల్మాను మసీదును ఆర్జింగు మసారింభ తెరచెదరు.

చీనాపరిస్థితులు

అమెరికనునౌకపై మరల గాల్పుట

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంత్ర)

సెప్టెం 20:—పీకింగ్, హునియాంగును బాటిఫోపుమండ పైరేకను నౌకను మరలగాల్పిరి. ముగ్గురునావికులకు గాయ ము తగిలెను. నౌకాధిపతి మరణింపలనుశ్రుతువుపై ప్రయా గింపుచని ఉత్తరవిచ్చెను. నూరుపర్యాయములు అమెరికను నౌకను గుడ్డో రెండుప్రక్కలనుండి ముంచెత్తిననుమన్నారు. విదేశీయులపట్ల ప్రతిహేతుభావముతో ప్రవర్తించుటచే బంగ్కొంగులో విదేశీయుల పరిస్థితులు చాలనిదయముమన్నవి. విదేశీయులు ఇండ్లను దోచుకొనునన్నారు. తరుమ ద్వేషభావ మును గనపరచుచున్నారు. ఇవాంగముఖముగ విదేశీయులు పగము ఖాళీజేయుట ప్రారంభమైనది.

బొగ్గుతగవు

ప్రధానామాత్యుని పరిష్కారవిధానము.

దానిగతి

బొగ్గు, సెప్టెం 18:—నిన్న బాల్బీనుగారు తెలియ జేసినవరకుల నాలోచించుటకు గనులపనివాండ్రు కార్యనిరాని బాళిండ్లువారు సోమవారము సమావేశ మగుదురు. సాగ్య ఏర్పాటులను ఇదివరలో సూచించిరి. దానిననుసరించియే ఈ క్రొత్త ఏర్పాటులుగూడ నున్నవి. స్థానిక రాష్ట్రీయ పరిష్కారము ననుసరించి అందరును పనిలో ప్రవేశించిన ప్రభుత్వము వారు పార్లమెంటు ఆర్డరు ప్రవేశపెట్టి సేవనలు అర్జిక్టేటరీ ట్రెజ్యూరీలను నియమించెదరటం. దేశీయతలను పరిష్కారము కదిలెన అనవసరమని వారు అననినో పైనజెప్పినటులు జేసెదరు.

ఈ ఏర్పాటు సంగీరించినపనివాండ్రు పనిలో జేరు టకు ముగి: అవకాశము లేర్పడును. ఈవరకులను పైనజెప్పిన సంఘమువారు సవరణ జేసెదరు. ఈవిధానము సంగీరించిన, పూర్వ మనుకొన్న ఏర్పాటులనుండి కొంతమరలినవారగుదురు. అసలు పంచాయితీ పరిష్కారమే వలదని యజమాను లనిరి. పని: గ్రూ దేశమంతటను అంగీకారమును ఏర్పాటు గావలె నని.

అందుచే ప్రధానామాత్యుని నూచనలగతి ప్రస్తుతమున యెంనోయని సందియముగదన్నది.

దెయిలీ హెరాల్డుపత్రికా వ్యాఖ్యలు క్రితములముగ ని.

ఈతగవు జరుగుచున్నంతకాలమునను సానభూతితో ప్రయత్నించుచున్న మాంచెప్పగు గార్తి యనుపత్రిక ఇట్లువ్రాయు చున్నది. యజమానులు దేశమంతటను అంగీకారముగనుండు ఏర్పాటులను జేసికొనుటకు యజమానులు నిరాకరించుటచే ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటు చక్కగనన్నది లేదా యజమానులు తమంతటమే పనివాండ్రతో పరిష్కారముజేసికొనుట కన కాశము నీయుచున్నను. లేదా నిస్పృహకముగ ప్రవర్తించువారి తీర్మానముకైం కెట్టులెను.

విమానము సుపయోగించుటలో పెట్రోలు ఖర్చుఅను సాధనములకు కనగోసిరి.

దొమినియను మంత్రులు

లండనుకు వచ్చుట

బొగ్గు, సెప్టెం 18:—లండనులో ఆర్జింగులలో 19 లేదని సామాజ్యవభ జరుగును.

అపుడు బాల్బీనుగారు బేర్మింగ్ తనఅతిథులుగ నుం డనలేనని దొమినియను ప్రధానామాత్యుల నాహ్వానించును. మొ దల 19 లేదని (ఆర్జింగు) ప్రభుత్వమువారు విందుజేసెదరు. అపుడు బాల్బీనుగారు వీరిసందర్శని అహ్వానించెదరు.

ఓకింగ్ హం మందిరమున రాజు వీరికి విందుజేయును.

అట్లాంటికు నౌకాదళమునేగాక క్రొయిడను వైమానిక దళ ప్రదర్శనమును ట్యాంకు పటాలపు దళ ప్రదర్శనములను దొమినియను ప్రధానామాత్యులు జూచెదరు.

తంజీరునమన్య

లండన్, సెప్టెం 18:—ఇదివరలో మొరోకోలో సెప్ యిను ప్రదేశమున తంజీరును చేర్చి తీరవలెనని స్పెయిను జూ పుయన్న పట్టుదలను కొంతవరకు స్పెయిను తగ్గించినటులున్నది. దీనికి దృష్టాంతరము క్రొత్త తంజీరు చట్టముప్రకారము ఇటలీని జేర్చుకొను విషయమై చర్చించుటకు స్పెయిను గ్రేటుబ్రిటను ప్రాంసు కంపిన లేఖయే.

జాతీయమిత్ర ఆర్థిక చట్టము

ఖర్చును ఎక్కువజేయురు

జనీవా, సెప్టెం. 18:—జాతీయమిత్ర ఆర్థికపత్రములో ఎ క్కువ వ్యయమును జేయుటకు సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరు గారన్నటుల శ్రద్ధతో మొలకుటకు అంగీకరించిరి. ఇతర రాజ్య ములనుండి నమూనాజేయు సామ్య ఇకముందీసంవత్సరము ఇచ్చు చున్న మొత్తముకంటె ఎక్కువ నమూనాజేయరానిది. జాతి సమితి యభివృద్ధికి అడ్డుగూడదనిరి.

కిషింగుగారి ద్వేషగీతము

అమెరికనుల ఆక్షేపణ

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 18:—విరోధా వ్రహ్ సంగ్రామమును అమెరికనులు జయించలేదని కిషింగుగారు క్రొత్తగ గీతమును వ్రాసెదరు. అమెరికను హక్కులను నిరసించెదరు. కిషింగు గారు ఇటీవల అన్యధతగ నున్నపుడు అమెరికనులు ఆతనికి ఆ రోగ్యముగ నుండుగాక యని దేవతములందు అందరును ప్రార్థిం చురట. అట్టిసందర్భములం జేసి కిషింగుగారిట్లు వ్రాయుట విశ్వా స సూతకముమన్నారు. గ్రేటుబ్రిటను ఇప్పుడు తానీయనలసిన యుద్ధములమును తీర్చుచున్నది.

కాని పద్మరూపముగ ఇంగ్లండు ఏడ్వదలమకొన్ననో అమెరికనుల కాక్షేపణ లేదనుచున్నారు.

ఆంగ్లోరషియనువర్తకము

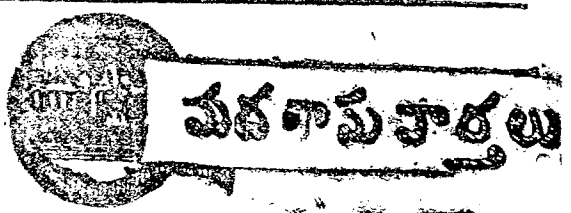
లండన్, సెప్టెం. 15:—రషియాకు రహస్యముగ వీగి తిరిగి వచ్చిరి. వర్తకశిఖామణి ఇన్వరుపోర్టుప్రభువు బాల్బీనులో ప్రయత్నముగ పోయిబచ్చితిసనిమాత్రము అంగీకరించిరి. కాని ఆంగ్లో రషియావర్తకమును సభివృద్ధిజేయుటకు మాస్కోలో రాయబారములు సల్పుచున్నారని దెయిలీన్యూసుపత్రిక చెబు చున్నది.

రెజి విద్యార్థులు

టోక్యో, సెప్టెం. 15:—విద్యార్థుల యువ్యమును గూర్చి సంగతులను ప్రకటించుటకు ఆఖరుకు పోలీసువారంగీ కరించిరట. వీరియద్దేశ్యము ఇంకొక 20 సంవత్సరములలో భా గ్యవంతులు వీరలు అను విధేయమేనని ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయుటయే వీరితలంపు. నిరుడు దేశంబయి దీనిని కనుగొనిరి. చాలమందిని అపుడు అరస్తుజేసిరి. 42 ద్దని నేరస్థులనిరి. ఇం దులో 37 నరిని జామిమునాన వదిలిరి.

ఇందులో విమర్శివిద్యాలయములు, పెక్కు ఉన్నత పాఠశాలలు చేరియున్నవి.

సిన్గా, సెప్టెంబరు 20—బాద్షాగు మహారాజావారు దయతో తమ 15 పోనీ గుఱ్ఱములను ఉపయోగించుటకు అమె రికా నుండి వచ్చిన నళమునకు ఈయ సంగీకరించిరి. వారిలో నొక అటగానిని గుఱ్ఱములలో మంచినాటిని నేరుకొనుట కంప ంభిన ౬ని కొరియున్నారు (అ. ప్రె.)

మహాసభావార్తలు

మదరాసు రాజధాని మస్లిం సమితి :—సమితి సాంఘత్సరిక సమావేశము నిర్వహింపబడుచుండెదమున ఈనెల 22 వ తేదీ సాంఘికాలము 5 గంటలకు జరుగును.

కీ. శే. గోపాలాచార్యుల వర్ధంతి :—కీ. శే. వండిత డి. గోపాలాచార్యుల 6-వ వర్ధంతి ఈనెల 28-వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గోవిందప్పనాయ నిపిథి 151 నెంబరు గృహమున, ఆయుర్వేద ఆశ్రమపు ప్రా ప్తైటరు డి. దేశికాచార్యులుగారిచే జరుపబడును. డి|| బి|| మా సిలామణిపిల్లగారు, కాప్తను శ్రీనివాసమూర్తి గారు, డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు, ఆయుర్వేదభూషణ వండిత యం. దొరస్వామి అయ్యంగారు ఉపన్యసించెదరు. డి|| బి|| వి. తణికావలం శెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

రాకపోకలు:—కాసనసభాధ్యక్షు లగు గా|| రత్న స్వామిగారు నిన్న రాత్రి కర్నూలు వెళ్లిరి.

డాక్టరు కేశవపాయిగారు నిన్న రాత్రి మదరాసు విడిచి పోయిరి.

జియాలజికలు డిపార్టుమెంటు ఆర్. డి. పెట్టుగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లిరి.

ఫట్టాయికర్లులు కేజీడిగము ఉదయం కలకత్తామెయి జులో చెన్నపురికి వచ్చెను.

భారతదేశమున పర్యటన మొనర్చుచున్న ఫీవరహమ్ ప్ర భువు నిన్న రాత్రి కలకత్తాను వెళ్లిరి.

ఈనెల 28-వ తేదీ మామూలులో గవర్నరు వాటరు వర్చున్ రిజర్వాయరు ప్రారంభమహోత్సవమును సలిపెదరు.

రాయపేటడివిజనులన్ని కలు

లక్ష్మణ శెట్టిగారు రివిజనుపెటిషను దాఖలుచేయుట ముద్రాను రాయపేటడివిజను కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి యగు బి. ఎ. బి. కె. లక్ష్మణశెట్టిగారి అభ్యర్థిత్వ నియోజకమున కమిషనరుగారు రద్దుజేసిరి. అప్పీలునందు స్వామికాజాకోర్టు ప్ర ధానస్వామయ్యూర్తి కమిషనరు నిర్ణయమును ఖాయపరచిరి. నిన్నటిదినము స్వామికాజాకోర్టు ప్రధానస్వామయ్యూర్తి తీర్పు పై హైకోర్టునందు వీరు రివిజను పెటిషను దాఖలు చేసిరి.

చెన్నపురి కాసనసభ ఎన్ని కలు

కాంగ్రెసు న్యాయ అభ్యర్థి రాబోవు కాసనసభ ఎన్నికలలో చెన్నపురి శేర్మరువ బడిన అభ్యర్థులలో నాల్గవ వారగు బి. బి. మాణిక్యం పిల్ల గారు తమ యభ్యర్థిత్వము నుపసంహరించికొనుటచే, సి. ఎస్. గోవిందరాజు మొదలియారుగారిని కాంగ్రెసువారు న్యాయ అభ్య ర్థిగ నిర్ణయించెదని తెలియుచున్నది.

పోస్టుమాను మోసకృత్యములు

పార్శ్వలులో గడియారములు మాయమగుట. భీమవరం తాలూకాలోని ఒక విలేజిపోస్టుమాను చెన్న పురియందలి ఇంగ్లీషు కంపెనీలకు బంగారు గడియారములను ఆ కాశేరామన్న అడ్రెసులకు వి. పి. గ పంపవలయునని వ్రాయు చుండెను. తాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరుకు ఒక బంగారు గడి యారము వి. పి. గ వచ్చెను. అందులో గడియారము లే మూడె ను. వెంకట్రావు అను పోస్టుమెను ఈ దొంగతనములు చేసెనని తూర్పుగోదావరి పోలీసువారతనిని పట్టకొనిరి.

రైల్వేటికెట్ల మోసము

లాకా లేజీవిద్యార్థి అరెస్టుచేయబడుట ముద్రాను లాకా లేజీ యస్. యల్. తరగతి నందు చదువు చున్న వై. వి. వై. ప్రసాదరావు అను 24 సంవత్సరములు వయస్సుగల విద్యార్థిని నిన్నటిదినము రాయపురం రైల్వేపోలీ ను సబ్ ఇన్స్పెక్టరు రంగస్వామిఅయ్యంగారు అరెస్టుజేసిరి. ప్రసాదరావుగారు రైల్వేకంపెనీవారు విద్యార్థుల యుక్త కన్య వను సరిఫీకేటతో మద్రాసునుండి తెనాలికి అర్ధచార్జీకి ఆరుటిక్కెట్లు కొని నిండుచార్జీకి 5 టిక్కెట్లు అమ్మివేసి, అధి కారమురాత్రి నిండురుకు పొన్నేరిలో పట్టుకొనెదను.

భోపత్కరు, ఆనేగారలచర్య

కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకులుగ నుండి
రెస్పాన్సివిటీలకు తోడ్పడుట

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి
ఖండవరము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 21:—అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు వీ. రంగస్వామి ఆయనగారు యీ క్రిందివిధమున పత్రికలకు వ్రాయుచున్నారు:—

“వహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు భోపత్కరుగారును, వీరారురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ఆనేగారును ద్వారా అసమ్మతి క్రిందటివారము పత్రికలలో ప్రచురించబడెను. అందులకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చి తద్వారా ఆరాష్ట్రీయలగు కాంగ్రెసువారులను తప్పువారికి దీని ఆక్రమవర్గముల బోధించుచున్న కాంగ్రెసువారులకు పాచ్చరిక జేయవలసి యున్నది.

భోపత్కరుగారును ఆనేగారును రెస్పాన్సివు సహకార పక్షమునందు ముఖ్యులగు నాయకులని ఆందరకును దెలియును. వారు వారిరాష్ట్రీయలందు కాంగ్రెసుకమిటీల అధ్యక్షులుగ నున్నారు. అంతేగాక తమపార్టీకి ప్రతిపాటులుగా కాంగ్రెసుఅధ్యక్షులను తిట్టుచున్నారు. ఆ రాష్ట్రీయలందు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకలందరును కోర్టుగొప్పి రెస్పాన్సివిటీ యున్నారు. అట్టివారు తమకు ప్రతిపాటులుగనుండు రాజకీయవిధానమును బలపరుచుటకు అధ్యక్షులను తిట్టుచున్నారు. ఇది యొక్క మైనసు కాకున్నను, తాము ఆక్రమించుచున్న యుద్ధోగకారణముచేత కాంగ్రెసు వర్గింపుకమిటీనిర్ణయములను వారు లక్ష్యముజేయుట లేదనబారు. భోపత్కరుగారు గావించిన ప్రకటనయందు దెప్పినట్లు వారు కాంగ్రెసుకార్యవిధానములతో కేకధరించుట లేదని స్పష్టముచేయుచున్నది.

మహారాష్ట్ర యెన్నికల విషయము

నేను క్లుప్తముగ విషయములనున్నట్టిని చెప్పెదను. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయకార్యనిర్వాహకసంఘము రెస్పాన్సివిటీ ప్రాముఖ్యము గల్గియున్నది. ఇయ్యది తాదాజిల్లాకు త్రివేది, మైసూరు గారలకుబడులు దియోధికరగానిని కాంగ్రెసుఅధ్యక్షిగ నూచించెను. యోధికరను మొదటి తాదాజిల్లాకు తిరువాలివారిని రెస్పాన్సివు మితులు కాంగ్రెసు అధ్యక్షిగచెట్టిరి. త్రివేదిగారు మహారాష్ట్రదేశమున రెస్పాన్సివిటీపక్షము తిరుయైత్రమును పెట్టుచును దియోధికరగారంతటి స్వరాజ్యపక్షపాథ్యత యై యున్నారు. త్రివేది గారు ను ప్రాపు గారును మహారాష్ట్ర వర్గింపుకమిటీ సలహాలను ధనుపరుపవలదని వర్గింపు కమిటీకి విజ్ఞప్తి జేసెను. వర్గింపు కమిటీ కలకత్తాలో సమావేశమై ప్రభుడు యాదవయమునంతను విచారించి జన్నుదాసు యం. మెహతాగారిని నన్ను ఆక్కడికి పోయి విచారించి కమిటీ యింకొకసారి సమావేశమునకప్పటికి నివేదికను బంపగోరెను. మే ముఖ్యులను క్రిందటి నెలలో బొంబాయిలో గలసి కొంటిను. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి ప్రాపు గారును పిగిలిన యిద్దరు అధ్యక్షుల ప్రతినిధులును ముమ్మలను గలసికొనిరి. అందరమును మాలి మేము ఆవిషయము నంకను చర్చించుకొంటిమి. మేమింకను అవల విచారణల సలిపి అంతట నాలోచించి నివేదికను బంపితిమి. దానిమీద వర్గింపు కమిటీయొ ఊపంఘమును త్రివేదిగారి అధ్యక్షిత్వమును బలపరుప తీర్మానించిరి. ఇట్టిపక్షికులలో మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము స్వీయాభిప్రాయము లేటులున్నను, అంతయు విచారించి వర్గింపు కమిటీ గావించిన నిర్ణయము నంగీకరించుండవలసికది.

భోపత్కరుగారి కప్పుడు కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము వర్గింపు కమిటీకి గల అధికారమునందలి పాద్యులను గూర్చి కొన్ని ముఖ్యాంశముల చేగోరి. కొన్ని పేర్లను గ్రహవరచటకో తీసివేయు కో అధికారమున్న ప్రభురాష్ట్రీయ సంస్థ కలహా నీయని యితర పేర్లను గూడ అంగీకరింప అధికారము గలదా యు విషయమును నేను చర్చింప నవసరము లేదు. వర్గింపు కమిటీ కాంగ్రెసు నిర్మాణము ప్రకారము, కాన్పురు తీర్మానమును బట్టియు గల అధికారములను తగ్గింప భోపత్కరుగారివలెను గానెదరు. ఇతరును భోపత్కరుగారు కోరునది చూడ మహారాష్ట్రదేశమున నెన్నికల విషయమై వర్గింపు కమిటీ నిర్ణయముల ధిక్కరింపగోరుచున్నట్లున్నది. ఆయనయు విజ్రులును అను కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమునందుండుట వలన కాంగ్రెసు ఉత్తరువును

ఆచరణలో తిట్టుభారము వారిపై నుండెను. భోపత్కరుగారు వరుల నాలోచించి తాదాజిల్లాకు దియోధికరగారిని కాంగ్రెసు అధ్యక్షిగ గమనింపవలెనని కోరు పద్ధతి ఆత్మహంతక మని తెలిసికొనవలెను.

త్రివేదిగారిని బలపరుపుడు

ఎన్నెనను ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగనుండి ఆ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము త్రివేదిగారి కాంగ్రెసు అధ్యక్షిత్వమును బలపరచి దియోధికరగారి అధ్యక్షిత్వముతో సంబంధమును వదులుకొనవలెనని పాచ్చరించెదను దియోధికర గారు మరేమైనను తాదా జిల్లాకు కాంగ్రెసుఅధ్యక్షిమాత్రము గానెరడు. దియోధికరగారి అధ్యక్షిత్వమును వర్గింపు కమిటీ అంగీకరింపక పోవుచునల కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల ప్రకారము యెన్నికలలో పోటీజేయురారు. కాబట్టి ఆయన అధ్యక్షిగ నిలుచుట కాంగ్రెసు కమిటీ కాయన గావించిన ప్రతినిధు ధిగ్గుము జేయుటగును.

ఎలెక్షను కమిటీ కాక్షేపణ

మహారాష్ట్ర వీరారు రాష్ట్రీయలకు ఎలెక్షను కమిటీని నియమించినందులకు భోపత్కరుగారును ఆనేగారును అసమ్మతి చెట్టిరి. కాన్పురు కాంగ్రెసు యెన్నికల విధానము ననుసరించి మహారాష్ట్ర కమిటీచేసినప్రయత్నములు మొదటి అధ్యక్షులతిట్టు ను తిరుయజేసినదానినిబట్టి చూడ, చాల అసంతృప్తిగ నున్నట్లుల గాన్పించును. అటుల నుండుటకు కారణము మహారాష్ట్ర దేశమున రెస్పాన్సివిటీ లెక్కననుండి యున్నారని చెప్పినను వర్గింపు కమిటీ అట్టిదాని నంగీకరింపబాలను. కాంగ్రెసుఅధ్యక్షులను దొంకింపవలెనని తిట్టుచున్నాము. మహారాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక లెంత ప్రతిపాటులుగ నున్నను, కాన్పురుకాంగ్రెసుకార్యవిధానమును మహారాష్ట్రదేశములో కాంగ్రెసువారు లం ద రు నం గీ క రిం చి న టు ల వారి యు దేశ్యము. వర్గింపు కమిటీ అది వరకు జేసిన ప్రయత్నములకు దోడు ఎలెక్షను కమిటీని నియమించుటకు పాక్కు గల్గియున్నది. అలెక్షను కమిటీయైనను సాధ్యమైనంతవరకు మహారాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకలతో సంప్రతించి పనిజేయుగోరవలెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో కాంగ్రెసు తేమము ననుసరించి చేయగల పని యింతకన్న జగోండు గానరాదు.

వీరారులన్యాయస్థితి

వీరారుస్థితి మరింత అన్యాయముగ నున్నది. ఆకాంగ్రెసు కమిటీ రెస్పాన్సివిటీ కార్యనిర్వాహకులు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా నెవ్వరును రాజీనీయు కాలవిస్తరణము గావలెనని యు కోరిరి. వర్గింపు కమిటీవారు యాదవయమును నన్నున వీరారుకు తమ మహిమి పంపి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహమును కిమ్మిన పథ్యులు గల ఎలెక్షనుకమిటీని స్థాపించి కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యనిర్వాహకులతో గలసి పనిజేయవలసినదిగోరిరి, ఇంతేగాక వర్గింపుకమిటీ యంగీకరించు అధ్యక్షులను తిట్టి కాన్పురు కాంగ్రెసు విధించిన ఎలెక్షను కార్యవిధానము జరుగునట్లుల జూడవలెనని కోరిరి. అట్లే రాష్ట్రమునందు యితరరాష్ట్రీయలందును గూడ చూడవలెననిరి.

కాబట్టి ఆనీ, భోపత్కరుగారుల ఆక్షేపణల వలన యెవ్వరును దుర్మయములుగావెను, ఈరెండు రాష్ట్రీయలందును కాంగ్రెసు క్రింద యెన్నికలు జరపుటకు వర్గింపుకమిటీజేయు ప్రయత్నములకు కాంగ్రెసున్న ప్రేమముగ భావించు వారందరును తోడ్పడెనని నేను నమ్మెను. (ఆ.ప్ర.)

యేలం ప్రకటన

బచ్చు నాగభూషణరావు యికసాలెస్సి
పెటిషన్ నం. 369/1923 సంబంధించి

వదరాసు ఆఫీషియల్ అసైని, త్రిపురవల్లూరు కృష్ణయ్యవిదపాదిన 1925 ఫెల్ల డిసెంబరునెల 7 తేదీవరకు చేరవలసిన అనుబంధి యు 2908-18-0 లకుగాను హైకోర్టు ఉత్తరవు చేరకు తాకట్టు వుంచుయొకిన గుంటూరుజిల్లా, గుంటూరు జిల్లాజిల్లా ప్రసాదినంట బహుళలో 13/389 డోరు సెంబరు గలిగిన యింటిని మెదర్లు డోడన్ కంపెనీమాలముగా 1926 ఫెల్ల సెప్టెంబరునెల 25 తేదీ తొలవా ము వు యం 8-20 ఘంటలకు సరరు యింటిపద్ధతిరంగముగా డోలమువేయరురు. యేలము నోటీసు కావలసినవారు మెదర్లు డోడన్ కంపెనీకి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

న్యాయస్థానవార్తలు

అబద్ధపు ఫిర్యాదునకు ప్రాసిక్యూటు జేయుట

క్రీ. ప్రా. కోడును నవరింపవలెను

(హైకోర్టు)

ప్రధానన్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి కె.సుందరచెట్టి గార్ల దినమున హైకోర్టునందొక ముఖ్యమగు అప్పీలును పరిష్కరించిరి.

హైకోర్టువకీలగు పి. ఎస్. గణపతిఅయ్యగారికి మెలా పూరునందు కొంతభూమిగలదు. అందు కొన్ని కొబ్బరిచెట్లు గలవు. 2. రామస్వామి అయ్యరు అనునడదా కొబ్బరిచెట్లను కల్లుగీసు కొనుట కితరులకు కవులు కిచ్చెననియు తన భూమియం దతడు తోక్యము గలిగించుకొనవలెనను త్తరు వొనర్చవలసినదనియు సిట్టిస్వామికాజుకోర్టులో గణపతిఅయ్యరుగారు దావా చెప్పెను. సదరు కొబ్బరిచెట్లు గీయబడలేదని ప్రతివాది, సర్టిఫికేటు ను దాఖలుజేసెను. అందుపైన దావా కొట్టివేయబడెను. అంతట అబద్ధపుదావా చెప్పినందుకుగాను వాదిని ప్రాసిక్యూటును జేయవలసినదని ప్రతివాది పిటిషను పెట్టెను. స్వామికాజు కోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి ఈ పిటిషనును త్రోసివేయుచు ప్రాసిక్యూటును నిలువబాలదని చెలిపిరి. ఈ తీర్పుపైన ప్రతివాది హైకోర్టునకు అప్పీలుజేసెను.

ది. బ. జి. తణిక్కావలంకెట్టిగారు పిటిషనరు తరపున వాదించుచు వాది విద్యావంతుడనియు న్యాయవాదియనియు అట్టి వాడిట్టి మిద్యాభియోగ మొనర్చరాదనియు నుడివిరి.

న్యాయమూర్తులు పిటిషనును త్రోసివేయుచు ప్రతివాది ప్రైవేటు డ్వైవముచేసిట్టి పిటిషనును చెప్పెననియు ఇట్టి పిటిషనులం దప్పీలువాక్కును తొలగించుచు క్రీ. ప్రా. కోడును సవరింపునరింపవలసిన సమయము వచ్చినదనియు నుడివిరి.

మి వాలీమశీదు కేసు

చేతిని తెగనరికి నందులకు 5 ఏండ్ల కఠినవరకము

రావల్పిండి, సెప్టెంబరు 20—ప్రత్యేక న్యాయాధికారి శ్రీ వాలీమశీదు కేసులో నేడు తీర్పుచెప్పెను. కేపురాయ యజమాని కృపాశశింసుగారును రావల్పిండిహోల్టాయిగా నున్న సర్దారు జైసింగగారును ముద్దాయిలు. వీరు క్రిందటి జూన్లలో జరిగిన అల్లగల సందర్భమున ఒక మహమ్మదీయుని చేయి తెగనరికినందులకు 25 సెక్సుక్రింద కేరము మోపి ఇరువురకు 5 ఏండ్ల కఠిన వరకమును మొదటి ముద్దాయికి కేము రూపాయిలును 500 రూపాయిలును జరిమానా విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఈ న్యాయాధికారియే హామిలు నుబారుకేసులో పారి పోయిన ఇరువురు ముద్దాయిలు ఘాజా, హామీరుగార్లను విచారింపి 398, 485 సెక్సులక్రింద సెవనున్న కంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

అనత్యవార్త

ఈనెల 8 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ 17 వ పుటలో గార- గంజాంజిల్లా వ్యత్రాంతజేఖలోని ఎలెక్షనును గూర్చిన వార్త చూడగానే నాకత్యంతా సహ్యాభాస ముచుయించినది. నేనుగాని శ్రీ స్వామి బాబుగారుగాని యెప్పుడు నా ప్రదేశములకు వెళ్లేదేను. నెల్లురు కిషవరావకాశములు లేవు. నే నేరాజకీయములందు నిరంతరము బ్రవేశింపలేదు. నావయస్సు ననుసరించి ఇక ముందుగూడఁ బ్రవేశింపదలంపులేదు. నేను నరసన్న పేట బోర్డు వాగ్యమహాకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా నున్నాను.

బయ్యంతి బాలకృష్ణమూర్తి. బి.

హెడ్ మాస్టరు బోర్డు మిడిల్ స్కూలు నరసన్న పేట, గంజాంజిల్లా.

గవర్నరుగారి ఆగమనము

దక్షిణాఫ్రికారాయబారులు 23 వ తేదీ వచ్చెదరు

గోవను ప్రభువుగారు నిజ్జుడితో ఈనెల 23 వ తేదీ గురువారం ఉదయం 7-15 గంటలకు మెట్టుపాలెం మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చెదరు. ఆసమయమునకే పూనానండి సై. వలు బండిలో దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు వచ్చెదరు. 24 వ తేదీ రాత్రి 11 గంటలకు సై.వలు బండిలో మరల రాయబారులుచెల్లిపొయెదరు. అప్పుడే 11-15 గంటలకు సై.వలు బండిలోగవర్నరుగారు ఉదకమండలం వెళ్లెదరు.

దూది నేత పరిశ్రమ విచారణ సంఘము

చెన్నపురియందు కార్యక్రమము

మదరాసు (దూది నేత) కార్యకసంఘమువారి సాక్ష్యము

దూది నేత పరిశ్రమయందు విచారణలు గావించుటకై బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘమువారి ప్రార్థనపై భారత ప్రభుత్వమువారు నియమించిన ఇండియన్ బారిఫ్ బోర్డు (దూది నేత పరిశ్రమ విచారణసంఘమువారు) నిన్నటి దినము చెన్నపురియందు విచ్చేరి.

విచారణసంఘనిర్వాహము - ఉద్దేశములు

బొంబాయి దూది నేత పరిశ్రమయందు ప్రస్తుతము వ్యాపించియున్న మాంద్యస్థితియొక్క కారణములను గన్పొని ఈ పరిశ్రమను పునరుద్ధరించుటకై సాధనములను సూచించుటకుగాను బారిఫ్ బోర్డుగాని లేక అట్టి సమానాధికారములుగల మరియొక సంఘముగాని నియమింపవలసినదిగ బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు భారత ప్రభుత్వమునకు గావించిన మనవిపై భారత ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి విచారణసాధ్య మగునంత త్వరలో జరుపుటవసరమేయని గమనించుచు, బారిఫ్ బోర్డు ప్రస్తుతము ఉత్పాదక పరిశ్రమ విచారణయందు నిమగ్నమైయున్నందున ఈక్రింది యుద్దేశములతో దూది నేత పరిశ్రమయందు విచారణ గావించుటకై మరియొక బారిఫ్ బోర్డును నియమించిరి.

ఉద్దేశములు

1 భారత దేశమునందలి, అందు ప్రధానముగ బొంబాయి, అహమదాబాదు పట్టణములందలి దూది నేత పరిశ్రమపరిశ్రమితులను విచారించుటకును.

2 సదరు పరిశ్రమయందలి మాంద్యస్థితికి కారణము లెవ్వయో కన్పొనుట, ఆ కారణములు తాత్కాలికములా లేక శాశ్వత స్వభావముగలవియో యని తెలిసికొనుట.

3 దేశీయ, ఎగుమతి వర్తకములపై విదేశీయ పోటీలన ఇట్టి స్థితిని కలిగించుచున్నదా, అట్లులే నచో ఎంతవరకు విదేశీయ పోటీ ఈస్థితికి కారణమయ్యెను అని విచారించుటకు.

4 ఈ పరిశ్రమ భారతదేశమునందు చాల దీర్ఘ కాలమునుంచి నిరమయించుచున్నదిగాను, ఈ పరిశ్రమలను గలుగు సౌకర్యములను సమర్థించుటకై వారి శ్రేయమును గమనించుచు, సదరు నేత పరిశ్రమకు రక్షణ అవసరమా, అనుచో ఏవిధమున రక్షణ గావలయును, ఎంత కాలమునర కట్టిరక్షణ యుండవలెను మున్నగు విషయములను విచారించుటకును.

5 ఇందుకు సంబంధించిన ఇతరశిఫార్సుల వేనినైన గావించుటకు అను ఉద్దేశములతో నీ విచారణసంఘము నియమింపబడినది.

అధ్యక్షులు - సభ్యులు

అధ్యక్షులు:—యస్. నాయక్. సి. యస్. ఐ., సి. బి. యి., ఎ. సి. యస్. గారు.

సభ్యులు:—రాయ్ బహద్దూర్ పండిత్ హరికిషన్ కార్, సి. యస్. ఐ, సి. ఐ. యి. గారు.

(2) ప్రొఫెసర్ యస్. యస్. మల్లారావు, యమ్. ఏ. బారెట్, మైసూరు మహారాజాకాలేజి ప్రెసిపాలు.

కార్యదర్శి:—డి. యస్. కీగన్.

కార్యక్రమము

శుక్రవారమునకు విచారణసంఘమువారు చెన్నపురియందురు. దినప కలకత్తా, కాన్పూరు, ఢిల్లీ, అమృతసర్, లాహోరుమీదగ బొంబాయి చేరెను. ఇదివరలో బొంబాయి, అహమదాదు పట్టణములకు రెండవారులు వెళ్లి యుండిరి. మోలాపూరు, నాగపూరు, మధ్యరాష్ట్రములందు పరిశీలన విచారించి వచ్చిరి.

నేటి మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు - చెన్నపురి (దూది నేత) కార్యకసంఘమువారి సాక్ష్యము గైకొందురు.

బుధవారము 11 గంట:—చెన్నపురి ఫీసుగుడ్డు వ్యాపారుల సంఘమువారు సాక్ష్యమిత్తురు.

2-30 గంట:—చెన్నపురి కట్టము కలెక్టరు ప్రావస్య గారు సాక్ష్యమిత్తురు.

3-30 గంట:—దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్యసంఘము.

గురువారము 11 గంట 14:—చెన్నపురి ప్రభుత్వ నేత ఎగ్జిక్యూటివ్ డి. యమ్. అనుచో సాదాగానీ సాక్ష్యము గైకొనబడును.

శుక్రవారము:—ఉదయము 7-30 గంట లకు చూలై మిల్లులను 11 గంట లకు విన్నీకంపెనీ మిల్లులను పరిశీలించి గాడిసాంధ్యంలము పైలుదేరి కలకత్తాకు పయనమయ్యెదరు.

చెన్నపురి దూది నేత కార్యకసంఘపు సాక్ష్యము ప్రైవేటుముయొక్క ప్రతినిధి ప్రసంగమున విచారణ సంఘమువారికి సాక్ష్యము నొసంగెను.

సంగ్రామమునకు పూర్వమునకంటే కార్యకుల కధికతత నము లొసంగుటవలననే ముఖ్యముగ ప్రస్తుతము ధరలు హెచ్చినవి బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘమువారి యభిప్రాయముతో తా వే కిట్టివింపవలసింది. బక్కింగుహాము మిల్లు నేత కాఖయందు, 40 గజముల గడ్డకు నేయుటకు యుద్ధమునకు పూర్వము 8 అణా లిచ్చుమండిరి. కాని ప్రస్తుతము క్రొత్తము గమలమీద అదేగడ్డకు 5 అణా లొసంగుచున్నారు. పాతముగ ములపై పనిచేయువారికి కొంచె మధికముగ వేతన మొసంగుచు నే యు న్నారు కా ని మొత్తము మీద యుద్ధమునకు పూర్వము, తదనంతరము ఒక సంవత్సరములను బోల్చిన ప్రస్తుతము చాల తక్కువ. చాల మంది పనివారిని తగ్గించిరి. పూర్వము వేయించి చేయుమండి న పని ప్రస్తుతము 800 మందిచే మాత్రమే జరుపబడుచున్నది. బోనసు విరివిగ నొసంగబడుచున్నదని అంగీకరింపజాలము. బక్కింగుహాము కర్నాటక మిల్లుల వారొసంగెడి బోనసు ఒక నెల వేతముకైనను సమానముగలేదు. చూలై మిల్లులలో గతమా డు సంవత్సరములకుగాను బోనసు లేనే లేదు. పనిచేసెడి కాల తమును తగ్గించినను గూడ అందువలననే ఉత్పత్తి అధికమైన. బక్కింగుహాము కర్నాటక మిల్లులలో 100 కి 65 వంతు న వేది ములు హెచ్చింపబడినవి. చూలై మిల్లులలో చాల స్వల్పము. భారతీయ కార్యకుల పని ముఖ్యముగ చెన్నపురియందు లోపించుటలేదని సంఘమువారి యభిప్రాయము. మీదు మిక్కిలి ఇవట కార్యకులకు గల కష్టములను గమనించినచో చాల ఉత్తమ మనియే జెప్పవలెను. ఇచ్చట కార్యకులు సామాన్యముగ మిల్లు కిష్టించువార, తెలివగువారు నమ్మకముగవారు విధేయులు ఇతర రోజులకంటే సోమవారములం దెక్కువమంది గైరుహాజరయ్యెదరు. కారణము కొంతవరకు శలవు దొరకుట కష్టమగుట వలన. 5 నెలలకుగాక ప్రతిమాసమునకు హాజరు బోనసు నొసంగిన హాజరువారి సంఖ్య వృద్ధి గాగలదు.

చెన్నపురియందు కార్యకులకు లోటులేదు.

కార్యకులకు గృహసౌకర్యములను బాగుగ అభివృద్ధి చేసినచో పరియొక్క వైపునకు వృద్ధి గాగలదు. కాని ఈ గృహసౌకర్యము ఏర్పాటులు యజమానుల ఇతరమున గలదుటకంటే ప్రభుత్వమువారియందే ఉండవలయునని కార్యకసంఘమువారి భిప్రాయముపడుచున్నది. సాంకేతికశిక్షణకు సౌకర్యములను గావించిన కార్యకసై పుష్కలము వృద్ధిచేందగలదు. ఇండ్రంగము, పబ్లికేషన్లు, ఇటుక పనియందు వేతనములరేట్లు అధికము గనే యున్నవి. జీవితపరిమాణము అభివృద్ధి నొందకుండుటయే గాక అనేకచోట్ల చాలక్షీణించినది. పనివారలకు ఇప్పటికంటే ఎక్కుడుభారడగు పనిని గావించుటకుగాని, వారి వేతనముల తగ్గించుటకుగాని యజమానులు గావించుచున్న ప్రయత్నముల కెల్ల వీరసంఘమువారు నిరసింతురు.

క్వాట్రాంగ్యుల రుక్మిణి

హిందువులు 9 రన్నులు ఎక్కువచేరి

మహమ్మదీయుల నోడించిరి

పూనా, సెప్టెంబరు 18:—క్వాట్రాంగ్యుల రుక్మిణి పోటీ, హిందువులు 9 రన్నులు ఎక్కువ చేసి మహమ్మదీయులను ఓడించిరి. నేటి సాయంకాలము 4/30 గంటలకు హిందువులకు 111 రన్నులు మహమ్మదీయులకు 102 రన్నులతోను మొదటి విన్నింగు ముగిసినది- కాలపరిమిత తక్కువగుటచే రెండవ విన్నింగు ఆక మిలేకపోయెను. సోమవారమునండి హిందువులను ఆయికోపీయులును రెండు విన్నింగులు కడవారిపోటీ యాడెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కాల్పంతిపోటీ

ఇదివరలో ఎన్నడును ఇంతమంది ప్రేక్షకులు రాలేదు

పూనా, సెప్టెంబరు 20:—ద్యూరెండు కాల్పంతిపోటీ లలో నిన్నజరిగిన బహ్మములేటు ఇన్ఫాంట్రీకిని, మోహన్సాగను ఒశమునకును జరిగిన పోటీకి వచ్చినంతమంది ప్రేక్షకులు ఇది వరలో నెన్నడును రాలేదు. కాల్పము 8 గోలలచే నెను. మోహన్సాగను 1 గోలు చేసిరి. కావున మొదటివారే జయించిరి. రాజప్రతినిధి, సర్వ ప్రైవ్యాక్యతాదును మానుటకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

నవాబే మోసపుచ్చుట

బొంబాయిపోలీసువారు అరెస్టుచేయుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:—నూరతు జిల్లాలోని ఒక చిన్న జమీందారుగ పూర్వముండిన కెల్లానవాబు అబ్దుల రహూలు అబ్దులఖానుగారు నేడు మోసమున నేకముపై పోలీసు వారిచే అరెస్టుచేయబడిరి. వారివద్ద నగనాణెములు 1126 ల విలువవరకు లాగికొనిరి. పూర్వ మియన నాపదవినుండి తొలగించి కుమారున కాజమీందారీ నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

కవలెను

యేజంట్లు, వర్తకులు

మిషనుకుట్టుకు, చేతికుట్టుకు, లేన్ వనలకు, యుఫయో గించు అనేకరకముల ప్రత్యేకమైన దారపుబంటులను, చుట్టలను, పిల్లను, కట్టలను, దారపుబంటులు చుట్టు యంత్రములను, సరసమైన ధరకు అమ్ము యేజంట్లుకు మంచికమిషను యివ్వబడును.

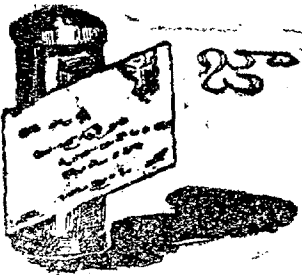
ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్స్, కాకినాడ.

చెవినబంధమైన వ్యాధులు

నుమారు నాలుగువరకు సులభముండి నా రెండుచెవుల నుండి నీరుమాదిరి ప్రవించుచుండెను. కొంచెము కట్టుకుండెను. అయితే మంట ఆధిగమగా నుండుటచే నాచిటికెనెక్రెటితో ఆ భాగములను బలముగా కలియపెట్ట వలసివచ్చెను. అందుచే నా చెవులు ఇంకను హీనస్థితికి వచ్చెను. నాకు సరిగా వివరణకుండెను. తప్పక పూర్తిగా చెవునువచ్చునను ఫీతిచే తిరునల్వేజిల్లా కృష్ణాపురవాసియు ప్రస్తుతము చెన్నపురము మైలాపూరు శివ ఫోమునందు లెన్ సెరారిగూ పీథిగోనున్న ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందు కాపురమున్న స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్సచేసి కొంటిని. మొదటి 15 దినములవరకు ఉదయముపూట ఒకమైన ను నిర్ముచుండిరి. త్వరలోనే కొంత గుణము కనిపించినది. చెలలో కారుయండిన స్రావము నిలిచి పోయెను. 3 దినములవు నుండి పైకి పూతవేయుచున్నారు. ఇప్పుడు నావ్యాధి పూర్తిగా కుదిరినది. 21-9-22

జి. ఆర్. శివరామకృష్ణలయ్యర్, బి. ఏ. బి. ఎల్. ప్రొకోర్టనకల్, మైలాపూరు, మద్రాసు.

THE NAME NESTLES together with MALTED MILK is all that is required as an assurance that the QUALITY is the BEST. 15 oz. Bottle Rs. 1-1/2

జాబులు

వచ్చినుగోదావరిజిల్లా శాసనసభల ఎన్నికలటెండర్లకు జిల్లా ప్రజలకు విజ్ఞప్తి

సమగ్గరిని పత్రికలలో ప్రచురింపబడే ఏలూరుమునిసి పలు వ్యవహారములపై ముందులో చాలా అవధులుగలవు ఆ నాశల ముట్టి పాతములు, ప్రాసినవారి తెలివితేటలను గ్రహించుటగాక, కాంగ్రెసుకు బద్ధితులవారికి గల భేదమును ప్రజల దివరకే గమనించువారు, ఇట్టి ప్రాశలకు జవాబునిచ్చుట కంటే ప్రజలు మానము దాల్చియుండుట మంచిది.

(ఏలూరుపురవాసి)

గంజాంజిల్లా పెద్దభమిడి తాలూకా ఎన్నికలసంఘము

గత 7-9-23 తేదీ పెద్దభమిడి సవాపదా అను గ్రామములో ఎలక్షనబోర్డు స్థాపించబడినది. ఈసంఘమునకు శ్రీ యంత రావి లెక్కరావుపంతులుగారు అధ్యక్షులు. శ్రీ యంతలు తూముల కృష్ణయ్య, ఈవరి లింగరాజుగారు కార్యదర్శులు. ఈ సంఘమునకు 25 గురు జీతములేని గౌరవ ప్రచారముగలవీరందరు కాంగ్రెసుపక్షములై ప్రచారము సల్పుటకై సంగీతులై యున్నారు. వచ్చే 21-10-23 తేదీ లగాయకు నుండి ప్రచారము సల్పుటకై బహుళదేవత, గౌరవప్రచారకులకు ఆయురారోగ్యములు కలుగుగాక యని సర్వస్వధని ప్రార్థిస్తు యున్నాను.

తూముల కృష్ణయ్య.

శ్రీ భావోదయసమితి-నరసాపురం

ఈ సమితివారు నె 11-9-26 సం॥ 11 రం తేదీ శనివారము నాడు మా గ్రామమునందు తులసి హోలలో వైశాఖకమును కడు నిపుతతో ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నానందాంబుని నోల లాడించిరి. "రంగసింహ" వీరువాంకితులగు మ-రా-శ్రీ, పిక్కు శి రావకృష్ణ గావు నాయుడుగారు- ప్రారసేనుడు పాత్రయును మ-రా-శ్రీ అయ్యగారి బాపిరాజుగారు - ఉదయసేనుడు పాత్రయులగు గరించి తమసామ్యకౌశల్యమును గడుజేర్చుతో న్నెక్కించిరి. కమల కనక సేన తారమున్ను కపాత్రాధులగు బాలకుమారుడ తమతమ విద్య తమ జాతి ప్రేక్షకుల మాన సంబుల నార్జింపగలిగిరి. వేయేల, ప్రతి ఒక పాత్రధాతుడును కమతమపాత్రలను జక్కగ బోషించుచు చమ సామర్థ్యములను ప్రకటించిరనుటయం దతిశయోక్తి యందుకేదియంగలుగదు. శ్రీజ్ఞానప్రకాశం గ్రంథమాలవారు కేవలము భాషాసేయేగాక నాట్యకళాపాపాదులగుడగడంగిరనుట కెంతయో సంతసింపుచు వారిని మనఃపూర్వకముగ సభింపించుచున్నాము.

(పురవాసి)

హెచ్చరిక

తిరుత్తణినుండి గాంధీజ్యోతిషములగు శ్రీయుత వి. కే. శతకోపాచార్యులు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. గుడివాడనుండియు, నడితెర యాంధ్రదేశములనుండియు మా యాలయమునకు వచ్చు నుత్తరములం జనువ నెంతయు వింత కలుగుచున్నది. ఆ రాష్ట్రములందు గాంధీజ్యోతిషముడని నామ మందుకొని విప్రులొకడు జనులను మోసపుచ్చి మూడు 400 రూపాయలు వరకును తీసికొని నేను దెజవాడ కేసి వచ్చెదనని తెప్పి కల్గినటులను నేర్చుచున్నది. ఇత్యుది వింతయొదలున్నది. ఇట్టి మోసములు జరుగుచో మా యాలయము వారికింతయు బాధ్యత వరని తెలియజేయవలయున్నది. మరియు మానవశోదరు లు నాంధ్రదేశములకుం దెలియజేయవలసిన ముఖ్యవిషయము నియ్యదియే. మాయాలయమున నెవ్వరు నాంధ్రదేశమునకు జని సదియులేదు. మిత్తుగుల కోర్కెలకై యొకకళ నాప్రాంతముల కేగవలసినవనినను, తిమ్మప్పనే పత్రికలందు ప్రకటించక రా బోము. తనిగ్గవ యనులగునొచ్చి నాంధ్రవహాదరుల కెల్లరకను హెచ్చరిక జేయుచున్నాము.

తిరుచానూరు, రేణిగుంట అన్నదానధర్మ కైంకర్యము

అలీ మేలుగుంగాపురము, పద్మవనోపర వని నామాంతర ములు గల తిరుచానూరునందు పత్రమొకటి కట్టించి తన్మధ్య మున సభాక్షజ్ఞులగు శ్రీగురు రాధావేండుస్వామిలవారి బృందావనము స్థాపించి పూజాదికైంకర్యములు నడుపును. బ్ర లిదివ మొకపూట కేత్రవృత్తార్థ మేతెంచు ప్రాహ్లాదోత్తము లకు నన్నదానము చేయుచు, వివాహాదికళకార్యములందు బా డుగ నిర్ణయములేకుండ సక్రమిచ్చి సలసనకల గంగాజేతులత ననియు, నాశ్చర్యముజనులలో తిరుపతికొండమీద బ్రహ్మా త్మనమును, డిసంబరగెలలో తిరుచానూరునందు మన్మథిధాం తో న్నాహిసభయును జగుగనవృథు మాత్రము రేణిగుంటలో దిరు బ్రాహ్మణులకు నొకపూట రాత్రిగాని పగలుగాని భోజ నాది సకలసౌకర్యములు గలుగజేయువలె ననియు, భగవత్ప్రేరే పణచే బూతకొన్నవాడను. సకలదోషపరిహారమును, జన్మ సార్థకమును, మత్స్యవృద్ధియును, ముక్తికి సాధనమును నగు నిట్టి యన్నదానధర్మకార్యము విధియప్రయాసంబులకు లోనగు లంబుట్టి జేనగుగు ప్రాహ్లాదోపాసి గల పుణ్యక్షేత్రము నా యుద్యమమునకు దోడ్పడి తమతమ శక్త్యానుసార మేజేట్రవ్య యాపమనననను, భాగ్యయాపమనననను, మలేధిగమునననను సాహాయ్యమునర్చి భగవదనుగ్రహమునకు బాతులై జన్మసాఫ ల్యముం గాంచి నన్ను గృత్యములనిగ జేమ ప్రార్థించువాడ.

ధర్మవరము శ్యామరావు, రేణిగుంట.

రాజ్ పోలు

కొన్నింటి అభ్యర్థులు

నెవ్రెంబరు 16:—తూర్పుగోదావరిజిల్లానుండి మద్రాసు శాసనసభకు అభ్యర్థకుల కాంగ్రెసు వారిచే యేర్పాటుచేయ బడిన, శ్రీయంతలు కందుల వీరరాఘవస్వామి, కీర్తి నెంకటరత్నంగాడు యారోజున అప్పటికి వచ్చిరారు. ఎన్నెంట్టి అభ్యర్థి ప్రభాకంతులుగారుమాడ వచ్చెదననితెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు యీ ప్రాంతములకు వచ్చుటకు యిదియే మొదటిసారి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులపక్షమున చాలా పనిచేయు వలసియున్నది.

ప్రాథమిక పాఠశాలలు

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డునకు చేరువున్న యీతాలూ లో ప్రాథమిక పాఠశాల పుపాధ్యాయుల జీతములు సకాలము లో ముట్టుటలేదు. కొన్ని పాఠశాలలకు జూలై నెలజీతములు యిప్పుడు బహువాదా కాబడుచున్నవి. ఉపాధ్యాయులు స్వల్ప జీతములతో మటుంబహదము చేసికొనుటకు ఆశక్తకష్టముల కపాలగుచున్నపుడు, జీతములు సకాలములో ముట్టకపోవుటవల్ల వారికష్టములకు మితిలేకపోవుచున్నది. తాలూకాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగారు యీ విషయమును సానుభూతితో చూచి, ప్రతి నెలజీతము, పరుచటి నెల మొదటివారములో అందునట్లు జేయు దుడగాక అని కోరుచున్నాడు.

గ్రామోద్యోగులు

గ్రామోద్యోగుల పునిర్నిర్మాణ పట్టు యీనెలనుండి అమలులోకి వచ్చునని, జిల్లాకలెక్టరునుండి హుకుం జారీఅయినది. ఇదివరలో జీతములు వచ్చుచేయబడిన గ్రామోద్యోగుల జీతములు తగ్గింపబడునట్లు; కరంమునకు రు 1 చొ॥ న, మున సముకు 2 రు చొ॥ న, గ్రామసమైక్యకరము 8 అకాయి చొ॥ న తగ్గింపబడును. ఇంతకునుంచి కరంమునకు రు 14 లను, మున సముకు 18 రులను, గ్రామ సమైక్యకరము 7 1/2 లను, యివ్వబడును. ఈ అసందర్భపు మార్పులను, ప్రభుత్వము గ్రామోద్యోగులను నిరసనభావముతో చూచుటకు రాకు కారణములు కలవు:—1. గ్రామోద్యోగులలో సహకారము లేకపోవుట 2. ఆత్మగౌరవము చంపుకొనుట.

లాటరీ కేసు

యీతాలూకాలోని జగ్గన్నపేట మొదలగుచోట్ల కొం దరు లాటరీ కంపెనీలను యేర్పాటుచేసినారు. యితర జిల్లాల వారునూడా టిక్కెట్టును కొన్నాడు లాటరీ కంపెనీకముందే పోలీసువారు వారిపైద శీకుపెట్టిరి. లాటరీ కంపెనీ భాగస్థు లలో ప్రతివారికి రు 25 లు జరిమానా విధించబడెనని తెలియుచున్నది. రాజ్ పోలులో మాదా లాటరీకంపెనీ కిక్కడకూడ పోలీసువారిచేతను దున్నట్లు తెలియుచున్నది. వర్తమాన మేమైనది తెలియలేదు. (విశేషి)

రామచంద్రపురం తాలూకా వోటర్లకు విజ్ఞ

వోటరునుహాకయులా!

సవంబరు 9 తేదీని జరిగ బోయే శాసనసభల వోటర్ల పట్టికలు ప్రభుత్వోద్యోగియులు తమకుజేసి ప్రకటించినారు. అభ్యర్థుల జయాపజయములు వోటర్ల సంఖ్యపై నాధారపడి యున్నవి. తూర్పు గోదావరి మండలములోని గొంత తాలూకా లన్నిటికంటే రామచంద్రపురం తాలూకా హెచ్చు జన సంఖ్య గలది. ఈతాలూకాలో 1921 సం॥ రజనాపా ప్రకార ము 2,56,416 జనులు నివసించుచున్నారు. నూటికి తొంభై మంది వ్యవసాయకులకుచే కొద్దిగనో గొప్పగనో సర్కారు పన్ను చెల్లించుచుంటే, తాలూకా యంతయు మా గాణి భూ ములేనుకటచే సర్కారు పన్ను తీసునానో యీతాలూకా ప్రజలు చాల చెల్లించుచున్నారు. ఈకారణమున పెక్కుమంది వోటర్లు యీతాలూకాలో యుండవలయును. పదిరూపాయలు చెల్లించే ప్రతి యీనానందారు ఆరాయితీదారు కొలుదో రు తనవోటు ఆధికారపు హక్కును పొంది తీరవలెను

ప్రభుత్వ వ్యవహారముకు ఆదామును సోసగున్న ప్ర తిష్ఠక్తియు ప్రభుత్వవిధానము నిర్ణయించుటకు ప్రతిభును పంపుటకు అధికారము కలిగియుండవలెను. ప్రస్తుతము అట్లు లో యున్న శాసనము ప్రకారము పదిరూపాయలు చెల్లించే ప్రతిష్ఠక్తియు వోటర్లకు పరిగణింపబడుచున్నాది నెండు లక్షల యాభై మారు వేల జనాభాగల తాలూకాలో గత సాబు ప్రభుత్వమువారు తమరుచేసిన వోటర్ల పట్టిక ప్రకారము 18,974 వోటర్లు యున్నారు. ఈపట్టికలు గ్రామకరిగారు తయారు చేయుచున్నారు. తాలూకా తహశీలుదారుగారు అమోదించినచో దివిజ్కా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ప్రకటించుచు న్నారు. ప్రజా సామాన్యమునకు రాజకీయ పరిజ్ఞానము చాల తక్కువ. తమ హక్కు బాధ్యతలను గుర్తించుటలేదు.

పాశ్చాత్యదేశములో నైన్వాటి దాటిన ప్రతిష్ఠక్తియును ప్రభుత్వ పరిపాలనా విధానము నిర్ణయించుటకు తనకు గల వో టు హక్కును అమూల్య ధనముగా పరిగణించి ప్రభుత్వ ప్రాణిల ధ్యమునకు తన మనుష్యులను ఎన్నుకొనుటకు సర్వవియోగపర చును. మనవారల కింకను వోటు విలువ తెలియనందున తమకు వోటు వున్నచో తదో, వున్న నెలల ఉపయోగించి వో డేశ జేయునను ఉపసరియినో వివక్షత పరీలన చేయక దుర్విచే యోగపరచిన దేశానర్థమునకు యెట్లు కారణభూతగునో గు ర్తించలేకున్నారు. వోటర్లు యెల్లరు తమ వోట్ల అమూల్యవిలువ తెలిసికొని యుండిన సిరంజిత ప్రభుత్వవిధానము మరి ప్రజా యంత్ర పరిపాలన జనులహా సకలము యుండజేసి.

ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన వోటర్ల లిస్టు ప్రకారం 11811 వోటర్లు మాత్రమే యున్నారు. తాలూకాబో డు వోటర్ల లిస్టు తయారు యింకను ఒకనెల కాలము తాలూకాబోర్డు వోట్లలే మదరాసు శాసనసభ వోటర్ల లిస్టు తయారై సడరు లిస్టు ప్రకారం 18980 వోటర్లు 11811 మంది వో టర్లు మాత్రమే కలగు. నెల దినములలో 2469 వోటర్లు అగ్ని పోయిరి. ఈ లెక్కనూడ చాల వింత గొలుపుచున్నది. నెల దినములలో దాదాపు మూడువేలమందికి వోటరుహక్కుయెట్లు ల తగ్గిపోయినచో ప్రభుత్వమువారు జవాబు చెప్పవలయున్నది. ఇప్పటికైనను రాజకీయ ప్రతిఘటన ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న పన్నుగడలను గుర్తించి తాలూకాలోని వోటర్లైర్లను సమాజేశము గావించి ప్రభుత్వ విధానము తీవ్రముగ నిర సింపనలసియున్నది. మిగిలిన వోటర్లయినను పరిక్షాసమయ మే తెంచుచున్నదిగాన ప్రజాసేవకునిని నిరంతరము నినున్నులై, తమ ధన, ప్రాణ, మానముల అర్పించుటకు సంసిద్ధముగ నున్న స్వరాజ్య అభ్యర్థులకు తమ వోటు నిచ్చి దేశగౌరవము కాపాడ వేసుచున్నాను.

నరసింహదేవర సత్యనారాయణ

కార్యదర్శి.

రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ, ఆలమూరు.

శేరిలింగంపల్లె

1-9-23: ఈ గ్రామములో శ్రీయంతలు కలిగింది కుబ్బరాబు హనుమంతరెడ్డిల స్వశిహార్య నడింపల్లి సత్యనారాయణరాజు గార్లు ప్రాత్నపూజువల ఒక హిందీపాఠశాల నెలకొల్పబడినది. ఇప్పుడు 15 గురు విద్యగరచుచున్నారు. ఈపాఠశాల దైవకృప ల్ల దినదినాభివృద్ధి గాంచుగాక యని కోరచున్నాము.

(పురప్రేయోభిలాషి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

కాకినాడలో గొప్ప బహిరంగసభ

బులుసు సాంబమూర్తిగారి గంభీరోపన్యాసము

జులై ౧౯౩౫ చర్యలు, ది. ౨౧. కొ. సూ. నాయుడుగారి చర్యలు తీవ్రముగ ఖండింపబడెను

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 18:—మదరాసు కాసనసభకు కాకినాడపట్టణస్థానమునకు ఆఖరిభారతకాంగ్రెసువారిచే కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నియమింపబడిన శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు అభ్యర్థిగా నియమింపబడిన దరఖాస్తును మదరాసు గవర్నరు మెంటువారు నిరాకరించి యున్నందున వారిస్థానమున నిలువబోయెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థిపక్షమున ప్రబోధము చేయుటకు యీ నెల 18-వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు పెద్దబజారులో కాంగ్రెసు ఆఫీసుయెదుట నగరకాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్యమున గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడెను. కాకినాడ నగరకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత యల్లాజోన్ముల కామేశ్వరరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సభలో అన్నిపార్టీలవారు కులములవారు వర్తకులు మ్యూనిసిపల్ కలెక్టరులు ప్రముఖులైనవారు చాలమంది ఉండిరి. శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి, చావలి రామసోమయాజులు, ములుకుట్ల అమృతరామయ్య, రాగంపూడి వల్లయ్య, పురం చినవెంకటనారాయణ, ముంజాలూరి రామన్న, చాగంటి కుండయ్య, పోతుల సతీరాజు, పులవర్తి భీమలింగమూర్తి, మండవల్లి రామన్న, కొటమూర్తి చినరఘుపతిరావు, కాకిభట్ల నుబ్బయ్యకాశ్యప, లక్ష్మణరాజు గుబ్బారావు, డాక్టరు పైడా వెంకటరమణమూర్తి, డాక్టరు వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్య, మండపాక శ్రీరంగయ్యనాయుడుగార్లు మొదలగు కాంగ్రెసు, కొమ్మిరెడ్డి పార్టీలవారు సభలో గలరు.

శ్రీ లక్ష్మణరాజు గుబ్బారావు (మునిసిపల్ వైస్ చైర్మను), నేట్రకంటి క్రినివాసకోనేట్రావు (మునిసిపల్ సభ్యుడు), మొలకంటి తిరుమలరావు, దేశబాంధవి దువ్వూరి నుబ్బయ్య, బులుసు సాంబమూర్తిగార్లు గంభీరోపన్యాసములు గావించిరి. ఇందు 2-వ వారి యుపన్యాసమైనవిదవ సభలో నిద్రదుకుదురు లేచి అసంబద్ధముగా లేచిపోని కేకలు వైమరు, సభయొక్క శిక్షణకు లోబడకుండ సభాధ్యక్షమునకు అర్పిరి గావించిరి. మీరు వేయు ప్రశ్నలకును మీరు ఆడున సంజ్ఞాములకును సమాధానములు చెప్పటకు సిద్ధముగా నున్నామనియు, మీరు ప్రశ్నలకును మాట్లాడదలచినయెడల మీకు సమయము అవకాశము కలుగజేసెదమనియు, రోడ్డుమీదనిలబడి ఏవో మీయిష్టమువచ్చినట్లు మాట్లాడుటకంటే సభలో ముందునకువచ్చి కూర్చుండవలసినదనియు, అధ్యక్షుని ఆజ్ఞతో ఉపన్యాసమున స్థానమున నిలువబడి మీరు చెప్పదలచిన సంగతులను చెప్పవలసిన దనియు, సభాశిక్షణకు ప్రతివారును లోబడి సంజ్ఞాము లున్నయెడల వానిని నిశ్చయించుకొనుట ధ్యమనియు, మార్గనారాయణమూర్తినాయుడుగారి చేతుల నుంచి ఏమైన తప్పును అబద్ధములు చెప్పియున్నయెడల అవి అసత్యములని ఘంటాపథముగ వారే వచ్చి చెప్పటకు అవకాశ మిచ్చుసభ యనియు, అట్టిజేమయిన తిప్పలని న్యాయబద్ధముగ జూపింపగగినయెడల ఒప్పుకొనుటకు సంసిద్ధులమనియు, ఈమోక్షుగ డాక్టరు కృష్ణయ్యగారు, మండపాక శ్రీరంగయ్యనాయుడుగారు భీమలింగమూర్తిగారు ఇంకను నితరసభ్యులను సభాధ్యక్షులనుగట్టిగా బోధించిరి. కాని ఆ "తెలగా"పత్రిక విలేఖరులను నల్లచెరువు (రాజమండ్రితాలూకా) కాపురములను అని చెప్పబడిన శ్రీ ఒంటెద్దు రెడ్డినాయుడుగారును, కేకలుచేయుచున్న యితరులను సభలోనికి వచ్చి కూర్చుండక ఆవల నుండిపోయిరి.

నుబ్బయ్యగారు

ఈకలవరమునందు దేశబాంధవి దువ్వూరి నుబ్బయ్యగారు లేచి భగవన్నామస్మరణము గావించి ధర్మోపచేతమునచేసి కాంగ్రెసునెడల పౌరులు చూపించవలసిన ధర్మప్రవృత్తియును గౌరవాభిమానములను కాంగ్రెసును బలపరచవలసినవిధిక్యములను వివరించి ఉపన్యసించిరి.

సాంబమూర్తిగారి ఉపన్యాసము

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు పిమ్మటలేచి తుది యుపన్యాసమును స్పష్టముగా కాంగ్రెసుయొక్క విధిని బాధ్యతను తెలియజేయును అందరి హృదయముల గెరగించునట్లు సమన్వయముగా మహాోపన్యాసమును గావించిరి. ఆయుపన్యాసమును నిచట క్లుప్తపరచితిని.

మొకటరత్నంగాను చేసినవని

ఈసభయందలి పరిస్థితుల జూచిన ఆశ్చర్యమునకున్నది. ఇంతవరకును నన్ను గురించి మాట్లాడుచుండుటచేత నేను మాట్లాడక ఉరకయుంటిని నల్లచెరువు కాపురములు, తెలగాపత్రికా కలెక్టరాంటెంటు, ఒంటెద్దు రెడ్డినాయుడుగారు అని చెప్పుచున్నారు. ఆయన మీ లెక్కన వెంకటరత్నంగా లేమిచేసినారని అడిగినప్పుడు నేను ప్రత్యుత్తరము ఒక్కమాటలో చెప్పెదను. మదరాసు కాసనసభలో యీ మాడుపంపర్వములలోను ప్రజల తరఫున ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ నిలబడి తమవోటును యిచ్చియున్నారు. గవర్నరు మెంటు రిపోర్టులను చూచుకొన్నయెడల తమకే కన్పించును. యికముందు కరపత్రములములను గూడ అందరకును తెలియబరుపబడును. ప్రజలు అధికసంఖ్యాకముగా వోట్లెచ్చి ఆయనయందు నమ్మకముంచి కాసనసభ్యునిగా పంపించినందులకు ఆయన ప్రజలతిరఫున వోటు చేసినారు.

ఏమిచూచి నునకు గర్వపడవలసిన దనగా, కాసనసభలో ప్రవేశించిన మొట్టమొదటి పర్యాయముననే, మాతృభాషయందు తెలుగున ఉపన్యాసమును గావించిరి. ఆయనకు ఇంగ్లీషు రాకనుకాదు. ఆయనయొక్క మెట్రిక్యులేషనుదాక చదువుకొన్నారు. ఇంగ్లీషు చదువగలరు. ఆంగ్లము చెప్పినగలరు. ఆయనప్పటికిని తల్లిభాషయందు యెడే అభిమానమువోక్షన, స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు యావత్తుకార్యమును దేశభాషలలో జరుగవలెనని చెప్పుచున్నాము గనుక,—అనేక ఆంధ్రులను కాన్పిలుచు సభ్యులుగా పంపినప్పటికిని వారందరకు ఇంగ్లీషుననే మాట్లాడినను— వెంకటరత్నంగాను సామాన్యప్రజలకు తెలియవలె నను నుద్దేశముతో తెలుగున సువన్యసించిరి. నేను కాన్పిలు వెళ్లితే తెలుగుననే ఉపన్యసించువా అని నరసింహరాజుగారు (మదరాసు కాసనసభ్యుడు) నన్ను అడిగినప్పుడు, నేను తెలుగుననే మాట్లాడుచుననియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ తెలుగు మార్గశాండు రిపోర్టును ఇంగ్లీషుతర్జుమను బ్రాకాన్సేటరుకు మీ నందరిని పెట్టుకొనేట్లు జేయుచుననియు సమాధానము చెప్పితిని. సాంబమూర్తిగారు కాన్పిలులో వెళ్లితే ఏదో గందరగోళము చేస్తారని భయమున్నదని ఎవరో వక్రలు యిప్పుడు చెప్పినారే యిదొకటి జరుగును. కాన్పిలనందరి ఉపన్యాసములు అంతప్రాసీడింగునూడ ఇంగ్లీషు రిపోర్టులు అచ్చుబడుతూ ఉంటే ఇంగ్లీషురాని యీ అధికసంఖ్యాకమైనప్రజల కేమి బోధబడును? నూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారు కాన్పిలులో ఫలానిమోక్షరుగా చేసినారు అని యిప్పుడే లక్ష్మణరాజు గుబ్బారావుగారికిగూడ కాన్పి చెప్పినారే—ఈమోక్షరుగా ఎంతమందికిని ప్రతివారిని గురించియు ఇంగ్లీషు రిపోర్టులలో నున్నది ఆయన చెప్పగలరు? కాబట్టి అందరకు తెలియవలెనంటే తెలుగున ఉపన్యాసములు కావలెను. తెలుగు రిపోర్టులు అచ్చుకావలెను. అప్పుడందరికి సంగతులేమో తెలియగలవు. అందుచేత ప్రజలందరకు తెలియడము నిమిత్తము వెంకటరత్నంగాను నిగ్గుయముగా తెలుగుననే ఉపన్యసించి మార్గదర్శకు లైనారు.

కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారు తనితరులు కాన్పిలునందు చేసిన పనులను— వారు ప్రజలకు ప్రతికూలముగ గవర్నరు మెంటుకు వోట్లెచ్చి చేసినవారని చెప్పినంతమాత్రముననే యీవిధముగా అల్లరిచెన్నాన్నట్లుయే, అది మీ నూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారికే విపూతము కల్గుచుందని నమ్ముండి. ఈఅల్లరిఅంత ఆయనకే ప్రతికూలముగా పరిణమిస్తుందని యోచించండి. ఈసభ యేర్పాటుచేసేవారి కేమియులేదు. కాబట్టి కాంతియుతముగా సభను జరిగింపుకొనవలసిన బాధ్యత అందరకును గలను. సభలో భారాళముగా అన్ని సంగతులు చెప్పుకొనవచ్చును ఖండనములు గావించవచ్చును. అల్లరిచేసినందు నల్ల నూర్యనారాయణమూర్తిగారికి మీరు అవకాశము చేయుటయేగాని ఉపకారము చేయుటకాదు. ఆయన స్నేహితు లిక్కడనున్నారు వారితో యీసంగతులు చెప్పవలసినదే. ఆయన అనుచరులు ఇట్టి పనులకు దిగకూడవని చెప్పవలసినదే. ఈవిధమైన అల్లరులనల్ల సభలు ఆగిపోతనని ఎప్పుడును అనుకొనకండి. ఆరోజులు వెళ్లిపోయినవి. బయటకువచ్చి భారాళముగా సంగతు లన్నిటిని ప్రజలకు చెప్పి వోటు అడుగవలసినరోజులు గాని

రహస్యముగా కాన్పిలించుచేసి వోటు సంపాదించుకోజాలవోయినని ప్రజారాజ్యముని యీసంస్కరణసభలు భ్రష్టివనని చెప్పుటంటూన్నప్పుడు బహిరంగపు మాన్యుల బోవలెను. ఆయన ప్రజల వోటు నడిగినవాడు ప్రజలకు సత్యముచెప్పి ప్రబోధము చేయవలెను.

ప్రజాశక్తి అభివృద్ధిజేయవలసినది

ఎవరిని కాంగ్రెసువారు అభ్యర్థిగా పెట్టినప్పటికి ఆయన అభ్యర్థిత్వమును మీరు బలపరచవలె నని నా పూర్వపు ఉపన్యాసముల చెప్పియున్నాను. నేను నిలబడుటకు వీలులేకుండ పరిష్కార యిష్టాపాత్రులను గురించి నాకేమియు ప్రవృత్తిలేదని మీకే తెలియదు. ఇన్వెక్టివోయినందులకు నాకు చాల సంతోషము. ఎందుచేతనంటే, దేశమనకు లోసి ప్రజాప్రబోధము విరివిగాజేయుట కిప్పుడు బాగా అవకాశము లిక్కినది. ఏమనగా, ఇప్పుడీ పోరాటయంత్రము ప్రభుత్వముతో ప్రభాస్వాతంత్ర్యపు హక్కులను, స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు, ఈ ప్రభుత్వరంధ్రకాథికారమును పోగొట్టుటకు ఎంతయేని కృషి కేయనలసి యున్నది. ప్రజాశక్తి అభివృద్ధిజేసి యేకపంతుముగా ప్రభుత్వమును కడుగుగా పనిజేసి ఆంద్రులకాథికారమును పోగొట్టి ప్రజారాజ్యమును స్థాపింపవలసియున్నది.

ఈయొక్కపట్టాములను యీజిల్లాలోను యిట్టిపోరాటమును చేయుచున్నామని అనుకొనకండి. ఒక్క నూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారిమీదనే అభ్యర్థి పెట్టుకున్నామని, వెంకటరత్నంగానికే యీ గందరగోళముంత అని, యిట్టి అలోచనలో ఉండకండి. ఇది దేశమంతట అన్ని రాష్ట్రములలోను కాంగ్రెసు జరిపించుచున్న వ్యవహారము. ఈ రంగయ్యనాయుడుగారిని గాని, అమృతరామయ్యగారిని గాని, పైడా వెంకటవలపతిగారిని గాని, రామసోమయాజులగారిని గాని ను రెందైనా కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా పెట్టినప్పుడు ఆయనయందు బలము తక్కువా ఎక్కువా యంతకాదు. కాంగ్రెసుయొక్క బలము ఆనేకుమీమాచలపర్యంతము బలపడితే ప్రభుత్వము నెదుర్కొని ప్రజల హక్కులను ప్రభుత్వమునుండి లాగుకొనగలరు. ఈబలము నభివృద్ధిజేయు పనులను ప్రతివారును ప్రశ్నించుకొనవలసియున్నది. ఆసంఘము, కాంగ్రెసుపక్షమున ఎవరిని అభ్యర్థిగా పెట్టినను ఆయనవత్తనండి ప్రమాణపత్రమును పుచ్చుకొని అటుపిమ్మట నిర్ణయించుము. నేనుమాత్రం అట్టిప్రమాణపత్రమును వ్రాసి సంతకము చేసియిచ్చినవాడనే. ప్రజాక్షేమమునకై పనిచేయుచున్న కాంగ్రెసు ఏమిచెప్పితే ఆప్రకారముగా తాము కాసనసభలలో నడుమకొందుమని ఆప్రమాణములో నున్నది. కాంగ్రెసువారు కాసనసభలను విడిచివేయవలసినదని కాంగ్రెసు జానించుచుండెల వారు బయటకు రావలసినదే. మరెయొకరికిగా నడువవలసినదంటే ఆప్రకారము చేయవలసినదే. అదిశిక్షణ. మార్చి 2-వ తేదీని స్వరాజ్య సభ్యులు కాసనసభలనుండి తిరుస్థానములకు వదిలి నిర్ణయముచేయుట అట్టిశిక్షణను ప్రపంచమునకు చాటుచున్నది. ఇంగ్లండులోని ప్రజలు, ఇండియామంత్రియగు బర్రెక్ హౌడ్లప్రభువు యిట్టిశిక్షణ గగ్గనపార్టీ ఇండియాదేశములో యిన్నాళ్లకు బయటజేరినదని సంతోషించుచున్నారు(?) ఈరోజున పానగల్లు రాజుగారు వచ్చి కాంగ్రెసులోచేరి కాంగ్రెసు ప్రమాణమును తీసికొనివచ్చేటట్లుయితే కాంగ్రెసువారు ఆయనను స్వీకరింతురు.

మార్కె వెంకటరెడ్డినాయుడుగారుకూడ (ఆయన నాకు మిత్రుడే) తమకు మంత్రివచని తిరగ లభించినప్పుడు జడ్జిమహర్షిలో మిత్రము లేవో జరుగుచున్నదని చూచి కాంగ్రెసులో కేసులను ఒప్పుకు నిడుచై యున్నారు. అదేకాదుండ, బొంబాయిలో నేనునలిట్లు కాన్పిలెక్క జరిగినప్పుడుకూడ ఆయన అక్కడకు వెళ్లి రెహమాన్నితో ఆపరేషన్లు జేర జూచినాన్వ ఆరెహమాన్నితో ఆపరేటరు అరుటకు మాడ ఆయన కాంగ్రెసులో క్రిడుసంతకము జేసి సభ్యుడు కావలసియున్నది. ఈయన యిట్టి ప్రయత్నాలలోనున్నారని తిరుగ జడ్జిమహర్షి వారు ఏదో సమాధానము చెప్పి తిరుగ పార్టీలోనికి లాక్కొన్నారు. ఆరెడ్డి నాయుడుగారు యీనాడువచ్చి కాంగ్రెసులో కేరినను సరే కాంగ్రెసువారు అంగీకరింతురు.

నేను స్వయముగా కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారితో కాంగ్రెసులో చేరవలసిన దని కాంగ్రెసు పార్టీలో చేరి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నుండవలసినదని కోరియుంటిని. ఆయన అనేక సంగతులు చెప్పి కాంగ్రెసులో చేరదానన్నారు. కాబట్టి నాకు వ్యక్తులను గురించి ఆలోచిస్తామని మీరెప్పుడును అనుకోవద్దు. నూర్యనారాయణమూర్తిగారిమీద నాకేమి ఆగ్రహము లేదు. మనలక్ష్య మెప్పుడు ఒక్కపట్టుబాటు గల సంఘము. ఆసంఘమును బలపరచుట మీకందరకు ఆయన

సంగు కంపెనీ,

స్నేహితులు కావని మీరు తలంపకండి. ఇది రాజకీయ వ్యవహారము. రాజకీయసంగతులలో ఆసక్తి ఉన్నది. అన్న, తల్లి యీ బంధువులు స్నేహములు ఏమి ఉండవు. ఆయన ప్రజల కష్టములను కాన్పించుట వ్యతిరేకముగా వోటు యిచ్చినారు. జస్టిస్ పార్టీకి - ప్రభుత్వముయొక్క బలము సభివృద్ధి చేయుచున్న జస్టిస్ పార్టీకి - అండగా నున్నాడు. ఇవిగలమైన యింకొక కారణమువల్ల ప్రజలు సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడు గారికి వోట్ల నివ్వవలసి చెప్పుచున్నాము. అందుకు మీరేమి అనుకోవలసివచ్చినది. ప్రజలకు స్పష్టముగ చెప్పి బోధించవలసి వది కాంగ్రెసుయొక్క విధి. ఈ బోధనల మీరు విని మీయిష్టము వచ్చినట్లు ఎవరికో వోటు యివ్వండి. లక్క-రాజా నువ్వూ రావుగారు ముగిసిపట్ డైన్-చైర్మన్ కావచ్చును. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారితో స్నేహ ముండవచ్చును. కాని ఆయన కాంగ్రెస్ పార్టీలో నుండుటచేత సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు చేసిన ఆకార్యకరణములు గాని లేక మరి యితర సంగతులుగాని ప్రజలకు ధారాళముగా చెప్పవలసిన విధి ఆయనపై నున్నది. ఎవరు విచ్చి అడిగినను ఉన్న సత్యము స్పష్టపరచక చెప్పరు. వోటు అనునది పక్షిత్రి నది. దాని నెట్లు వినియోగపరచవలసివచ్చినది ప్రజోక్తము చేయుట కాంగ్రెసు విధి.

కాబట్టి యింక బోధన సభలలో యిట్టి అల్లడలను చేయకండి. బంధువుల వల్లను స్నేహములవల్లను వెనుకటి వలె వోట్లు నివ్వవలసి తపించకండి. ఇంతకు పైద అల్లడు రాళ్లు దున్నడము మాడ మద్రాసు కాంగ్రెసు బహిరంగ సభలలో జరిగినవి. అందువల్ల ఏమియు ప్రయోజనము లేదు. ఒక్క-రాయి దున్నిన 10 వోట్లు సూర్యనారాయణమూర్తి గారికి తగ్గించినవారగుదురు. చివరకు ఆయనకు ఎలెక్షన్ నున్న చేసిన వారగుదురు. మొన్నను, నామిత్రుని ఒక మ్యానిసిపల్ సభ్యుని తిట్టినారని చెప్పినారు. ఇందువల్ల ప్రయోజన మేమియులేదు. (అదేదో చెప్పవలసినదని ఒకరు అనుగగా ఆ తిట్లు విన్నవారే రాబోవు సభలో చెప్పుచురని సాంబమూర్తి గారు సమాధాన మిచ్చిరి.)

నాకు పర్మిట్ యివ్వకపోవుటకొక ఆశ్చర్యములో నిది కాదు. నిత్యకృత్యములలో ప్రజలహక్కు నివ్వవలయుటలో ఆసక్తియుగా నిత్యము చేయుచున్న యీ ప్రభుత్వము యీ యొక్క స్వల్పపని చేస్తే ఆశ్చర్యము కాదు. మన్న స్నేహితుల కాశ్చర్య మేవనగా యితర రాష్ట్రములలో అందరకు పర్మిట్ వల్ల యిస్తున్నట్లే యీ నాయకులకు ప్రభుత్వము ఒక పార్టీతో యేకమై చేసినదని.

తనవారితో యిట్లుగా నడుచుకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని నిలబెట్టుట అనగా యొక్కడ వారి కెవరిని స్వాతంత్ర్యము లేదు. ఈనగర కాంగ్రెసు సంఘము ఎవరినైన ఎప్పుడో నెలవలసినదని నిఘాన్లు చేస్తే చేయుచున్న గాని అంద్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి సెలెక్షన్ బోర్డువారు ఒక అభ్యర్థిని నిర్ణయించి దానిని ఆహ్వానించవలసినది అభిలభాత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలిపవలసి యున్నది. ఆ. భా. కాం. సంఘమువారు ఆహ్వానించినప్పుడు ఆ అభ్యర్థి తామందిరును తమ వోట్లను యిచ్చి కాంగ్రెసు నేత కేయవలసినది. మీవోటు నిచ్చుట కాంగ్రెసున కని భావించవలెను.

మిన్నుల అభ్యర్థుడు స్వల్పముగా ప్రబోధము చేసి సభకు 8-80 గంటలకు ముగించెను.

ఇతర ఉపన్యాసకులు జస్టిస్ నాయకుల చర్యలను సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారి ఆకార్యకరణములను చెప్పి తీవ్రముగా ఖండించిరి.

వీర్యబండ్ ధాతుపుష్టికి 2034

గంటలలో యెంత సీతైన వీర్యమునైన ప్రజమునలె గట్టి పటచి ముసలివారికి బలహీనులగుటకు సంతారముఖ మిచ్చినది. మూత్రములోను కలలోను ఇంద్రియనష్టమును మున్న తీక్షణినిలుపును. నూతనశక్తి పటత్యమిచ్చును. 8-9-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0.

అమృతరత్నాకరం 45 బందరుపేటి మద్రాసు

ప్రధాన గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ మహాత్మునిచే 'కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ ఆంధ్రీకరింపబడియున్నవి. వెల 0-5-0 లు తపాలాబిల్లలను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులకుపట్టువగా వి.వి. చేయబడవు. ధబుక్కుడిపోనిడదవోలు.

మీ కు తెలియునా?

మామూలుగా వాడబడుచున్న నెయ్యి చాలావైయుము, గాన కొందరుమాత్రమే దానిని వాడుచున్నారని మీకు తెలియునా?

ఎందుచేత ననగా దానియొక్క ధర చాల ఎక్కువ, మరియు దానివలన గలుగు పుష్టి అతిస్వల్పము. గాన మామూలు నెయ్యిని వాడుటవలన మీకు ఖర్చు ఎక్కువ, ఆరోగ్యము తక్కువ.

మామూలు నెయ్యికంటె కొకొజెమ్ (Cocogem) వంటకు చాల మేలైనదో మిక్కిలి సరసము; అహారమునకు మంచి రుచిని, ఎక్కువ పుష్టిని గలిగించు నని మీకు తెలియునా?

వంటచనులకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదనియు, 100-కి 100 పూర్తిగా శాఖములతో శయ్యించేయబడిన దని పూచీ నియోబడును. అందుచేతనే మీరు కొకొజెమ్తో (Cocogem) వంటచేయవలెను.

నేటినుండియేకొకొజెమ్తో వంటచేయుడు

ప్ర. నెం. 2852

శాసనసభాభ్యర్థులు

వోట్లను పొందుట కెవ రర్హులు?

ప్రస్తుతము మద్రాసు కాసనసభ కభ్యర్థులుగా నిలిచిన వారు రెండుపక్షములవారు. ఒకటి ప్రభుత్వపక్షమున పని చేయువారు మిత్రవాదులు. రెండో ప్రజాపక్షమున పనిచేయు వారు కాంగ్రెసువాదులు. ఈ యిద్దరూ పక్షములవారు, రానున్న మద్రాసు శాసనసభాభ్యర్థుల కెన్నికలకు ఎప్పుడు మాచినను, ప్రతిగ్రామమున ప్రచారము సల్పుచు, వంటల కొలది ధనమును వ్యయపరచి, అభ్యర్థిత్యమున జయ మొందుటకు, శ్రమపడుచున్న మహా నీయుల ఆకరంగిక పుష్టతము లేబయ్యె తెలియపుగాని జస్టిసుపక్షమువారి మేయో ప్రజలకు సౌఖ్యమును లాభమును కలుగు కార్యములను చేయుట మని చెప్పదు, స్వరాజ్యపక్షమువారిని దూషించుచు వారికి వోట్ల నిచ్చెద మని వాగ్దత్తులు చేయు మని బలవంతముచేయు చున్నారను సంగతి తెల్పుట చాల ఆశ్చర్యకరముగా నున్నది. కాని మీరు నిజముగా ప్రజలకు లాభము కలుగ జేయవలయునను తలంపే కరణ్యులగుటలే వీరికిలుల వాగ్దత్తులు చేయించు తొని యేమి ? యమ పాండలరు?

గాంధీమహాత్ముని యిది పాఠము ప్రకారము వారివారి ఉద్దేశ్యమును మాని ప్రజాపక్షమున పనిచేయుచు అభ్యర్థులుగా నిలబడుటవారు మనకు సహాయముచేయుదురా, లేక స్వరాజ్యము నిమిత్తం వోట్లను పొంది జయముగాంచగల పూర్వపురుషులు కనక సహాయమును చేయుదురా యను సందేహము మన మూహించవలయును. ఎవ్వటికైన స్వరాజ్యమును కొరక ప్రజలసౌఖ్యమే విషసౌఖ్యమని తలచి, వారి యాస్తియంతయు త్యాగముచేసి కేరళి లిడ్యూపుమును సంపాదించే శక్తిగల స్త్రీపర్షిత్తులను మాని శ్రీకృష్ణజన్మశానములయందు కష్టములకు లోనై యిప్పుడు అభ్యర్థులుగా నిలిచి ప్రచారముచేయుచున్న స్వరాజ్యపక్షమువారే మనకు సహాయముచేయుదురు. కాని స్వరాజ్యముకొరకును దిరుదును, ఉన్నతో దోష్టగములు సంపాదించవలెనను యేలాను గలవారు మన కేమి సహాయము చేయుగలరు? ముఖ్యముగా మన కృష్ణాజిల్లాలో ప్రచారము చేయుచున్న ప్రభుత్వపక్షమువారు ప్రతిగ్రామమునందును స్వరాజ్యపక్షమువారికి వోట్ల నియ్యవద్దనియు మనకృష్ణాజిల్లాలో కాంగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థిగా నిల్చిన అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావుగారికి వోటు నిత్య ఇద్దయు చెప్పుచున్నారు. కాశేశ్వర రావుగారు మనకు చేసిన ద్రోహము లేనియు లేవు గాని వారి నటుల కలుగుకట్లుగా చేయుచున్న వారి దురుద్దేశములే వారికి అపజయమును గలిగించును. కాశేశ్వర రావుగారి త్యాగం, నిరంతర దేశసేవాదీక్ష, శాంతము వారికి జయమును గలిగించును.

ప్రజాపక్షమున పనిచేయుచున్న కాంగ్రెసుపక్షము వారే మన కెప్పటికైనను స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ గలరు. ప్రజలపక్షమున వారు పని చేయుచున్నారు. కనక యీ పక్షమువారే వోట్లను పొందుట కర్హులు. కృష్ణాజిల్లా వోట్లలు దేశసేవాధురంధరులై గుణానుగపరిశీలనాపరు లై వోట్ల నిచ్చుట

లో సహాయముచేసిన, కాంగ్రెసుపక్షమువారు జయమును పొందుదు రనుటలో కేమియు పండేమాను లేదు.

కృష్ణాజిల్లా వోట్లను సహాయముచేయువారా!

మనము సౌఖ్యమును లాభమును పొందవలెనన్న జస్టిసు పక్షమువారిమాట లసత్యము లని నమ్మి మనకేమునును ప్రజాక్షేమమును గమనించి యెవరు పంచి దీక్షతోను ధైర్యముతోను ప్రజాపక్షమున పనిచేయుచున్నారో వారికే మీ వోట్ల నిచ్చి, కాంగ్రెసుపక్షమునకు దిగ్విజయమును గలిగింపుడు. మరియు సామ్రాజ్యకాసనసభ కభ్యర్థులయిన టంగటూరు ప్రకాశం పంతులుగారి జీవితచరిత్ర వింతయు నాబాలగోపాల మేధంసురురు. ప్రజాపక్షమున అయిదారు సంవత్సరములనుండి స్వతర త్రముకొరకు ప్రభుత్వపక్షముతో సింహమునలె పోరాడుచున్న యీ మహాపురుషుని చరిత్రయు మన కంవరకు తెలిసినదియే. కనక మనము బంధుత్వమును స్నేహమును సంఘాభిమానమును మరచి యస్పంది వోటును మద్రాసు శాసనసభయెన్నికల వోట్లను వినియోగించిన గాని మనము స్వతంత్ర పరిపాలనా విధానమును బడయజాలము.

వెల్లూప్రగడ. చలసాని వీరరాఘవయ్య.

కృష్ణాజిల్లా ఎన్నికల గడచిదలు

(ఒక విలేఖరి)

జస్టిసు అభ్యర్థులు

కృష్ణాజిల్లాలో ఎన్నికల గడచిదలు బహుజాన్తిగా నున్నవి.

ఇద్దరు జమీందార్లు అనగా మీర్జాపురం రంగపురం జమీందార్లు జస్టిసుపక్షమున నిలిచినారు. మొదట ఒకరి కొకరు వ్యతిరేకముగా నున్నటుల నడిచినారు గాని ఇద్దరి కిని వ్యతిరేక భావముపోయి లాలూచీగానే పనిచేయుచున్నారు. ఇద్దరును కాంగ్రెసుకు వోట్ల నియ్యవచ్చని చెప్పుచున్నారు. రామారాయణంగారికిష్టం మని చెప్పకొనుచున్నారు. జస్టిసుపక్షము న్యాయపక్ష మనియు ప్రభుత్వమువారితో సహకారముచేయవలె ననియు చెప్పుచున్నారు. జజ్జూరులో 20 గిన జస్టిసుపార్టీవారి మీటింగులో గానాల రామమూర్తిగారు మొదలగువారు వీరిద్దరికి చెక్ యొకవోటు నియ్యవలసినదని కోరి నారు. కంకిపాడులో జరిగిన మరియొక మీటింగులో శీలం జగన్నాధరావుగారు వీరిద్దరికి చెక్ యొకవోటు నిమ్మరి చెప్పి నారు. వీరిద్దరికి జయముగోరుచు సమదర్శిని వ్రాయుచున్నది. కేవలము గోపాలకృష్ణయ్యగారితో తాను కలిసినానని చెప్పిన చో గోపాలకృష్ణయ్యగారికి వ్యతిరేకం లర పర్యవేషే వల్ల య్యగారిసహాయము తనకు పోవు నని మీర్జాపురం రాజాగారికి భజుము. మీర్జాపురం రాజాగారితో కలిసిపట్టుగా ఇప్పుడే ప్రకటిస్తే కమ్మ సంఘముయొక్క సాహభూతి తనకు పోవు నని గోపాలకృష్ణయ్యగారికి భయము. ఇందువల్ల ఇంకా తెర చాటున్నది. అంతేగాని ఇద్దరు ఒకటే. ఇద్దరు జమీందార్లు. ఇద్దరికి అడవు లున్నవి. వాటిలోనికి రయితుల పశువులను రానియ్యరు. ఇద్దరు ప్రభుత్వపక్షపాతులు. ఇద్దరికి ప్రభుత్వోద్యో